

CSENDŐRSÉGI LAPOK

M. N. MUSEUM KÖNYVTÁR
Hírlapkönyvtár
Csendőrségi
1035/200 37

SZERKESZTI: MOHÁCSY LAJOS SZAZADOS

NAC 2.942

CSENDŐRSÉGI LAPOK

SZERKESZTI: MOHÁCSY LAJOS SZÁZADOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal BUDAPEST, I. KER., BÖSZÖRMÉNYI-ÚT 21	Megjelenik minden hó 1-én és 15-én	Előfizetési ára: Egész évre 12 pengő, félévre 6 pengő	Telefon: 501-90.	Postafalakarékpóztári csokkszámia: 25.342
--	--	---	---------------------	---

1935.

CSENDŐRÚJESZTENDŐRE.

Egy súlyos esztendőnk ismét alábukott a magyar élet háborgó tengerében. Nehézségek, keserűségek, fájdalmak merültek el az örvénylő habokban. S még alig simult el a víz tükré, még el sem tűnt utánmeredő szemünk elől az óév, már is előre gondolunk. A jövőbe vetett rendületlen hittel tervezgetünk, reménykedünk.

Jövő munkánk alapját a múltba vetett törhetetlen hit adja meg. Ezért támaszpontért folyamodjunk a magyar múlt kiapadhatatlan tárházába. Az abban feltalált értékeket sohasem szabad elhanyagolni. Azoknak élni kell akkor is, ha dicsőségtől paráználak, vagy szomorúságtól mardosnak.

Mi: az újesztendő küszöbén én is a múlt felé tekintek, hogy abból kiragadjam azokat az erősfaktókat, amelyek állandóan a magában bizakodó reménység útján tartanak bennünket.

Két lenyűgöző kép jelenik meg előttem. Az egyik: 1919 november 16. »A nemzeti hadsereg bevonulása«, a másik: 1934 november 16. »Seregszemle a honvédség fölött.« Előképek a magyar történelem képtárából.

Véres forradalmak nyomán, frissen toborozva született az egyik sereg; surlóclások és becézó aggodalmak között fokozatosan keletkezett a másik.

Az egyik magával hozta egy megtépázott és megkorbácsolt nemzet feltámadó önértetét; a másik lüktető telkesedés mellett megmutatta acélossá keményedett erejét és megizmosodott önbizalmát.

A sereg egy és ugyanaz. Messze keletről bevándorolt ősmagyarok ivadékat czeréves harcainkban kipallérozott izmokkal, szemükben a magyar hazafiasság perzselő tüzeivel.

A történelmi korszakot jelentő első kép háttéréből szoborszerűen látom kiemelkedni a magyar csendőrt; a letűnt 15 esztendő zajgásának és forrongásának közbiztonsági őreit. Benné áll a történések forgatagában. Szilárdan kitart az állam és társadalom rendjében fellépő megrázkódtatások és válságok fenyegető helyzetében. Az élet küzdelmes és fordulatos zavarában, a tűz és víz örök harcában vas fegyelemmel, példás engedelmességgel, éberséggel, bátran és törhetetlen hűséggel végzte hivatásbeli kötelességét.

Ez a múlt! És a jövő?

Magyar Csendőrök!

A jövő munkánk iránya és célja adva van: láradhatatlanul, keményen és reményteljesen dolgozni a béke fegyvereivel azért a kerek Magyarországért, amelynek elmosódott térképe az órszlaktanyák falán függ és koszorús körvonalai élesen van bevéve az agyunkba.

Az ősi erény irányítsa tetteiteket e tiszta nemes cél érdekében.

Végeztetek a közbiztonság jegyében folyó munkátokat ugyanazzal a komolysággal és odaadással, egymás támogatásával és segítségével, mint eddig.

Soha sem essék csorbba a csendőrkarakter.

A jó szándék, a nyílt becsület és a tiszta erkölcs legyen kísérőtök változatos feladataitok megoldásánál, mert ezek a felkutatásadonságok adják az erőt a végzett munka gyakorlati eredményének életképességéhez.

Mint áuörhetetlen sziklafal álljatok maradandóan és változatlanul a magyar állami rendjének védelmében, hogy megbecsüléssel és tisztelettel lendülhessen meg előttetek a magyar társadalom kalapja.

vitéz SZINAY tők.

Pinczés Zoltán őrnagy búcsújához.

Múlt évfolyamunk utolsó számában Pinczés Zoltán őrnagy úr bejelentette olvasóinknak, hogy a szerkesztéstől megválnak s az okokat, amelyek erre a lépésre készítették, búcsúsoraiban maga tárta fel.

A Csendőrségi Lapok felügyelőbizottsága megadta számára a szerkesztői megbízatás alól kért felmentést s Lovag Rományai Czögler Gusztáv tábornok úr, a m. kir. csendőrség felügyelőjének helyettese — mint felügyelőbizottsági elnök — indítványára Pinczés Zoltán őrnagy úr érdemeit jegyzőkönyvben örökítette meg. A jegyzőkönyv vonatkozó szövege a következőképen hangzik:

„A felügyelőbizottság a jegyzőkönyvben megörökíti azokat a hervadhatatlan érdemeket, melyeket Pinczés Zoltán őrnagy úr a Csendőrségi Lapok újabb életrekelésével és mai színvonalára emelésével szerzett. Megállapítja a felügyelőbizottság, hogy az elmúlt tíz év alatt Pinczés Zoltán őrnagy úr a Csendőrségi Lapokat olyan tényezővé emelte, hogy az — főleg a csendőrségnek a továbbképzését, erkölcsi és szellemi erősödését s nem utolsósorban a testületi szellem ápolását tekintve — nehezen volna nélkülözhető. Ebben a nagy munkában megörökített, a legénységhez mind közelebb jutó és mégis színvonalat tartó kiváló szerkesztési vonalvezetésért Pinczés Zoltán őrnagy urat a legnagyobb elismerés illeti meg. Az említett évtized alatt a lap gyakran küzdött anyagi válságokkal és egyéb nehézségekkel, de ezekkel az akadályokkal Pinczés őrnagy úr törhetetlenül szívós kitartása, ízig-vérig lelkes csendőrmivolta, éjt napallá tevő munkája és a csendőrség sorsával való őszajforrultsága mindig meg tudott birkózni. A felügyelőbizottság örömmel örökíti meg ennek az alkotó munkának az érdemeit és igaz sajnálatának ad kifejezést afelett, hogy Pinczés Zoltán őrnagy úr a Csendőrségi Lapok főszerkesztői állásától megválnak.”

A legkevesebb, amit már most lapunk nyilvánossága előtt a távozó szerkesztőnek nyújthatunk, ennek, a felügyelőbizottság részéről elhangzott elismerésnek a megörökítése ezeken a hasábkokon is, amelyekhez Pinczés Zoltán őrnagy úrnak több, mint egy évtizeden át minden idegszála, gondolata, reménye, itt-ott csalódása, öröme és bújánata s mondjuk meg: számtalan, elmélyedő munkában töltött nappali és éjszakai órájának a veritéke tapad úgy, hogy ezt a kapcsolatot valójában eltérni nem is lehet.

Lapunk belső személyi vonatkozásaival nem szoktunk sem helyet, sem figyelmet lekötöni, de ez most itt jogos kivétel. Ez a másfél lapoldal csakugyan megilleti Pinczés Zoltán őrnagy urat, minélutána őmag évtizeden át annyi tömörked lapoldalt töltött meg termelő gondolatokkal, szívbőljött útbahigazításokkal, mindig és mindenütt csak a testület, csak a közösség érdekeit fürkészve és szolgálva olyan felkészültséggel és vasszorgalommal, amelyet csak az mondhat a magáénak, aki valóban egész életre jegyezte el magát a magaválasztotta hivatásával s akinek ehhez a kimeríthetetlen odaadáshoz megvan az alkotó tehetsége is.

Mikor a Csendőrségi Lapok újra bontogatni kezdte a szárnyait, Pinczés Zoltán őrnagy úrnak jutott az indulás szép, de nehéz feladata. Az első, óvatosan méretezett számokat szinte első sorból az utolsóig maga írta tele s már az első soroknál az a tudatos cél vezette, hogy olyan lelket és szellemet öntsön a szerkesztésbe, amelyet a csendőrség minden egyes tagja megért s amelyet ösztönösen fogad a magáéval minden csendőr. Született érzékével és tehetségével rögtön felismerte az utat, amelyen nem száraz, halott nyomdatermék kerül az olvasó elé, hanem amelyik elvezeti oda, ahova a világ minden szerkesztőjének igyekeznie kell: az olvasók érdeklődéséhez, az egybehangoltsághoz, soha egy árnyalattal sem alatta, vagy fölötte annak a színvonalnak, amely a szerkesztő és az olvasók szellemi találkozásának legfőbb feltétele, de soha nem feledkezve meg arról sem, hogy azért a színvo-

telenül emelkednie kell.

Talán senkire sem áll annyira a tétel, hogy az maradjon, aminek születik, mint az ujságra, értve a szaklapot is. Mikor a szerkesztő a lapot elindítja, százféle út, lehetőség, szempont, elgondolás áll előtte s ezekből pontosan, de hajszálpontosan azt kell választania, amelyik a célnak legjobban megfelel. Ha a megindulásnál eltéved, a lap sorsa is meg van pecsételve, később a foltozgatás már nem segíthet rajta. Tartalomban, kivitelben, színezésben, színvonalban, hangban és sok más vonatkozásban tele a kezdet szirtekkel és esábitó hangokkal s ha a

szerkesztő nem biztos a dolgában, ezek a hangok elviszik valamerre, de nem oda, ahova igyekezett. Írói, szerkesztői tehetségének és széleskörű, biztosan látó szakképzettségének, izig-vérig csendőrnivoltának éppen itt adta legkiemelkedőbb tanujelét Pinczés Zoltán őrnagy úr, hogy semmi sem térítette el a helyes úttól, mindig a józan mértéket tartotta s így sem többet, sem kevesebbet nem adott, mint amennyit a Csendőrségi Lapoknak adnia kell.

A szerkesztői asztalon felhalmozódott tarka anyagból és a szerkesztés minden vonatkozásából a lényeg érdekelte legelsősorban. A pozitív tartalom. Az volt az alapelve, hogy egy sort sem szabad leírni, vagy mással leírtni, ha nem mond vele valamit az ember. A legszürkébb soroknak is szívesen adott új köntözt és helyet, ha csak valamicske gondolatot talált bennük, ami hasznunkra lehet, viszont a legragyóbban csengő soroknak sem kegyelmezett, ha mondanivalót — kifejezetten a csendőrség számára — nem talált bennük. Biztos szemmel látta a határokat, ameddig egy szaklap tárgyköre elmehet, szigorúan be is tartotta ezeket a határokat, de értett a szerkesztés bonyolult hangszerének olyan húrjaihoz is, amelyek a szaktartalom mellett színt, elevenséget varázsolnak a nyomtatott oldalakra. Szaklapot változtatatosan szerkeszteni, egyike a legkényesebb feladatoknak úgy, hogy az a tulajdonképeni cél rovására ne essék. Pinczés Zoltán őrnagy úr méltán lehet rá büszke, ahogyan a sok más követelmény mellett ezt a feladatot is megoldotta.

Tudása, kiforrott írói készsége, örökmozgó szelleme, kiváló emberi és tárgyi ítélőképesége mindvégig biztos támasza volt ezen a küzdelmes, de

soha meg nem torpanó úton, amely el is vezetett a célhoz, mert a Csendőrségi Lapok általánosan, még a testületen kívül és a külföldön is elismert szaklappá nőtt.

Ebben természetesen érdemük van mindazoknak, akik csak egyetlen gondolatot is hoztak a tíz vastos évfolyamhoz, de a kohót, amelyben az anyag céltudatos egységgé kovácsolódott, Pinczés Zoltán őrnagy úr szelleme fűtötte. Értett ahhoz is, mint kell felkutatni azokat, akik tudnának, de nem mernek, vagy nem akarnak írni. Ösztönzése, bátorítása, útbaigazítása sok tollat emelt ki a meddő ismeretlenségéből, viszont határozottan, megalkuvás nélkül zárta el az utat az olyan tollak előtt, amelyek a lap céljait nem, vagy nem teljesen szolgálták volna. Semmitéle szellemi, vagy más személyi teletől soha vissza nem riadt, még akkor sem, ha egy-egy lépésnél a maga egyéni érdeke talán mást követelt volna. Senkit és semmit soha nem másolt, hanem önmagából termelt ki mindent a lap felfelívelése során, benne tehát lapunk igazi, vérbeli szerkesztőt kapott annak idején és vesztett el most.

Nem dicsérő szavak ezek, hanem tárgyilagosan s az érdemhez képest inkább szerényen megírt tények. Úgy érezzük, hogy a lap további évfolyamsorozata csonka maradna, ha most ezeket a sorokat Pincz s Zoltán őrnagy úr nevével ide nem iktatnánk, mert az elmúlt évtized nem csupán egyszerű szerkesztés volt az ő részéről, hanem alkotás. Megteremtése valaminek, ami szép és ami egy hatalmas testület életének ma már szerves tartozéka.

LIJÉVI FOHÁSZ.

Örök Isten: Egek Ura!
Hozzúd száll ma minden ima,
Minden esőtér Feléd remeg:
Tartsd meg, tartsd meg Nemzetedet!...
Hogyha eddig megtartottad —
Zivatáros századoknak
Örvényein védted, óvtad —
Ne hagyj most se tört hajónkat!
Néped, ki nagy volt a múltban,
Ne engedj, hogy a félútban,
Lassú kórhán, nehéz búban
Elsorvadjon nyomorultan!...

Adj irgalmat, adj kegyelmet,
A csapáshoz segédelmet, —
Adj vigaszt a szenvedésben,
Bátor szívet a veszélyben!
Adj megnyugtást, égi áldást,
Bűneinkre megbocsátást!

Adj kitartást a munkához,
Hívó lelket az imához!
Adj izmot a férfikarnak,
Elbukásra — diadalmat!

Adj jó reményt, régi kedvet,
Sebeinkre balzsamcseppet!
Adj erőt az erőtlennek,
Világot a vakult szemnek!
Adj ösvényt az éjszakába,
Fénycsóvát a borulásba, —
Fénycsóvát, mely büszkén ragyog:
Magyar égre magyar napot!...

Vályi Nagy Géza
százados.

Kakas Pista megharagszik.

Írta: ANA ROLF.

Ember még ilyen igaztalanul nem viselt nevet, mint Kakas Pista a magát. A kakas büszke, barcias állat. Verekszik, ha kell és akkor is, ha nem kell.

Nos, Kakas Pistának egyáltalában nem volt kakas-természete. Ha a neveket a jellem és a hajlandóság szerint oszlogatták volna, Kakas Pistának feltétlenül Bivaly Pista lett volna a neve.

Erős, hatalmas ember volt, óriás. Az ezüstforintost két ujjával görbitette kétrét. Nehéz, lomha járása alatt döngött a Fő-utca, ha végigment rajta. De ez nem nagyon gyakran történt meg, mert Kakas Pista ritkán mozdult ki az apja udvaráról.

Nem, mintha lusta lett volna. Sőt! Szívesen dolgozott, nyugodtan, tempósan, egy nap alatt két ember munkáját végezte el. Még csak el sem fáradt. De hall-

Bűnügyi apróságok.

Írta: **OLCHVÁRY-MILVIUS ATTILA** őrnagy.

Lapunk 1933 november 15-i számában „Külföldi apróságok” címen néhány szemelvényt közöltem, melyek a modern bűnözést és az ellene folytatott küzdelmet szemléltették.

A kedvező fogadtatás, melyben olvasóim ezt a próbálkozást részesítették, arra késztetett, hogy újabb ilyen anyagot gyűjsek. Az anyag kiválasztásánál arra törekedtem, hogy szórakoztatóan nyújtsam a tanulságokat.

A halálos ítéletek végrehajtása tekintetében napjainkban, a humanitás korában az a törekvés nyilvánul meg, hogy az elítélt gyorsan és fájdalommentesen jusson át a másvilágra. Nálunk és számos más országban az akasztást tartják ebből a szempontból a legtökéletesebb kivégzési módnak, a németek a bárd, pallos és guillotine (zuhanóbárd) mellett foglalnak állást. Franciaországban a nagy forradalom óta szintén a guillotine áll használatban. Az Északamerikai Egyesült Államok legtöbb államában a villamosszék járja, egyes államok azonban a legutóbbi időben már a mérges gázzal való kivégzési módra tértek át.

Legújabban Észtország lépett egy napjainkban szokatlan, de nem új kivégzési eszközzel az érdeklődés középpontjába, amennyiben lehetőséget nyújtott arra, hogy a halálraítélt mérgepoharat ürítve, önmaga vessen véget életének. A mérgepohár már az ókori népcsknél, így pl. a régi görögöknél is használatban volt. A történelemből tudjuk, hogy Sokrates, a híres görög bölcs is így vált meg életétől.

Az észt kormány különleges rendelettel szabályozta

gatag, csendes ember volt, akit ritkán láttak mosolyogni, még kevésbé nevetni, de legkevésbé haragudni. Nagy szerencse volt ez a falura, de szegyennek számított neki.

Szerencse volt a falura, mert ahová Kakas Pista ütött, ott ugyan nem nőtt többé fű. Azaz, nem nőtt volna, ha ütött volna. De nem ütött. Ez pedig nagy szó. Zalatán és legfőképpen Zalaréten, ahol alig esett vasárnapi tánc verekedés, ritkán esett búcsú vagy vásár többrendbeli sebesülés nélkül. Követválasztásra meg éppen úgy készültek a zalaréti legények, mint a csatára szokás, mert így kívánta ezt az ősi virtus.

Nem is számított igazi legénynek, akinek egyszer-kétszer be nem törték a fejét, érthető tehát, hogy Kakas Pistáról éppenséggel nem volt jó véleményrel a falu. Szidta is az apja eleget, hogy folyton otthon ül, soha a lábát a kocsmába be nem teszi.

— Azt hiszik még, hogy sajnálom téled a pénzt az egy-két literre — dobogott. — Hej, de más legény voltam én a te korodban!

Kakas Pista csak a vállát vonogatta.

— Minek az? — mormogta.

A Szőke Rozál — ott az alvégen — sem volt vele megelégedve. Hiszen szó sincs róla, tetszett neki a hatalmas szál legény, csak ne lett volna annyira minden vér és indulat nélkül. Esténként, ha Kakas Pista beállított egy-két szóra, csak ült, ült és harapófogóval kellett belőle a szót kihúzni. Hiszen igaz, tudta az egész világ, csak arra vártak, hogy Pista leszoigáljon három kis esztendő, azért mégis csak bosszantotta a tűzrőlpatlant lányt, hogy jövendőbelije ilyen szelíd természetű.

a halálos ítéletek végrehajtását; a mérgepoharat, mint az elítélt szabad választására bízott kivégzési eszközt rendszeresítette.

Az elítéltnak szabad választása van a mérgepohár és az akasztófa, — illetve a rögtönítélő bíróság által hozott ítélet esetén — az agyonlövés között.

A siralomházban tanuk kíséretében megjelenik az államügyész és megkérdezi az elítéltet, hogy hajlandó-e önkézevel véget vetni életének. Az elítéltnak hallható „igen”-nel kell válaszolnia, amit jegyzőkönyvbe vesznek.

Ha az elítélt igennel felel, a hóhér parancsot kap a mérge átnyújtására. A használatban levő szer gyorsan és fájdalommentesen öli mérge, melyet a hóhér a használatra vonatkozó útmutatások kíséretében ad át az elítéltnak. Ezután az elítéltet 5 percre magára hagyják. Ha ez alatt az idő alatt a mérget nem vette be, vagy pedig a mérgepoharat már eleve visszautasította, a halálos ítéletet kötéltől által, illetve agyonlövésessel haladéktalanul végrehajjták.

Ez a kélségtelenül humánus kivégzési mód, melyet a magasműveltségű ókori népek is alkalmaztak, később, a középkor folyamán feledésbe ment és helyt adott olyan megoldásoknak, melyek a legridegebb megtorlás és elrettentetés gondolatát képviselték. Ettől kezdve a közelmúlt századokig a halálos ítéletek végrehajtását az állati kegyetlenség fokozódó embertelenség jellemezte. Példaképpen egy ilyen kivégzés lefolyását részletesen ismertetem.

IV. Henrik francia királyt 1610-ben, Párisban Ravallac Ferenc vallási rajongásból két késszívással megölte. A gyilkost a bíróság a legembertelenebb kínvallatásnak vetette alá, hogy cinkosalt elárulja, majd a kínvallatás után halálra ítélte. A halálos ítélet, a végre-

Még csak meg se ölette soha, pedig ki merné állítani, hogy a Rozál nem igyekezett rá alkalmat adni?

— Megkukult kend? — förmedt néha mérgesen Kakas Pistára, ha az félórahosszat hallgatott mellette a ház előtti padon.

— Pörög a te nyelved eleget...

Hát, ilyen legény volt a Kakas Pista.

Az apja, aki valamikor, legénykorában híres verekedő volt, sokszor megtárgyalta az ügyet az öregekkel és így az az egyöntetű vélemény alakult ki, hogy Pistán mér csak a katonáélet segít.

— Majd ott embert faragnak belőle! — mondogatták.

De ember tervez, Isten végez. A Hadak Ura ráborította a háború vérvörös palástját Európára, még mielőtt Kakas Pistából embert faraghatott volna. Kajdacs őrmester úr, ki odakint verekedett a virágszállal. Ézerkilencszázötvenben, mikor Pista katonaköltés sorba jutott, javában állt a bál. A falu színevirága kint verekedett idegen országokban, sokan kint maradtak örökre, de aki hazajött, egy se jött medália nélkül. Így hát az egész falu érthető szorongással fogadta a hírt, hogy tavasszal a Kakas Pistának is be kell vonulnia.

— Nem való az ilyen nyámnnyila ember háborúba!

— Honnan tudna verekedni, mikor kocsmába se jár?

— Csúffá teszi a falut!

Így szónokolt a közvélemény, elég hangosan, hogy a Pista fülébe is eljusson. De ő csak a vállát vonogatta:

— Majd elvállik!

hajtást illetően részletes útmutatásokat adott, melyeket az ítéletvégrehajtó gondosan be is tartott.

Az elítéltet az ítélet rendelkezése szerint meztelenül, csupán durva vizeklő ingbe öltöztetve, égő, 2 font súlyú gyertyával kezében, kivégzési kordén (taligán) a párisi Notre Dame székesegyház elé vitték. Itt Ravaillesnek bűnbocsánatot és kegyelmet kellett könyörögnie Istentől, királytól és az igazságszolgáltatástól, amiért aljas, elvetemült és megvetésre méltó cselekedetével a legjobb és legdícséretre méltóbb emlékü IV. Henrik király életét kioltotta. Innen a régi szokások szerint kötélre hurkolva lovagnak kellett volna az elítéltet a kivégzés színhelyére lovaszolni, ezt azonban a főváros lakosságának elkeseredettsége és izgalma miatt nem merték megkockáztatni, így Ravaillescot erős fedezet mellett a kivégzési taligán szállították a Grève-téren felállított vérpadhoz.

Odaérve, a hóhér és próbékjei megragadták, hátára fektetve testét két deszka közé szorították, kezeit és lábait pedig már most négy ló istrángjához erősítették.

Ezután a hóhérok tüzes harapófogókkal lecsípték az elítélt mellbimbóit és belecsíptek mindazon testrészeibe, melyek az ítéletben meg voltak jelölve, majd pedig a gyilkosságnál használt kést jobbkezebe szorítva, jobb kezét tűz fölé tartották és azt esuklóig elégették. Ennek befejeztével a tüzes harapófogóval tépett sebekbe forró olmot, olajat, szurkot és összeolvasztott viaszt és ként öntöttek.

Ezekután megkorbácsolták a lovakat, melyek vad iramban nekirugaszkodtak. A test azonban nem engedett. A végtágok, a szemtanuk szerint elképzelhetetlen hosszúra kinyúltak, de nem váltak el a testtől. Így tartott ez körülbelül egy óráig. Ravailles egész idő alatt eszméletlen volt. A lovak kimerültek, az egyik a legke-

gyetlenebb korbácsolás dacára sem tudott tovább húzni. Erre az egyik, lóháton jelen volt nemesember kifogta a kimerült lovat és helyébe saját lovát fogta a hámba. A felnégyelés így sem sikerült. Végül nem volt más hátra, mint hogy a hóhérok éles késekkel átvágták a karok és combok inait, mire a lovak széjjeltépték a testet és elvágattak az egyes véres csafatokkal. A tömeg erre rávetette magát a véres húscsafatokra és szétmarcangolta azokat. Az ítélet rendelkezései szerint azonban a maradványokat el kellett égetni és a hamut a világ négy tája felé szét kellett szórni, ezért a széthurcolt maradványokat hosszas nyomozással összegyűjtötték és azután az ítélet eme rendelkezésének is eleget tettek.

Érdekes az ítéletnek az a része is, amely a mai fogalmak szerint a mellékbüntetések tekintetében intézkedik. Ezek szerint: Ravailles minden vagyona a királyra száll. Azt a házat, melyben Ravailles született, földig le kell rombolni. A báatulajdonost kártalanítani kell azzal a kikötéssel, hogy a telken soha többé nem szabad házat építeni. Az ítélet kihirdetése után 14 nappal Ravailles szülővárosából Ravailles szüleinek kiírtszó és kiáltás kíséretében ki kellett vándorolniuk és Franciaországot halálbüntetés terhe alatt el kellett hagyniuk.

Ravailles testvéreit, nagybátyjait, unokatestvéreit és egyéb rokonait az ítélet arra kötelezte, hogy családi nevüket megváltoztassák.

Százhuszonhét év múlva a francia bíróság Damiens ellen, ki XV. Lajos francia királyt egy tollkással megkarcolta, az ismertetettel teljesen azonos ítéletet hozott.

A hivatásos bűnözőnek, mondhatnánk, üzleti érdeke, hogy mindig újabb és újabb elkövetési módokat, trükkö-

Mikor aznap este beállított Rozálhoz, sírva találta.

— Tán biz engem siratsz? — kérdezte.

— Siratja a rosseb! — szipogott a Rozál.

— Hát akkor mit högsz?

— Hát bogyné sirnék, mikor mindenki azt mondja, hogy kend lesz az egyetlen ember a faluba medália nélkül? De azt megmondom, a szemem elé ne merjen kerülni akkor!

Kakas Pista megint csak a vállát vonogatta:

— Majd elvállik!

Es valóban, úgy látszott, hogy hamis volt a lesujtó közvélemény. Amint a sorozásnál kimondta az ezredorvos úr Kakas Pistára, hogy „tauglich”, mintha az ördög bűjt volna belé. Kitérté ő is a „viaksz”-virágot a kalapja mellé, mint a többi legény, végigduhajkotta a falut négy nap, négy éjjel, amint illik, sőt negyedik nap hajnalban vagy hat liter borral a fejében mindenáron a kocsikapun át akart bemenni az apai házba s mivel azt zárva találta, egyetlen rugással széjjel-reccsentette a két kapuszárnyat. Villámgyorsan híre futott ennek s az emberek kezdtek más szemmel nézni Kakas Pistára.

— No csak! Pezsi mán! — mondogatták. A Rozál pedig büszkén riszálta végig magát a Fő-uteán.

Az öreg Kakas arca is ragyogott.

— E mán döfi! — mondta, mikor Pista délfelé üveges szemmel tápászkodott fel a háncságyról. — Mégis csak az én vérem vagy!

De Pista megint csak a vállát vonogatta:

— Hát csak tudom, mi illik.

— Te csak azért ittál, mert ilyenkor illik?

— Csakis!

Apja keserű sóhajtott és elfordult. Kakas Pista ki-jelentését szerencsére senki sem hallotta s így Rozál másnap, a reggeli vonatnál, amellyel a bevonuló legények elutaztak, a falu apraja-nagyja jelenlétében odaborult Kakas Pista vállára és a fülébe súgta:

— Aztán vigyázzon kend magára! Azér' egy medália is elég lesz...

Multak a hetek és a hónapok. Kakas Pista már égen Oroszlengyelországban taposta a háború országútját. Izzadt, mint a többiek, fázott, mint a többiek, koplalt, mint a többiek. Még verekedni sem verekedett máskép, mint a többiek, mert igaz, hogy míg a többi legény kettőt ütött a tusával, ő csak egyet, de az az egy felért legalább kettővel.

A csaták vérzivatarai sem tudták kizökkenteni ősi nyugalmából.

A század legénysége, amely pedig a zalsai bicskások színe-virága volt, mégis rövidesen igen megkedvelte. Szerették a parancsnokai is. Benne mindenki, mindenkor megbízhatott.

Zászlóaljtagtartalék volt a század. Fűtyült a golyó, mint a záporosó. A legények ugyancsak belelapultak az országút sekély árkába. Kakas Pista egykedvűen pőfékelt a makrapipájából. Akárcsak tücsökszót hallgatna otthon, a szérún.

Egyszer csak odaszól hozzá a szomszédja, a Kiss Feri:

— Pista te!

— No!

— Mennyiér' dugnad ki a képed?

ket gondoljon ki. A régi trükkök köztudomásúvá válnak s ezért azoknak már nem igen ül fel senki. Ezt a bűnözők jól tudják s ezért e téren bámulatos leleményességet fejtenek ki. Jellemző erre a következő, Párisban előfordult trükk.

A párisi rendőrség a közelmúltban egy bandát fogott el, amely ügyes trükkjével hónapokon át károsította meg a gépkocsitulajdonosokat.

A banda négy tagból állott, akik tervszerűen együtt dolgoztak. Bertrand volt a főnök, Blahay a főnök jobbkeze, áruházi portásnak öltözött, Willems és Fémard az utcasarkon ácsorgó munkanélkülit alakították. E díszes társaság mindig valamelyik nagy párisi áruház közelében helyezkedett el.

Ha az áruház előtt elegáns, drága gépkocsi állott meg, melyet úrvezető vezetett, az ácsorgó bandatagok egyike megfigyelte, hogy a kocsi tulajdonosa hova ment, míg a másik a kocsira „ügyelt fel”. Ha a levegő tiszta volt, az úrvezető benyomását keltő bandafőnök megjelent, villámgyorsan felemelte a hűtőfedőt és eltávolította a motorból az indukciós tekeréscset, a zsebébe sülyesztette, s a közeli kávéházba sietett, ahol aztán a továbbiakra várakozott.

Az áruházból kilépő gépkocsitulajdonos természetesen nem tudta begyújtani a motorját. Verejtékes kísérletek közben a két ácsorgó bandatag szolgálatkészen a segítségére sietett, hogy a kocsit tolják, vagy bekurblizák. Az erőlködés — amiért a kocsi tulajdonosa nagyon hálás volt, — természetesen hiábavalónak bizonyult, mire az ácsorgók egyike ajánlkozott, hogy szól az áruház portásának, hogy hívja a szerelőt. A kocsi gazdája természetesen igen lekötözöttnek érezte magát és bol-

dogan üdvözölte a kávéházból előbivott Bertrand mestert, mint főszereplőt, aki nagy szakértelemmel kezdett a motor megvizsgálásához. Rövid vizsgálat után megállapította, hogy az indukciós tekerés kiégett s megjegyezte, hogy a közelben levő javítóműhelyében egész véletlenül van még egy darabja. Öt perc múlva újból megjelent és eredeti gyári csomagolásban, staniol papírba beburkolva, magával hozta a motorból előzőleg kivett indukciós tekeréscset s nekifogott a szerelésnek.

Ezalatt a két ácsorgó bandatag fesztelenül csevegett az autótulajdonossal. Beszélgetés közben csak úgy odavetőleg megkérdezték a dolgozó Bertrاندot, hogy „16-os számút talált kéznél”? Ez volt az előre megbeszéljt jel, hogy az autó tulajdonosának az indukciós tekerés áraráól fogalma sincsen, tehát Bertrand nyugodtan kérhet 160 frankot.

A „javítás” befejezése után a gépkocsitulajdonos holdogan kifizette a 160 frankot, valamint a főszereplő munkadíját, gallérosan borraavalózta a többi szereplőket és hálás köszönetének kifejezése után elrobogott. Csak később jött rá — ha ugyan rájött —, hogy a tekeréscset nyolcszoros árárt fizetett, mert azt 20 frankért bárhol megkaphatta volna.

A banda azonban később elcsúszott. A trükköt véletlenül olyan emberrel szemben alkalmazta, akit egyszer már így becsapott. Így került az ügy bíróság elé.

A további folytatása a dolognak humoros és a mai anyagias világra jellemző. A sértett, foglalkozására nézve filmíró, a bíróság előtt kijelentette, hogy nem nehezelt a vádlottakra, mert trükkjüket a legközelebbi filmesében fel fogja használni. Tévedett. A négy betyár üzleti szellem tekintetében semmiképpen sem állott mögötte,

— Mennyiér? ... Hát, úgy gondolom, egy forintot megérne.

— Al! a fogadás!

Kakas Pista tempósan feltápáskodott, kidugta a fejét az árokból, de még körül sem nézhetett, egy muszka golyó kivágta a pipát az agyarából.

Erre szépen visszahasalt és azt mondta Kiss Ferinek:

— Láttad, úgy-e?

— Láttam. Tiéd a forint.

— Forint és húsz.

— Aztán mért?

— Mer' a pipám se kutya...

Kiss Feri leszurkolta a forinthúszat, Kakas Pista tekintélye pedig meg volt alapozva. Végleg azonban csak akkor ismerték el a bátorságát, mikor néhány hét múlva az a bizonyos história a mozgókonyhával megcaett.

Az ezred kétheti ekkeseredett küzdelem után, közel az orosz lövészárkokhoz, állásharcra kezdett berendezkedni. Kimerültek a muszkák is, a mieink is, támadásra egyik fél sem gondolt. Csak arra törekedtek, hogy egymás életét minél savanyúbbá tegyék.

Ehhez tartozott persze a menázi megzavarása. Futóárkok még nem voltak, nappal a kondérokat előrehozni nem lehetett. Így aztán a mozgókonyhák mindig éjjel, a sötétség leple alatt jttek előre, egészen a lövészárok mögé, a század legénysége pedig szakaszonként kimászott az árokból, hogy a menázi megkapja. Így volt az a muszkáknál is.

Egy holdvilágos éjszakán, amikor éppen Kakas Pista szakasza állott sorba a menáziért, éktelen tüze-

lésbe kezdett bele a muszka. A szakasz szétugrott.

Mikor aztán elcsendesedett a tűz, innen is, onnan is előbújtak a legények és alig hittek a szemüknek. Kakas Pista ott ült a kondér mellett, háttal nekitámaszkodott és látható élvezettel simogatta a hasát.

— Mit csinálsz, te? — kérdezte Kovács Bálint.

— Ülök! — mondta amaz.

— Aztán mióta?

— Amióta magamra maradtam. Ideki még soha ilyen jól nem laktam...

A legények rosszat sejtve tódultak a gulyásos kondérhoz s bizony abból sok elfogyott.

— Mégis csak vérbeli zalaj gyerek a Pista, — mondogatták aztán a legények.

Hanem azután jött egy nap, amikor Kakas Pistát is elhagyta a híres nyugalma. Igaz, hogy annak is a muszka adta meg az árát.

Ez úgy történt, hogy egy éjszaka Kiss Feri rázni kezdte a jóízűen horkoló Kakas Pistát.

— Pista to!

— No, mi az? — riadt fel Kakas.

— Úgy gondolom, vágják a muszkák a drótot!

— Nyilván parancsuk van rá, — motyogta Pista álmosan és a másik oldalára fordult.

Ebben a pillanatban végigszaladt a kiáltás az árokon:

— Riadó!

Alig ugrott talpra a század, már a nyakukon volt az első orosz rohamhullám.

Kemény kizitusa tombolt az ezred egész arcvonalán. Mi gvöztük virtussal, a muszka győzte tömeggel.

Kakas Pista úgy verekedett, mint az eleven ördög.

mert ott a bíróság előtt kijelentették, hogy szerzői jogukat per útján fogják érvényesíteni.

Hollandiában nagyon elszaporodtak azok a lopások, melyeket a tolvajok úton levő tehergépkocsi-vonatok (traktor pótkocsikkal) rakományainak megdézsmálásával követtek el. A közelmúltban sikerült a holland rendőrségnek rátenni a kezét egy ilyen bűnszövetkezetre, amely üzletemit az Amsterdamb—Abersdorf útvonalon folytatta.

A tolvajbanda a lopásokat a következőképen hajtotta végre. A banda egyik tagjának személykocsija volt, amelyen hátulról megközelítették a kiszemelt tehergépkocsit. Egyikük hivatásos artista volt, aki kimászott a személygépkocsi hűtőjére, onnan átlendítette magát a tehergépkocsira, melynek belsejéből azután a rakomány részeit — főleg apróbb, de értékes csomagokat — szivar, cigaretta, csokoládé, gyarmatáru csomagok, gramofónlemez stb. — hátranyújtotta a személygépkocsi hűtőjén lovagló társának. A rendőrségnek sikerült, egy kivételével, a bűnszövetkezet összes tagjait ártalmatlanná tenni.

Ezt a trükköt nem árt ismernünk, mert könnyen támadhatnak követői nálunk is.

A köpenicki kapitány világfeltűnést keltett esetét legtöbbször ismerjük. Nem érdektelen megismerni egyik követője esetét, akit az olasz bíróság 1932 februárjában ítél el s aki a köpenicki suszterhez hasonlóan, szintén az egyenruha varázsát állította csalási szándékainak a szolgálatába.

1931 márciusának egyik délelőttjén Rómában egy előkelő ékszerész üzletében szolgálati egyenruhában meg-

jelent egy olasz csendőr százados egy őrmester kíséretében. A százados megkérdezte, hogy vásárolt-e a volt afganisztáni király koronaékszereiből. Mindenki tudta ugyanis annakidején, hogy a hazájából elmenekült, volt afganisztáni király Rómában telepedett le és a magával hozott ékszerekből nagyobb mennyiséget értékesített. Az ékszerész igenlő válaszára a százados kijelentette, hogy a vásárlás körül valami nincs rendjén. Pontos leltárt készített az üzletben levő összes nagyértékű ékszerekről és kijelentette, hogy őrizetbe veszi azokat. Ezután szabályszerűen kiállított elfogatóparancsot mutatott fel, az ékszerészt elfogta, az őrmesterrel taxit hozatott és az ékszerészt bezárlította a Regina Coeli fogházba.

A fogház irodájában a százados felmutatta a hivatalnoknak az elfogatóparancsot, az átadásról és átvételről szabályszerű jegyzőkönyvet vettek fel, majd néhány vigasztaló szó után, melyet a kétségbeesett ékszerészhez intézett, hóna alatt a vagyont érő ékszereket tartalmazó táskával, őrmestere kíséretében eltávozott.

Szegény ékszerész, jó néhány napig töprengett a fogházban, mire ártatlansága kiderült és nyilvánvalóvá vált, hogy a százados és őrmester valkmerő csalók voltak.

A rendőrség hatalmas lendülettel kezdett a nyomozáshoz, amelynek során az egész bűnszövetkezetet sikerült kézrekeríteni. A nyomozás sikeréhez lényegesen hozzájárult az a körülmény, hogy a bűnszövetkezet tagjai a zsákmányon összevesztek. Kiderült, hogy a banda másik tagja eszelte ki a bűncselekményt, a „százados” és az „őrmester” csupán a végrehajtók voltak. Az elfogatóparancs természetesen ügyes hamisítványnak bizonyult.

Az olasz bíróság a bűnszövetkezet fejét 20 évre, a „századost” 18 és 1/2 évre, az „őrmestert” 14 és 1/2 évre

Szabályosan, mint az óra ingája, emelkedett a levegőbe és sujtott le a puskatusa, minden sujtásnál egy-egy emberrel fogott a muszkahad. Nem is esett volna semmi baj, ha egy muszka a háta mögé nem kerül.

Kakas Pista borzasztó ütést érzett a koponyáján s mintha présbe szorult volna a feje. Elsötétedett körülötte minden, a földre szédült.

Nem vesztette el az eszméletét, de nem látott maga körül mást, mint sötétséget, a fejét pedig egyre kinzóbban szorította valami láthatatlan prés...

Csak hevert a földön és megrökönyödve mormogta:

— A rosseb...

Felnyult a fejéhez. De ott, ahol máskor az arca volt, most sima, hideg nedvességet érzett, amely a szemét is betapasztotta. Vér volt. Az ő vére...

— A rosseb... — mormogta megint.

Nyitogatta volna a szemét, de nem ment.

— A rosseb... — mormogta most már harmadszor, azután nekiérsztette a hangját:

— Hé, fiúk! Ide hozzám!

De bizony senki sem törődött vele és Kakas Pista kezdte magát nagyon kellemetlenül érezni. A feje cudarul fájt. Felállni nem volt tanácsos, hogy valami muszka szurony bele ne szaladjon. Így hát csak hevert és kiállt nagyokat:

— Hé, zalaak! Gyűjjön mán ide valaki!... A rosseb! Hé, Kiss Pista! Kerekes András! Bugyi János!... Hát senki?... Segítetek!

Már azon tűnődött, hogy lesz, ami lesz, ő feláll, mikor érezte, hogy két kar nyúlik a hóna alá és fel segíti.

— Na, há! Istennek! Az Isten is áldjon meg, test-

vér! — mondta megkönnyebbülve. — Már azt hittem, senki se törődik velem!

Hallott tompán valami beszédet, de bizony nem értett meg abból egy szót sem. Annyit azonban megállapított, hogy a kézitusa zaja megszűnt, a harcnak tehát vége.

Belekaroltak jobbról-balról és vezetni kezdték.

— Ne ráncigáljatok, hanem inkább a szemem nyissátok ki! — mondta és megállt. De csak húzták tovább. Soha ilyen gyámoltalannak nem érezte magát.

Aztán megálltak. Kakas Pista fülét zürzavaros hangok ütötték meg, majd valaki megtörölte az arcát, aztán vízzel mosták a szemét, s lassankint felderített előtte a felkelő nap világossága. Pokoli fájdalmat érzett. Egy pillanatig semmit sem látott, mert a nap éppen a szemébe tűzött, majd néhány perc múltán az első, akit meglátott, Kiss Feri volt, felkötött karral, puska nélkül. Aztán még több századbelijét ismerte meg, mind puska nélkül, sebesülten. Meghökken.

— No... mi az? Mi van veletek?

Körölnézett. Mögötte két muszka vigyorgott.

Most megszólalt Kiss Feri, rekedten, lehorgasztott fejjel:

— Foglyok vagyunk, Pista... Bekerítették a századunkat...

— De hisz ez a mi árunk! Hol az ezred?

— Hátrahúzódot...

És ekkor Kakas Pista nyugodalmatlan lelkében megmozdult valami...

Valami, amit még sohasem érzett. A szégyennek, dühnek, az elkeseredésnek valami keveréke volt ez, ami felhajtotta a vért az agyára és fátyolossá tette az

és a szövetkezet többi tagjait kiaebe-nagyobb szabadságvesztésbüntetésre ítélte.

A bűncselekmények elkövetői rendszerint nem kerülnek el sorsukat, előbb-utóbb hurokra kerülnek és elveszik méltó büntetésüket, de előfordulnak olyan esetek is, mikor a bűnösöknek nyoma vész. Itt van pl. Kecskeméti, akiről azóta, hogy a félmilliónyi sikkasztott pénzzel útjára indult, — a fantáziaszülte találgatásoktól eltekintve, — soha többé nem hallottunk. Lehet, hogy más néven ma is él valahol, tiszteletben, becsülésben, népes családja körében, amelynek tagjai a régi kilétét és múltját nem is sejtik.

A következő rövid történet igazolja ezt a lehetőséget:

Közel három évtizeden keresztül lakott Batáviában egy Jacques Soul nevű gazdag hajótulajdonos. A háború utáni években hatalmas vagyonra tett szert, mégis igen szerény és visszavonult életet élt. Csupán egyetlen emberrel, egy Dicán nevű tengerésszel érintkezett. Néhány héttel ezelőtt Soul súlyosan megbetegedett. Beszállították a kórházba. Állapota válságosra fordult, eszméletét veszítette, ezért a kórház hozzátartozóit akarta értesíteni. Dicántól megtudták, hogy Soul többször megemlékezett nővéréről, aki Franciaországban él és Boulogne sur Mer városában virágkereskedése van. Táviratoztak. A válasz meglepő volt. Az asszony azt táviratozta, hogy itt nyilván tévedésről lehet szó, mert egyetlen bátyja még 1899-ben egy vasúti szerencsétlenség alkalmával életét veszítette. Mivel Sour már haldoklott, a rejtélyt haláláig nem lehetett felderíteni. A magyarázatot a végrendelet hozta meg, amelyben Soul elárulta élete titkát.

A végrendeletből kitűnt, hogy Jacques Soul valódi

neve Ralph Contsiere volt, aki azelőtt három és fél évtizeddel Franciaországban egy kocsmai verekedés alkalmával a kocsmáros megfojtotta. Napokon keresztül bűdosott a rendőrség elől, majd vonatra szállt, hogy a tett színhelyétől nagyobb távolságra szűkhessen. A vonat kisisiklott, de Ralph Contsiere sértetlen maradt. A halálos áldozatok között volt Jacques Soul, a boulognei virágárusnő fiére is. A katasztrófát követő zürzavarban Contsiere az az ötlete támadt, hogy ellopja a halott Soul iratait és az ő neve alatt folytatja életét. Az elhatározást tett követte. Soul iratainak birtokában sikerült egy kikötővárost elérnie és ott hajóra szállnia.

Batáviában új életet kezdett. Szorgalma, üzleti szeleme és szerencséje révén hamarosan felküzdötte magát és haláláig jólétben és zavartalanul élt. Vagyonát halálából a virágárusnőre hagyta.

A modern hivatásos bűnöző társadalomellenes munkáját rendes foglalkozásnak, mesterségnek tekinti s igyekszik magát szakmájában tökéletesíteni.

A bukaresti rendőrség már hosszabb idő óta vadászott három veszedelmes betörőre. Bizalmasan tudomására jutott, hogy a három „nehéz fiú” a belváros egyik ősi házában tartózkodik. A rendőrség éjjel észrevétlenül körülzárta az épületet és várt, mert attól tartott, hogy a sötétségben a jómadarak egerutat nyerhetnek. A házba való behatolást éppen ezért a hajnali órákra halasztották el, addig csupán figyelésre szorítottak. Éjfél tájban egész csomó fiatalok suhanc érkezett, akiket a ház lakói bebocsátottak.

A suhancok jöideig nem tértek vissza, ezért a rendőrség behatolt a házba, ahol szabályszerű bűnöző isk-

anúgy is véres-ködös szemét. Az arcára olyan félelmes vadság ült, hogy a legények izgatottan figyeltek fel.

Kakas Pista nehezen lélekezett és fáradságosan kereste a szavakat:

— Foglyok vagyunk... muszka foglyok... úgy vezettem magam ide, mint a kezes bárány... csúffá tettek... még én hálálkodtam nekik, mert azt hittem, ti vagytok... röhögni fog rajtam az egész falu... a Rozál meg...

Nyelte egyet. A muszkák felfigyeltek rá. Az egyik őr közelebb lépett.

— Még csak meg se sebesültem rendesen... Hujnye, a ponciusodat! — tört ki belőle hirtelen az indulat.

Egyetlen szempillantás alatt kezében volt a muszka őrs puskája. És most megkezdődött Kakas Pista harca, melyről mindvégig sokat beszéltek azután az ezrednél.

A két őr már szétfúzott koponyával hevert a földön. Kakas Pista megforgatta a puskát a feje fölött.

— Utánam magyarok! — szakadt fel a melléből rekedt hördüléssel.

Muszka rohantak elő, Kakas Pista közéjük ugrott. Félelmetes erejű kezében körülperdült a puska. És amerre vágott, hullott az orosz, mint a légy. A meglepett oroszok fejvesztetten kapkodtak fegyver után, de most már a többi zalai virágszál is észbekapott. Szempillantás alatt került puska mindegyiknek...

Kakas Pista és még néhány zalai fiú tombolt, mint a halál angyala. A muszkák megfutottak.

— Utánuk! — bömbölt Pista. — Visszavesszük az árkot!

— Utánuk! — rikoltották a sebesült magyarok...

Nekifogtak az árok tisztogatásának, de újabb orosz csapatok jöttek. Puskák ropogtak, de a földühödött zalaiakat semmi sem tudta megállítani. Nem kértek és nem adtak kegyelmet. Kakas Pista vérbenforgó szemmel járt az élükön.

— Ezt a fejemért! — üvöltötte. — Nesze a fogásért! A csúfságért! A Rozálért! A...

Hirtelen megtántorodott és a födre zuhant.

— Most... most már... elfoghattok, — hörögte. Száján vastagon ömlött a vér és elnyúlt a földön.

— Rajta! — dördült bele ekkor váratlanul a hajnalba. A géppuskák eszevesztetten kalapáltak. Az ezred, a híres zalai ezred ellentámadásra indult...

Hogyan is törődtek volna most már a muszkák azzal a maréknyi sebesült fogollyal! Inkább ők maguk tartották fel a két kezüket s mire a nap egy méternyit mászott felfelé az égen, már magyar szanitécek kötögettek Kakas Pista tizenegy sebet...

Volt aztán szóbeszéd a faluban, mikor Kakas Pista hőstettének hírért meghozták a sebesülteket! Hát még mikor maga a Pista jött lábadozó szabadságra, arany medáliával a zubbonyán!

— Megbolondult kend?! — sivalkodott Rozál, mikor a nyakába ugrott.

— Mán mér'?

— Ner' hogy egymaga nekiment millió muszkának!

— Semmi az! — legyintett Kakas Pista. — Így kívánta a becsület.

— Hál csak ezér'?

— Csakis!...

Minden éjszakának van hajnala...

Ami vissza kell szerezniünk: Arad.

(Erdélyi felv.)

lára bukkan. A három keresett betörő éppen előadást tartott a reményteljes ifjuságnak. Lopás, betörés, rablótámadás voltak a tananyag kimagasló tárgyai. A növendékek tehetségük, képességeik, szorgalmuk szerint osztályokba voltak csoportosítva. A haladók megbízásokat kaptak, hogy az elméletet nappal a városban gyakorlatba ültessék át. Ez a rendszer szolgáltatta a gyakorlati kiképzést. A zsákmányt tandíj és ellátás fejében a tanári testületnek kellett beszolgáltatniok. Különösen ügyes ténykedés esetén a zsákmány egy részét a növendékek javára írták és takaréka tették. Ezek a meglakarítások biztosították a tanulmányait befejező és az önálló gyakorlatot megkezdő növendékeknek a szükséges kezdő tőkét.

Az üveglencsének nagy szerep jut a bűncselekmények felderítésénél. Fényképezőgép, nagyítólencse, mikroszkóp, kép- vagy mozgóképvetítő-készülék a modern kriminalisztika nélkülözhetetlen segédeszközei. Azt is tudjuk, hogy a nagyítólencse — ha gyújtólencsének használjuk — gyújtogatás elkövetésére is alkalmas.

Az alábbiakban néhány érdekes esetet írok le, amelyekben a lencse valamilyen formában bűnügyekben szerepet játszott.

Múlt év nyarán Madridban veszedelmes csekkcsaló garázdálkodott, aki több, mint 360.000 márka értékben

Padierna márkinő aláírásával ellátott és a spanyol nemzeti bank által fizetendő hamis csekket hozott forgalomba. A csaló kiléte teljesen ismeretlen volt. A spanyol bank egyik pénztárnoka, aki a csalónak a hamis csekkre nagyobb összeget fizetett ki, fogadkozott, hogy emberét ezer másik között is felismerné. Ezzel a készségével a pénztáros egyelőre nem segítette elő a nyomozást, mert az egyetlen gyanúsítható személyt sem tudott felhajtani. A véletlen jött ezután — egy film alakjában — a nyomozás segítségére.

A pénztárnok moziban volt és érdeklődéssel nézte a heti filmhíradót, amely többek között löversenyt mutatott be. A versenypályán hullámzó közönség között a pénztárnok felismerte a csalót, aki a képen Ville-Padierna gróf, a márkinő egyik unokaöccsének társaságában volt látható.

A rendőrség lejátszatta a filmet. A pénztáros emberében felismertek egy rovottmúltú olasz szélhámost. A grótot az olasz szélhámossal együtt a milánói nemzetközi gépkocsiversenyen fogták el, nemsokára megkerült a banda harmadik tagja is Barcelonában, egy hírhedt olasz okmányhamisító személyében.

Csikágó közelében az országúton egy vagyonos embert ismeretlen tettesek meggyilkoltak. A hullát a kocsi belsejébe petróleummal leöntötték és meggyújtották. A lúz nem hamvasztotta el a kocsit, így a helyszíni szemlénél bizonyos

Karácsonyest a budapesti csendőrtiszti étkező dőszörményiúti helyiségében.

adatok rendelkezésre állottak. Meg lehetett állapítani, hogy öngyilkosság esete nem foroghat fenn. A rablasi szándékot szintén ki lehetett zárni, mert az elhaltnál levő nagyobb értékekhez a tettes nem nyúlt. Az elhalt környezetében megindított nyomozás sem vezetett eredményre.

A helyszínelő detektívek egyikének ekkor eszébe jutott, hogy a tűz a kocsii belsejében megkínélte az elhalt fényképezőgépet is. Kivették a gépben levő filmet és előhívták. A tekercs nyolc felvételt tartalmazott. Ezek közül hat tájfelvétel volt, kettő azonban egy fiatal embert ábrázolt, akinek a képe a rendőrség fényképgyűjteményében is megvolt. A nyomozás most már helyes vágányba zökkent és hamarosan sikeres befejezéshez jutott. Kiderült, hogy az elhalt, aki tekintélyes, vagyonos ember és ismert sportférfi volt, az alvilággal tartott fenn szoros összeköttetést. Ez okozta vesztét. A tettest, mint később beismerte, bosszú vezette.

Kovnában, Lengyelország egyik városában a közelmúltban hazafiás felvonulást rendeztek. Este, az ünnepség lezajlása után, az egyik szobor talapzatán 50 éves férfi hulláját találták, szívében törrel. Hosszabb nyomozás után sikerült az elhalt személyazonosságát tisztázni, de a tettes kilétére a legcsekélyebb támpont sem állott rendelkezésre.

Néhány nap múlva a város kirakatai tele voltak a felvonulásról készült fényképekkel. Az egyik ilyen képen, amely a kérdéses szobrot ábrázolta, fel lehetett ismerni a szobor talapzatán álló elhaltat, közvetlen a háta mögött pedig egy ismeretlen ember állott. A ké-

pet megnagyították úgy, hogy az ismeretlen arcvonásai élesen előtűntek. A nyomozás most már behatóan foglalkozott az ismeretlennel, elfogták, ő volt a gyilkos.

Az ügyes fényképész tud olyan felvételeket is készíteni, — úgynevezett trükkfelvételeket — amelyek nem a valóságot rögzítetik, hanem annak csupán meg tévesztő látszatát keltik. Azt hiszem, mindenki látott már pl. olyan fényképet, ahol valaki önmagával beszélget vagy kezefog stb.

Az amerikai rendőrségnek egy ilyen trükkfelvétel nemrégben sok galibát és felesleges fáradságot okozott.

Violet Michels, 21 éves fiatal leány, vagyonos szülők gyermeke, boldog menyasszony, nyomtalanul eltűnt a szülői házból. Szökés vagy öngyilkosság kizártnak látszott, ezért bűncselekményre, így elsősorban az Amerikában annyira gyakori, zsarolási célokból elkövetett, emberrablásra gondoltak. A gyanút nemsokára alátámasztották a tények, a leány szülei zsaroló levelet kaptak, amelyben a rablók bizonyos dollárösszegnek bizonyos időben és helyen való elhelyezését követelték.

A szülők a rendőrségtől kapott tanács alapján papírszeletekkel telt borítékot helyeztek el a zsaroló levélben megjelölt helyre, amelynek környékén 8 rendőr állt lesbe. A rendőrök azonban valószínűleg vigyázatlanok voltak, mert a levélért senki sem jött. Az eset továbbra is rejtély maradt.

De egy napon megjelent a rendőrségnél egy fiatal fényképész, aki egy fényképfelvételel mutatott fel. A kép gépkocsit ábrázolt, amelynek ablakán egy dulakodó férfi és egy fiatal nő alakja volt látható. A nő arcvoná-

sait nem lehetett kivenni, a férfit ellenben határozottan fel lehetett ismerni. Nem volt más, mint egyike a közismert, többször büntetett banditáknak. A fényképész, aki előadása szerint a fényképfelvételt pusztán a véletlennek köszönhette, a felvétele idejére és helyére vonatkozólag olyan kísérőköörülményeket mondott el, melyekből arra lehetett következtetni, hogy a kép tényleg Violet Michels elrablásának egyik mozzanatát örökíti meg s így csupán az ismert banditát kell kézrekeríteni, hogy az egész bűnügyi rejtély megoldható legyen.

A bandita rövidesen megkerült az egyik börtönben, ahol már több, mint féléve ült s így tettessége szóba sem jöhetett.

Kiderült, hogy a bemutatott felvétele trükkfelvétel volt, amellyel a fényképész reklámot akart magának csinálni. Sikerült neki.

Végül megemlítek egy olyan esetet, ahol a nagyító-lencse nem a bűncselekmény felderítésénél játszott szerepet, hanem súlyos bűncselekmény elkövetésének eszköze volt. Hibás öntésű üveg tetőcserepek, úgynevezett hólyagos ablaküvegek, sőt vízzel telt palackok már gyakran okoztak tüzet. A nap fénysugarait gyújtólencse módjára egy pontb fogják össze. De az, hogy valaki gyújtólencsével gyilkosságot kövessen el, eddig aligha fordult elő a bűnügyek történetében.

San Francisko egyik villanegyedében, kert háza első emeletén, egy Matter's nevű öreg hölgy éldegélt, kit hosszú évek óta tartó betegsége teljes mozdulatlanságra kárhoztatott, emiatt az ágyát sohasem hagyhatta el. A beteget ápolónő gondozta. Kettőjükön kívül a villában csupán egy szolgálo és a kertész lakott. A beteget délelőttönként meg szokta látogatni unokaöccse, aki egyben egyetlen rokona volt. Mászil nem érintkezett.

1934 augusztus 16-án délután az ápolónő, valami sürgős magánügye miatt, félór-ra magá el hagyta a beteget. Mikor visszatért, a betegszobát sűrű füsttel telítve találta, az ágy nemű már elégett, az ágy előtti szőnyeg még lángolt, a beteg pedig súlyos égési sebekkel holtan feküdt ágyában.

A megindított nyomozás során először nem vergődtek zöld ágra a detektívek. Az ápolónő félóráig volt távol. Ez alatt az idő alatt a kertész az épület előtt dolgozott, idegen ember tehát véletlenül sem juthatott a házba. Röptűz lehetősége sem forgott fenn. A villanyvezeték rendben volt, rövidzárlat nem okozhatta a tüzet. Augusztusi hőség volt, tehát a fűtés sem lehetett tűzokozó. A beteg mozdulni sem tudott és kezeiugyében egyébként sem volt semmi tüzszerszám, amellyel maga okozhatott volna tüzet. A szobából érték nem tűnt el.

A nyomozás ilyenképen már-már holtpontra jutott, mikor az egyik detektív a „kizárk állhatott érdekében az unokaöccs az egyedüli örökös, rajta kívül a szerencsétlen öregasszony halálából előny senki másra nem származhatott. Az unokaöccs tettességét feltételezve, behatóbban kezdett szemlével foglalkozni. A puhatólások során megállapítást nyert, hogy a hátalemler az elhalt villájával szemben, az utca másik oldalán álló ház első emeletén, szobát bérelt. Ezt a szobát a rendőrség titokban átkutatta. A kutatás során vasállványra szerelt hatalmas gyújtólencsére és egy távcsőre bukkantak. Az utca mindössze 4 méter széles volt. A rendőrség a tűz eredetére nézve most már — a szobában talált különös leletre alapítva — azt a fantasztikusnak látszó feltevést állította fel, hogy az önmagával fehetetlen beteg szobáját a nyitott ablakon keresztül — hiselve az ápolónő

rövid távollétét — az unokaöccs gyujtotta fel, tudva, hogy az önmagával tehetetlen betegnek a tűzben el kell pusztulnia.

A fantasztikus feltevés valóban bizonyult. Az unokaöccs beismerte, hogy a cselekményt a rendőrség áltl elképzelt módon ő követte el, hogy hamarabb jut-hasson az örökséghez. A távcsőre ezért volt szüksége, hogy a mozgatható állványra szerelt lencse gyujtópontját a megfelelő helyre irányítsa.

Nyitva áll még az a kérdés, hogy az elhalt miért nem kiáltott segítségért? Valószínűnek látszik, hogy az ápolónő távozása után elbőhiskolt és a fejlődő füst el-kábított, mielőtt segítségért kiálthatott volna.

Melyszűke miatt most nem folytathatom a bűn-ügyi érdekességek és furcsaságok világából összegyujt-ott anyagom közlését, de lapunk egyik közelebbi szá-mában majd visszatérek rá.

KATONAI ISMERETEK.

Örsök gázvédelmi tevékenysége.

Irta: Bevisnye REVICZKY ZSIGMOND százados.

A háború csak látszólag fejeződött be. A megkötött békeszerződések megnyogvást nem teremtek, hanem előidéztek az általános nyomorúságot és táplálják a zsarátnakot egy új világéges előidézésére.

A minket körülvevő és ha ánk testéből megbízott államok tudják, hogy a véletlen szerencse hozta meg az ő „diadalukat”, éppen azért minden igyekezettel a már amúgy is megcsontított országunk agyontiprása a fő-céljuk, hogy végre szabadulhassanak az igazságtalanul szerzett zsákmány lidércnyomásától.

Ha a térképre tekintünk, láthatjuk, hogy határaink nyitottak, védelemre nem alkalmasak, tehát az állig fel-fegyverzett államoknak hadászati szempontból is telje-sen ki vagyunk szolgáltatva. Számolnunk kell tehát az ellenségeink támadására, éppen ezért annak kivédésére fel is kell készülnünk.

A jövő háború harc módjában a gázharcnak nagy szerep f g jutni, amihez hozzájárul az az óriási előretö-res, amit a repülőtechnika a világháború befejezése óta ért el. A repülőgépek nagy teljesítőképességét tekintve, nem lehet kétséges, hogy azok támadása főképpen a át-orszárok ellen fog irányulni, nemcsak azért, hogy ott is veszteséget okozzanak, hanem, hogy a lakosságot állar-dóan rettegésben tartásák és a rendbontó elemek munká-ját, így az anarchiát is elősegítsék.

Téves felfogás az, hogy a repülőgépek gázátadása

KI TUDTA?

A numizmatika, magyarul éremtan, pénzemek és érmek tanulmányozásával foglalkozik és a régiség-tannak (archeológia) fontos ászákmája. Latinul numismata = érem.

Szilveszter...

csakis fontosabb gőcpontokra (városok, vasúti csomópontok, bányák, gyárak, raktárak, laktanyák, stb.-re) fog irányulni. Mí a jövőbe nem láthatunk, tehát azzal is számolnunk kell, hogy a kevésbé fontosnak látszó helységek lakóit is megzavarják a repülőgépek gáztámadásai, hiszen kézenfekvő, hogy a lakosság nyugtalanítása és félelemben tartása döntő szerepet játszik egy háború befejezésére nézve is. Nem lehet nekünk tehát azzal számolnunk, hogy a kisebb falvak, tehát a csendőrsők nagyobb száma nem veheti ki a részét a repülőgék gáztámadásából, sőt minden őrsnek fel kell készülnie lennie nemcsak a saját védelmére, hanem elsősorban a lakosság támogatására is, azonkívül első segélynyújtásra. Különösen fennáll ez oly falvakra nézve, ahol nincs vagy nem lesz orvos.

A gázok különböző élettani hatása miatt tehát nem elegendő a falon függő és már mindenki által ismert első segélynyújtás táblázat ismerete, hanem minden csendőrnök ismernie kell a bargcázok sérültjeinek nyugtató első segély módját, annál inkább, mert annak alkalmazása igen sok esetben életmentő hatású, sőt az életmentés helyes alkalmazása igen kedvezően befolyásolja az esetleg már fellépő betegség gyógyulását, míg annak elmulasztása, vagy helytelen alkalmazása a veszteségek számát nagy mértékben növelheti.

A fentiek előrebocsátása után, most már tisztában kell lennünk a gáz fogalmával. Természetesen e cikkem keretében részletesen nem foglalkozhatom a gáz fizikai

tulajdonságaival és harci alkalmazásával, annál kevésbé sem, mert hiszen ezeknek ismeretével már találkozunk az 1932. évi Csendőrségi Lapok 13. számában. Ezt tehát csak annyiban fogom érinteni, amennyiben közleményem kívánja.

Téves felfogás, ha valaki gáz alatt csupán légnemű anyagot képzel. Ez már idejét múlt, mert a gáz halmazállapota lehet légnemű, szilárd és lehet cseppfolyós is.

Légnemű gáz az, amelyik az orron, szájon és a fülön (lyukas dobhártyán) keresztül jut a szervezetbe és ott elváltozásokat okoz. Ide sorolom még a légneműeknek látszó gázokat, amelyek apró, szilárd részecskékből tevődnek össze, ezek a füstök, amelyek mérgező gázzal vegyítve mérgező füstökként ismeretesek. Ezek a gázok tehát csak beszívás útján juthatnak a szervezetbe, ellenben vannak gázok, amelyeknek gőzei az azokban huzamosabb tartózkodás alatt megtámadják a bőrfelületet, sőt tályogokat és fekélyeket okoznak (pl. mustárgáz).

A cseppfolyós gázoknak (gázeső és gázpermet) a többek között az a tulajdonsága, hogy az élőlényeknek a bőrét ruhán és lábbelin keresztül is megtámadják és azon elváltozásokat, az egyéneken pedig harcképtelenséget idéznek elő. Ezen utóbbi gázanyagok érdekelnek minket főképpen, mert legtöbbször a cseppfolyós anyag lesz az, amelyet repülőgépről juttatnak akár eső, akár permet alakjában a megfertőzendő terepre, ahol az huzamosabb ideig megtartja romboló tulajdonságát és ahol a terepen közlekedő egyének azzal érintkezve, megfertőződnek.

Nézzük most már, hogy élettani hatás szerint hányféle harcgázt ismerünk.

Vannak ingerlő, fojtó, mérgező és maró hatású gázok.

Dióhéjba foglalva ezek tulajdonságai a következők:

Ingerlő gázok könnyezést, tüsszentést, köhögést váltanak ki, ami súlyos esetekben halállal végződhetik. Hatásuk azonnal, de esetleg csak késve is mutatkozik.

Mérgező gázok, amelyek a tüdőt át a vérkeringésbe kerülnek, az élő szervezeteket megmérgezik, súlyos esetben pedig halálos megbetegedést okoznak.

Maró harc-gázok tulajdonsága az, hogy cseppalakban a testre jutva, az egész bőrfelületet megtámadják, azon súlyos és igen hosszú ideig gyógyuló sérüléseket idéznek elő. A szembe jutva pedig vakságot vonnak maguk után. Légnemű állapotba jutva (párolgás) hatásuk a fojtó gázok tulajdonságával azonos. Hatásuk mindig huzamosabb idő után jelentkezik.

A védekezés lehet egyéni és lehet tömegvédelem.

Az egyéni védelem általában a gázálarca (gumiruha) használata által történik. Tömegvédelem pedig a gázmentes óvóhelyek és műszaki berendezések építkezésével érhető el. Itt meg kell említeni a tömegvédelem azon módját, amikor a csendőrség feladata lesz a lakosságot gáztámadás esetén agaslati helyekre (hegyre, dombra, stb.) irányítani, mert a gázok általános tulajdonsága az, hogy a mélyebben fekvő helyekre törekszenek.

En itt csupán az egyéni védekezésről fogok beszélni, mert a községek műszaki védelmére a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett gondolni sem lehet.

Az ingerlő és fojtó gázok ellen elegendő a gázálarccal való védekezés. A maró hatású gázoknál az álarca csak azok gőzei ellen véd. Testünk védelme csak teljes gumiruha (ruha, csizma és kesztyű) alkalmazásával érhető el.

Van egy módja a maró gázok elleni védekezésnek, de ez csak preventív, megelőző védekezési mód és pedig, hogy testünket ázvédőzsírral (szükségből zsírral, olajjal) bekenjük és ezáltal elérjük azt, hogy a cseppfolyós gáz testünkkel érintkezve, arról leperog. Ez azonban nem mindenkor megbízható, mert ott, ahol a ruha a testtel érintkezik, a zsírok lekopnak és nem védenek.

Hogyan kell eljárunk a harc-gázok által sérültek segélynyújtásánál?

Általában tartuk szem előtt, hogy a gázsérülteknek elsősorban árnyékos, szellős, tiszta, szabad, jó levegőre van szükségük. Első feltétel tehát az, hogy a gázsérültet a gázveszélyes helyről el kell távolítani, a ruháját, ha az gázzal van telítve, le kell vetni, hogy a közvetlen környezetet ne fertőzze, gondoskodni kell azonban arról, hogy a beteg teste melegen tartassék. Ha a ruháját nem vesszük le, akkor azt és a fehéreneműt meg kell oldani, különösen a nyak, mell és a has táján, hogy a lézés megkönnyíthessék. Ha a beteget szabadba vinni nem lehet, akkor ott, ahol fekszik, annak a helyiségnek ablakát és ajtóit nyitva kell hagyni, hogy a levegő gyors kicserélődését elősegítsük.

Szem előtt kell azt is tartani, hogy a gázok hatása a mozgás alkalmával főképpen a légzőszerveket, a szívet és az izmokat támadja meg, evégből a sérülteknek egyes esetekben mozgást végeznie nem szabad, kivéve az ingerlő és maró hatású gázok sérültjeit, akik a szükséghez mérten kisebb mozgást végezhetnek ugyan, de szolgáljon irányadóul, hogy a gázsérültet mindig hordágyra kell fektetni és pedig úgy, ahogy az a betegnek kellemesebb, azért, hogy rossz fekvés esetén annak elkerülése végett

a beteg felesleges mozgást ne végezzen. Az általában szokásos mesterséges légzést alkalmazni semmi körülmények között nem szabad.

A fojtó gázok hatásánál fellépő légszomj esetén a sérült légzésének megkönnyítésére mentholos, vagy alkoholos ruhát teszünk a légzőnyílásaihoz, illetőleg oxigén belégzést kell eszközölni. Azt azonban csak szakember végezheti (falun tehát az orvos, szülész ő, vagy első segélynyújtásban jártas kiképzett tűzoltó).

Mérgező gázok, vagy maró hatású gázok gőzei által sérült egyének első segélynyújtása a fent említettekkel azonos.

A maró gázok hatása ott is mutatkozik, ahol ruha, vagy lá belülről fedte a testet. A maró gázzal sérült fertőzni képes, ezért az első feladatok közé tartozik az is, hogy a már ismertetett szállítási móddal a beteget el kell különíteni; más gázzal fertőzött betegek közé sem szabad elhelyezni.

A beteg ruháit el kell égetni, a szállítóeszközöket és azt a helyet pedig, ahol a terep is fertőzve van, klórmésszel fertőtleníteni kell.

A maró gázok hatása a bőrre jutva, csak órák múlva, égési sebekhez hasonló elváltozások alakjában mutatkozik, majd duzzadt, fájdalmas daganatokká képződnek, később hólyagok mutatkoznak és végül genyes tályogok képződnek a test egész felületén. Ezek gyógyulási tartama igen hosszú, sőt nagy százalékban a halál is beáll. Az ilyen maró gázok ellen a védekezés a legnehezebb, mert különleges védőfelszerelést kíván, de ha már valaki ilyen gáz cseppjétől megsérül, úgy annak a következőképpen kell eljárnia:

Mindenekelőtt itassa le a fertőzés helyét gyapottal, vagy erre alkalmas tiszta szövet- vagy vászonanyaggal (zsebkendő jól megfelel), majd meleg folyóvízzel alaposan öblítse le. A fertőzés helyét dörzsölni nem szabad. E művelet után a fertőzés helyét klórmésszel be kell hinteni és a fertőzött testrészt át kell kötni. Ha a maró gáz a szemet éri, úgy azt klórmésszel behinteni nem szabad, hanem borsavoldatos vízzel, vagy 20–25%-os káliumpermanganátos oldattal végezzük a szem kiöblítését. A sérült szemű egyént óvjuk a nappali fénytől, tehát sötét vagy erősen elsötétített szobában helyezük el.

Mi sem természetesebb, hogy az állatok védelme szintén igen nagy szerepet játszik nemcsak az egyén, de az állam életében is, evégből nagy vonásokban, azzal is tisztában kell lennünk.

Az állatvédelem ugyancsak feloszlik tömeg- és egyéni védelemre. A tömegvédelem az emberek tömegvédelmével azonos elveken épül fel, sajátosság azonban, hogy az állat, de különösen a ló, gázbajutás esetén ösztönösen a magaslatokat keresi.

Hadiállapot esetén természetesen a ló és a szarvasmarhafélék egyéni gázvédelmére is be kell rendezve lennünk. Ez nem igényel nagy előkészületeket, de egyébként is az egyéni állatvédelemnél csak rögtönzött álarcok használatáról lehet szó, amelyekkel az elmúlt világháborúban átlagban véve jó eredményeket értek el.

A ló és a szarvasmarha szeméi az ingerlő gázok hatására kevésbé érzékenyek, tehát úgy az ingerlő, mint a fojtó gázok ellen csupán a légzőnyílások kellő elzárásáról kell gondoskodni. A szükséghez mérten elegendő az állat fejét nedves pokrócba csavarni, de előírányosabb egymásba dugott zabostarisznya közé nedves (25% szódaoldatos) fűvet, szénát vagy szalmát helyezni és az

így elkészített tarisznyát az állat légzőnyílásaira helyezni, az állatot pedig ki- vagy átvezetni a gázterhes területen. Ha ez sincs, a zabos tarisznyát vízbe mártva kössük az állat fejére.

A maró hatású gázok által történt sérülés esetén az eljárás elvben az ember védekezési módjaival azonos.

A lakosságot ért gáztámadás esetén számolnunk kell az élelmiszerek megfertőzésével is. Nem lenne tehát teljes a védekezés, ha nem volnánk tisztában azzal, hogy az élelmiszerek közül mit használhatunk fel és mit nem, illetőleg miképpen kell a háború esetén ügyis nehezen megszerzhető élelmiszereket a fertőzéstől megvédeni.

Nagyobb mennyiségű élelmiszert legalkalmasabb gázbiztos helyiségben elhelyezni, de mivel ilyenekkel a községekben ritkábban fogunk találkozni, legcélszerűbb azokat a községeken kívül pincékben elhelyezni. Itt ugyanis kisebb a valószínűsége annak, hogy gáztámadás esetén azokat is érni fogja a gáz hatása. Kisebbségi mennyiségű élelmiszert, ami a háztartásban nélkülözhetetlen és a háznál vagyunk kényszerítve tartani, legjobb, ha szódavízzel vagy olajjal átitatott takaróval takarjuk le. Esetleges kellemetlen meglepetéseknek elejét úgy vesszük, hogy az élelmiszer (pl. kenyér, tészta, már megfőtt hús) héját, illetőleg felső rétegét felhasználás előtt eltávolítjuk.

Azoknak a leölt állatoknak a húsát, amelyeket ingerlő vagy fojtó gázok hatása következtében le kellett vágni, sütés, vagy esetleg főzés után felhasználhatjuk, de a tüdőt, májat, szóval azokat a belső szerveket, melyekre a gáz a hatását főképpen kifejtette, el kell dobni, vagy ásní.

A maró gázok hatása következtében levégásra kerülő állatok húsa kellő kifőzés, illetőleg sütés után ugyancsak felhasználható, de azt a bőrfelületet, ahová a marógáz cseppje cseppent, előzőleg fertőtleníteni kell a már ismert klórmésszel. A gázhatás következtében elhullott állatok húsát meg kell semmisíteni.

Tartsuk mindenképp szem előtt, hogy azokat az élelmiszereket, amelyek a megfertőzés legkisebb gyanúját keltik fel bennünk, klórmésszel le kell önteni és el kell földelni.

Nem szabad arra gondolnunk, hogy a gázvédelem nem időszerű kérdés. Megdönti ezt már az a tény, hogy alig találunk külföldi lappeldányt, amely hasabokon keresztül ne oktatón olvasóit a gáz elleni védekezésre. Az őrsparancsnokok és alárendeltjeik is tartsák kötelességüknek, hogy beszélgetés formájában oktaassák körletük lakosságát a gáz veszélyére és ennek elhárítására.

A trianoni, st. germaini és versaillesi békeszerződések pályafutásukat mint üres könyvtáblák fogják befejezni, amelyekből egyenként kitépték a lapokat. Oktalanság két tábort: a revizionisták és antirevizionisták táborát egymással szembeállítani. Célszerűbb lenne a becsületes együttműködés olyan módjait keresni, amelyek lehetővé tennék, hogy a jogos követelések kielégüljenek anélkül, hogy ezáltal megsértenők azokat a legszentebb javakat, amelyeknek tiszteletbentartását óhajtjuk.

HENRIOT FRANCIA KÉPVISELŐ
(Petit Parisien).

Vitéz Karalyos Gyula tiszthelyettes.

1914. év július hó 28-án, a világháború első napján vonult be a cs. és kir. 7. hadtestparancsnoksághoz, hol 1916 április hó 1-ig teljesített táborigazgatói csendőrszolgálatot.

Bejárta a szerb, orosz és olasz harctereket s mindenütt derekasan megálta helyét. Ott teljesítette kötelességét, ott küzdött hazájáért, ahová a sors éppen rendelte. És mindenütt, minden beosztásában és minden körülmények között dicsőséget szerzett a magyar csendőr névnek.

A szerb harctéren a kémek üldözése, leleplezése és az igazságszolgáltatás kezére való juttatásában jelentős szerepet játszott. Sok kém pályafutása Karalyos tiszthelyettes tényvázlatával ért véget. Működésével megritkultak a kémek és ez a küzdő csapatok működését biztonságosabbá tette. Kezdeményezéseink, terveink sikerültek. Az alattomban dolgozókat, a kűtmérgezőket Karalyos tiszthelyettes idejében ártalmatlanná tudta tenni.

1914. év végén az orosz harctérre került. A katonaszökevények összegyűjtése, az elszórt hadianyagok, felszerelési tárgyak összeszedetése képezték feladatát.

Dobromil mellett, mint egy kis létszámú járőr parancsnoka, azt a parancsot kapta, hogy az oroszok felől szerezzon adatokat, létszámukat, felvonulási irányukat, szándékukat lehetőleg állapítsa meg. Felderítő járőrszolgálatára folyamán bukkant egy erősebb orosz járőrre, arra habozás nélkül rávetette magát s azt megsemmisítette. Az életbenmaradt foglyoktól azután megtudta azt, amire szüksége volt. A kapott parancsot híven teljesítette.

1915 március elején a Nagybukóc község melletti ütközet alkalmával a 20. honvéd hadosztály és a cs. és kir. 7. hadtestparancsnokság közötti telefonvonalat az oroszok elvágták. A telefonösszeköttetés megszakadása következtében a csapatok egymással érintkezni nem tudtak s így a helyzet válságosra fordult. Karalyos tiszthelyettes önként jelentkezett a fontos parancsok kézbesítésére s minden útját pergőtűzben, a halál mesgyéjén, haláltmegvető bátorsággal tette meg és a parancsokat, jelentéseket rendeltetési helyére juttatta. Vitéz tetteivel sok embert mentett meg a fogságbaeséstől.

Később az olasz harctérre került és a Doberdó környékén teljesített táborigazgatói csendőrszolgálatot.

A harctéren volt közvetlen parancsnoka, Lózsa Jenő ny. ezredes úr írja róla: „Karalyos Gyula tiszthelyettes a táborigazgatói tevékenységénél kiváló erélyt, leleményességet, sok esetben haláltmegvető, önfeláldozó bátorságot tanúsított, minden irányú magatartásával mint hős katona, minden szolgálatra kész alárendelt tünt ki.”

Karalyos Gyula tiszthelyettes vitéz tetteiért József kir. herceg, a cs. és kir. 7. hadtest akkori parancsnoka, az 1. osztályú vitézségi éremmel tüntette ki, Magyarország Kormányzója pedig 1924 június 15-én vitézzé avatta.

A Nyomozókulcs lefogyasztása.

Írta: HAJDU KÁLMÁN tiszthelyettes
(Szekszárd).

A Csendőrségi Lapok múlt évi 10. számában pályázat jelent meg azon bajtársan részére, akik a Nyomozókulcs, illetve a Nyomozati Értesítő megjelenése óta legalább 2 körözött egyént fogtak el. A pályadíj nyertese — Jurán Antal őrmester — 2 év alatt 22 egyént, a második — Gazdag Ferenc Őrkapitány — pedig 3 év alatt 18 körözött egyént fogott el.

A Nyomozati Értesítő és a Nyomozókulcs kiadása óta eddig a Nyomozati Értesítő alapján 2958, a Nyomozókulcs alapján pedig 5546, vagyis összesen 8504 egyént fogtak el. Ezek a nagy számok tehát feltétlen bizonyággal szolgálnak arra, hogy mind a Nyomozati Értesítő, mind a Nyomozókulcs gyakorlatilag nagyszertűen bevált, mert bizonyos, hogy ezek segítségével nélkül az elfogott sokszerű bűnöző túlnyomó része ma is szabadon járna és veszélyeztetné a közbiztonságot.

A Nyomozókulcsban jelenleg 18.551 név alatt kb. 15.000 körözött egyén szerepel. Ha minden közbiztonsági szolgálatot teljesítő csendőr nem a fenti kimagasló eredményt mutatta volna fel, hanem csak átlag évente egy körözöttet fogott volna el, akkor most a kövér Nyomozókulcs igen sajnány lenne a járőrtáskájában való elhelyezése nem okozna gondot.

Pedig a Nyomozókulcsban szereplő egyének mind közzétűnk élnek, anélkül, hogy valaki felelősségre vonná őket az elkövetett bűncselekményei miatt.

A körözött egyének leleplezése a mostani segéd-eszközünk birtokában nem olyan nehéz, mint azelőtt. Csak minden őrsön meg kell szervezni a körözött egyének tervszerű üldözését.

Eddig ugyanis csak egyes ügybuzgó csendőrök használták lelkiismeretesen a segéd-eszközöket s az megszőkölt büntetett, aki ezeket a csendőröket ki tudta kerülni, megmenekült az igazságszolgáltatás elől. Ha azonban az őrsparancsnokok irányítása mellett valamennyi őrs egységesen jár el, akkor minden őrsparancsnok megszeresheti magának azt a megnyugtató érzést, hogy őrkörletét megtisztította a körözött egyénektől.

A megszőkölt bűnözőket azok ellenőrzése szempontjából két csoportra osztom:

1. csavargó és
2. letelepült körözött egyénekre.

A megszőkölt bűnöző ugyanis nem fog egész életén keresztül csavarogni, mert így állandóan kitenné magát az igazoltatóknak s ezért előbb-utóbb letelepszik valahol. Megszőkése után az első hetekben a legközelebbi kulcs vagy pótlék megjelenéséig kiválaszthat magának egy jó települési helyet, mert addig nem kell tartania attól, hogy igazoltatás alatt a nevét megtalálják a Nyomozókulcsban. Ha új letelepülési helyén megismerik, megszerzi magának a megélhetést, nem kell félnie a leleplezéstől, mert nem fogja őt senki sem igazoltatni. Így azután az időközben felvett egyén neve időtlen időnkig benne marad a Nyomozókulcsban.

Mindegyik csoport leleplezésére az őrsparancsnoknak más-más eszközöket kell igénybevennie.

Lássuk először, milyen módon foghatjuk el nagyobb számban a csavargó körözött egyéneket.

A bűncselekmény elkövetése után elmenekült bűnöző csatlakozik az országutak vándoraihoz és ezektől megtanulja azokat a módszereket, hogy kell a csendőrökkel való találkozást lehetőleg elkerülni. A legtöbb csavargó délelőttönként mutatkozik olyan helyeken, ahol őrs van. Ekkor van ugyanis kint legkevesebb helyi szolgálatban álló csendőr. Ilyenkor részben koldulás, részben pedig alkalmi munkavállalás útján keresi kenyerét, esetleg még egy kis szeszre valót is. Koldulás, ügynökösködés stb. végett vagy ezek ürügye alatt a magánbázakat is délelőtt keresik fel, mert a férniak ilyenkor rendszerint nincsenek otthon, a nőket pedig könnyebben tudják szánsalómra bírni, vagy becsapni. Délután már ritkábban, éjjel pedig a legritkább esetben lehet csavargókkal találkozni. Ezek már szűrküldetkor az éjjeli szállásul választott s a községek szélén levő apasállattistállók, esetleg tanyai istállók környékére húzódnak és ezekben töltik az éjszakát. Minden őrsön tudják a csendőrök, hol van ilyen „csavargószálló”. A szálláshelyen nem igen fordul elő lopás, leginkább azért, mert az istállók kezelői éjszakára elszedik a megszállók iratait s azokat csak reggel adják vissza a távozóknak.

A Szut. 364. pontjában előírt szállodaellenőrzések mellett ezeknek a helyeknek a azigorú ellenőrzésére is legyen gondja az őrsnek. Nem szabad azonban megelégedni a rendszeres szolgálattal kapcsolatos alkalmi ellenőrzéssel, hanem azt állandósítani kell. Ez úgy lehetséges, ha az őrsparancsnok az istállók tulajdonosait vagy a közszállót bírót felkéri, hogy a fentebb említett megszállóhelyek kezelőit utasítsa, hogy az elvett igazolványokat priorálással végett minden este vigyék, vagy küldjék be az őrsre. Emellett a cél érdekében igen üdvös, ha a munkaadó intézkedése mellett néha-néha az őrs is honorálja az istállókezelő fáradozását egy kis szivnivalóval.

Az őrsre vitt okmányokat a napon a Nyomozókulcs, Nyé. és egyéb eszközök segítségével ellenőrizze. Ha aztán közzétűnk gvanus egyént is talál, jelentse azonnal az őrsparancsnoknak, aki egy járőrrel ellenőriztesse a megszállóhelyeket úgy, hogy az ott tartózkodók ne is tudjanak arról, hogy az igazolványaik már előzőleg az őrsön voltak. Ez azért fontos, mert ellenkező esetben bizalmukat veszítik, s a csavargótelefon útján erre társajkat is figyelmeztetik.

Némely községben magánygyének is ki szoktak adni szobát átutazó egyéneknek. Pénzzel rendelkező körözött egyének szivesebben szállnak meg ilyen helyen, mint szállodákban, mert itt könnyebben ki tudnak húzni az ellenőrzés alól. A szállásadók e tevékenysége az iparrovella (1922: XII. t.-c.) 34. §. 5. pontja szerinti engedélyhez kötött ipar. Az iparrovella 62. §. utolsó bekezdése szerint ugyanis a bútorozott szoba kiadása csak akkor nem tekinthető fogadóiparnak, ha azokat hosszabb időre — tehát nem egy-két napra — adják bérbbe. Az ilyen nyilvánosnak tekinthető helyek fokozott ellenőrzése az őrsöknek a Szut. 364. pontja alapján nemcsak joga, de kötelessége is.

A délelőttönkénti helyi szolgálatok is eredménnyel kecsegtetnek.

A külszolgálatba induló járőrök vigyék mindig magukkal a Nyomozókulcson kívül a Nyé-vel legutóbb kiadott legújabb „Névmutató”-t is. Ezt az őrsön nélkü-

Semmi sem visszataszítóbb, mint az az ember, aki a szerényiségével hangoz.

MARCUS AURELIUS

lözhetik. A helyi szolgálatban álló járőrök pedig ne elégedjenek meg azzal, hogy az általuk igazoltatott egyén neve nem szerepel a Nyomozókulcsban, hanem a Szut. 310. pont b) alpontjában lefektetett joguknál fogva kísérjék az igazoltatandót a legkisebb gyanu esetén az őrsre és ott részletesen ellenőrizzék annak adatait.

Az igazoltatásoknál használható fogásokat cikkemben nem részletezem, mert erről a témáról úgyazólván egész hordalom fejlődött már ki a Csendőrségi Lapokban.

A szabadlában levő körözött egyének nagyobb tömegének, a letelepedetteknek letelepezésére rendelkezésünkre áll a községi előjáróságoknál a bejelentett egyének nyilvántartása. Mint ismeretes, 1930-ban az egész ország területére kiterjesztették a bejelentési kötelezettséget. Minden 18 évet betöltött férfi és minden önálló menteréséget üzű nő bejelentőlapjáról kartotéklapot fektetnek fel, s ezeket ABC-s betűrendben őrzik.

Eddig ezt az igen jól felhasználható anyagot az őrsök sok helyütt kiaknázatlanul hagyták. Pedig megéri a fáradságot a kartotéklapok priorálása. Ez nem nehéz munka, mert mindenütt ugyanolyan sorrendben vannak a kartotéklapok elhelyezve, mint a Nyomozókulcsban levő nevek sorrendje. Aki a Nyomozókulcsban eligazodik, annak könnyen fog menni a kartotéklapok ellenőrzése is.

A kartotéklapokból csak azok nevét kell priorálni, akik nem helybeli születésűek. Ezeknek a száma pedig elenyészően kevés. Ha az ellenőrző olyan nevet talál ezek között, mely a Nyomozókulcsban is szerepel, akkor a szükséges adatokat a kartotékból ki kell másolni, vagy az őrsállomáson a kartotékot, azok kezelőjének engedélyével az őrsre kell vinni és a BKL, vagy a Nyé-ben levő alapadatokkal egyeztetni. Ha a két adat legalább részben egyezik, az illetőt egy járőr a lakásán felkeresi és igazoltatja.

Ha az őrs a már bejelentettek adatainak ellenőrzését megkezdte, fel kell kérni a bejelentő lapok kezelésével megbízott községi tisztviselőt, hogy az ezután érkező bejelentéseket vagy juttassák el a kartotékban való elhelyezés előtt az őrsre, vagy pedig tegyék félre addig, amíg a községben megjelenő járőr azokat priorálja. Az őrs székhelyén, különösen, ha az forgalmasabb, az őrsparancsnok a napos mindennapos köteletségévé teheti, hogy a szállodák bejelentőlapjaival együtt a község előjáróságánál levő kartotéklapot is priorálja. Ezt a kötelezettséget a naposnak mindig önmagától kell teljesítenie, anélkül, hogy arra az őrsparancsnoktól minden alkalommal külön parancsot várna.

A községi előjáróságnál megjelenő járőrök, illetve helyben a napos a félretett kartotékot a leírt módon priorálják. A priorálás megtörténtét esetleg felhívás nélküli kézjeggyel meg is lehet jelölni.

Ezzel az eljárással a körözött egyének igen nagy százalékát lehetne kézrekeríteni, állandó folytatása esetén pedig az őrsparancsnokok a mostaninál nyugodtabban elmondhatnák, hogy az őrskörletükben letelepedett körözött egyén nincs.

Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni, hogy a bejelentési kötelezettségnek sokan nem tesznek eleget, elsősorban persze azok, akik nem akarják, hogy nevüket és lakhelyüket bárhol is nyilvántartsák. Ennek megakadályozása végett a járőröknek nagyobb súlyt kell helyezniük a bejelentések ellenőrzésére. A bejelentett egyének a bejelentést igazoló szelvényt meg kell őrizniük.

Ha tehát a járőr arról értesül, hogy az őrskörletben idegen tartózkodik, néhány nap múlva felszólíthatja a bejelentést igazoló szelvény felmutatására. Őrs óráiban az előjáróságoknál levő adatokból ellenőrizze, hogy az általa ismert vagy megtudott idegen egyének be vannak-e jelentve. Ha valakinek a kartotéklapját nem találja a helyén, s ha az illető az igazoló szelvényét nem tudja felmutatni, akkor mind a be nem jelentettet, mind a szállásadót fel kell jelenteni. (A felfelentést a közigazgatási hatóságoknak kell megtenni az 1930. évi 63410/I.—1930. sz. B. M. rendelet 6. §-a alapján.)

Ha a közegben híre terjed, hogy a csendőrök felfelentik azokat, akiknél bejelentés nélkül lakik valaki, akkor tömegesen fognak mindenkit bejelenteni.

A leírt óvőrendszabályokat csak úgy játszhatnak ki a körözött egyének, ha magukat álnéven jelentették be. Az ilyen eljárás azonban ritkán vezet sikerre. Bejelentés esetén ugyanis azt is fel kell tüntetni, hogy az illető honnan jött. Ha előbbi lakhelyén kijelentette magát, akkor utánaküldik a régi kartotéklapját, ha pedig nem, akkor az új lakhely szerint illetékes előjáróság kéri annak megküldését, s ha lapja az általa bejelentett régi helyén nem található, már ki is sült, hogy valóban adatot jelentett be. Nyenkor az őrsparancsnok előzetes felkérése esetén feltétlen értesítik erről az őrsöt. Továbbá azoknak, akik álnév alatt szerepelnek, hamis okmányokat is kell szereztüök, mert ma már igazoló okmányok nélkül munkát vállalni úgyazólván lehetetlen. Ez pedig nem megy oly könnyen. Az ilyen egyén előbb-utóbb elszólja magát, vagy felismerik. Az őrsnek a bizalmi egyének felhasználásakor az ilyen — polgári egyének előtt tudott — de az őrs által ismeretlen körülmények megszerzésére is súlyt kell helyezni.

Az idegen egyének ellenőrzésénél és ezzel kapcsolatos priorálásánál fontos, hogy ne elégedjünk meg csak azoknak az ellenőrzésével, akikkel szemben bármi okból szolgálatilag fellépünk, vagyis akik mintegy véletlenül kerülnek a kezeink közé, hanem fordítsunk gondot az olyan idegenek ellenőrzésére és priorálására is, akikkel szemben egyébként semmi dolgunk nincsen s akik nem követtek el semmiféle büncselekményt, még kihágást sem. Tapasztalati tény ugyanis, hogy éppen a körözött egyének óvakodnak legjobban attól, hogy valamit, még egy kihágást is elkövessenek, mert tudják, hogy ilyenkor az előzően elkövetett cselekményük is könnyen rájuk derül. Ezért a járőrök minden szolgálatban törekedjenek arra, hogy a körletükben tartózkodó minél több idegen egyén nevét felhívás nélkül megtudják és feljegyezzék és azután a fontebb kifejtett szempontokból (bejelentés, Nyé. és kulcs) ellenőrizzék. Állandóan letelepedett egyéneknél ennek az ellenőrzésnek nem kell a helyszínen történnie, sőt nem is jó, ha a helyszínen történik, mert az illető gyanút foghat és odébb állhat, hanem elég, ha a járőr azt a község előjáróságánál való megjelenéskor alkalmilag, illetve bevonulása után az őrsön foganatosítja.

Cikkem megírására annak elején említett két bajtársam nagyszerű eredményén való felbuzdulásom készített. Láttam azt, hogy ők igazi csendőr ügybuzgalommal milyen szép eredményt értek el. Eszembe ötlött, hogy mennyivel jobb volna, ha ez az eredmény minden őrsön meghonosodna. Leírtam tehát azokat a módokat és segéd-eszközöket, melyek az eddigieknek kiegyenlítése és felhasználása mellett — véleményem szerint — a kiválóan bevált Nyomozókulcs egyetlen hibáját, nagy terjedelmét is a közbiztonság javára megszüntethetjük.

ÓVAKODJUNK A KÉMEKTŐL!

Különös levelezés.

(A Domenica del Corriere csempélyével.)

Ambrósio Cyria na. Tábornok fordítása.

Mintha ez az eset csak azért történt volna meg, hogy a szövetséges hatalmak hírszerző szolgálatához beavatott üzletek képességeit hátrányos színen tüntesse fel Marlow ezredes, aki egyike volt a legnagyobb szakértelművel rendelkező főnököknek, már nagy türelmetlenségének adta jelét. Egyik napon ugyanazok bangosan adott kifejezést a csalódottságának, mert a szokásos kihallgatás során nagyon is szegyenkezve voltunk kénytelenek lenni bevallani, hogy ezideig sem tudtunk semmit felderíteni. — Tíz nap múlt el — méltatlankodott lovagló-estoránál az asztalra vágva — „Tíz nap, a nyomozás nem buladt egy lépéssel sem előre és ezek a kutyák éppen így folytatják munkájukat tovább, mint azelőtt, ott még jobban, mint azelőtt!”

Megértettem, hogy ez az ott firképpen nekem szólt, meg kell mondanom — mégha az dícsérvésnek is tűnnék fel — a legelső remény letéteményese én voltam, mert már mindig is több megbízásban — még a legbonyolultabbakban én a legvezényesebbekben is — különösen ki-
tüntettem magamat.

Most a következőkről volt szó. 1917. év júniust ir-
tunk. Hogy az amerikai csapatokat, melyek részletekben Európába érkeztek, elhelyezésük, a legnagyobb gyer-
mesággal kellett a nagyüzemű harakok létesítéséhez fogni. Ezeknek a munkáknak az elvégzéséhez főleg német fog-
lyokat alkalmaztak, akik felett állandóan igen éberen őrködtek, miután valószínű volt, hogy közöttük kémek is rejtőzködnek, akik részére nem volt nagyon nehéz feladat a jókedvűül amerikai csapatok terjedős beszélgetéseiből híreket szerezni. Ez a német foglyok felett gyakorolt őrködés kétféle módon történt. Régebben úgy, hogy több ügyünkünk közéjük vegyült, természetesen német fogoly-
nak öltözve, régebben pedig szellemes mikrofonok segé-
lyével, amelyeket az elhelyezési körletben rejtettek el.

Ezek az eszközök alkalmasak voltak arra, hogy gya-
pónkat megerősítsék, azaz megszilárdítsák olyan érte-
lemben, hogy a foglyok között valóban vannak titkos német ügybőkök, akik szem előtt tartva a szükséges óvatosságot, kihallgatják az amerikaiak beszélgetéseit, amelyek a jövőben érkező szállítmányok fontosságára és adataira vonatkoztak.

Az említett eszközök felhasználásával nem lett volna nehéz a kémek kivétel megállapítani és őket szokásos módszerekre juttatni. A tapasztalat mindazonáltal arra tanított meg bennünket, hogy egyetlen lefűlt kém helyébe száz más lép. Így tehát pillanatnyilag okosabb

dolog a mi szempontunkból azt felderíteni, hogy milyen eszközök segítségével tudják én közeményeiket az any-
nyira szigorú felügyelet alatt tartott központi táborból kijuttatni. De tíz napi kitartó őrködés és a legnagyobb gondossággal megejtett nyomozás után sem sikerült arra vonatkozólag a legeszekebb szempontot sem találni.

Marlow ezredes méltatlankodásai után — amelyek-
ről előbb tettem említést — a legnagyobb buzgalommal fogtam hozzá kutatásaimnak. Nagyon gyorsan kuo-
dórvé a foglyok egyik olyan csoportjába vegyültem, amelynek éppen azok napok egyikén kellett munkába indulnia. Körülbelül egy héttig álltam közöttük, kihallgatva megbírt beszélgetéseiket és meggyőzve minden taglej-
tésüket.

Már a két-hároméves kezelt ragam es őt ennél ani-
kor egy este véstelenül nyira écsétek lettem tanójává,
mely egyszerűen nagy segítségem vált türelmes nyomozásainknak. Láttam, hogy a legöregebb foglyok egyike és pedig a 4364. szám, valami különböző munka végzésén buzgalkodik. Bár szalmazsákján összekuporodva a leg-
nagyobb óvatossággal végezte munkáját, egyetlen tag-
lejtése sem került el figyelmenl.

Meggyőtettem, hogy egy szög hegyével jeleket lyu-
kasztott egy vászgyufa-doboznál nem nagyobb fadarab-
kába. Miután körülbelül tíz percen át folytatta ezt a
különös munkát, szalmazsákja elé egy másik, az előbbi-
vel majdnem egyező fadarabot emelt ki. Ezt néhány pill-
anatilag szemlélgette, majd az előbivel összerendezte és nagyon meglegedettnek látszott. Aztán az egész et
inge alá rejtette és alvás réjából fekvőhelyére vetette magát.

A dolog érdekes volt s így nagyon természetes, hogy
már az ébresztő első pillanatától kezdve igen behatóan
folytattam megfigyelő munkámat. Tudnunk kell, hogy
azok a foglyok, akik a harakok készítésével foglalkoztak,
az asztalosmesterség valamennyi és mindenféle szer-
számával rendelkeztek. Bár a 4364. számú fogoly ezernyi
óvatossági rendszerbejlt tartott szem előtt, mégis meg
tudtam munkájában figyelni, amely most abban állott,
hogy a két fadarabkát, melyek annyira felkeltették ki-
váncsiságomat, úgy igyekeztem összaragasztani, hogy
azok egyetlen kis fatömböcskét alkossanak. Végül azt is
megláttam, hogy a titkosatos tűmböcskét a legnagyobb
körültekintéssel egy kis levezetőcsatornába bocsátotta le,
amelyben állandóan sok víz folyt és amely a gyűjtő-
táborhoz levezető — kőre kezdetleges — árok volt.
A ravasz fortélynak végre nyomára jöttem. A szög he-
gyével bevágott jelek nyilvánvalóan üzenetet jelentettek,
amelyeket az úszó fadarab továbbított ki a táborból a
azokat valaki felfogta.

Ilyen értékes adatok birtokában már csak azt kellett
felderítenünk: hol és ki fogja a titkosatos üzeneteket
felfogni.

Tudtam, hogy a levezetőcsatorna a mezőkön át jó
dsrab utat tesz meg, míg végre beleömlik egy kis folyócs-
kába. Bizonyára a csatornának ezen a pontján k lett
valamiféle rácsnak lennie, amelynek az volt a rendete-
lése, hogy a különös híreket felfogja.

Adataimról értesítettem Marlow ezredest, ki meg-
dícsért és az egész csatorna alapos átkutatására hatá-
rozta el magát. Ez nem volt éppen könnyű dolog, mi-
után több, mint egy km hosszúságú olyan területen kel-
lett a munkát elvégezni, amelyet sűrű növényzet bori-
tott. Rendkívül óvatosan kellett eljárni.

Végre James Steed nevű, aszkéta kinézésű kártársamat érte az a meglepetteljes, hogy ezt a ragyogó feladatot végleg elintézte. Emlegetett kártársam kissé leborított sportruhába öltözve s egy pár óriás méretű béteszáró szemüveget téve fel, úgyszólván tökéletesen megismerkedett a megcsontosodott rovargyűjtő tudósi. Órákat és órákat töltött el azzal, hogy tűrte tette a csatorna széleit, különösen szenvedélyesen kutatta egy ponton, ahol igen bőségesen voltak „ortotieri” rovarok, és pedig azoknak a bizonyos grillus migratorius rovaroknak egyik faja, amely nagyon ritka.

Egyik napon hosszabb ottartózkodás után az történt, hogy éppen ezen a ponton egy magas, seikár, villogó szemű férfi jelent meg, akin megletszótt, hogy beszélni kezdett feletti, hogy ezen az elhagyott környéken valakivel is találkozik. A tanár azonban mit sem törődve a másikkal, amiként az egy tudós emberhez illik is, a fű fölé hajolva, zavartalanul folytatta tovább kutatásait. Mégis, egy idő múlva, nem azért mintha valami új fajta rovar felkésítette volna a kitérő állománygyűjtőt, hirtelen felegyenesedett és előrcugorva, a fénylő szemű férfit mellé lének szegezte revolverét, aki azt híván, hogy őt senki sem látja, egy sétabottal éppen a vízben vajúdott.

Igy sikerült kézrekeríteni azt a kémot, aki időnként erre a helyre érkezett, hogy összeszedje azokat a különös úszó hirtelket, melyeket egy finom szálakból készített vasháló tartóztatott fel. A hálót, bár gondosan el volt rejtve, a bokrok között, egy napnál rövidebb időn belül megtaláltuk, mintán előzőleg az éj folyamán egy kis világítódobozt úsztatunk le a vizen.

Nyomozásunk alapján sikerült az ellenséges kém-szolgálat egyik legveszélyesebb módját megsemmisíteni, aminek következményeképpen azután sok munkája akad a hóhérnak. Nekem Marlow ezredes részéről éténk dicséret jutott osztályrészül.

CSENDŐR LEKSZIKON.

1. kérdés. Mi a lényege a harcélőrs és tábori őrs szolgálatának? Az új feladatra kiképzett őrsök magántartása minden egyesük és mily részletekben eltérő?

Válasz. Általában úgy a tábori, mint a harcélőrsöket a csapat biztonságának növelésére rendeltük ki. Az alkalmazandó erő nagysága és a feladat tekintetében azonban különféle szabályok mérvadóak.

A fogalmak tisztázását és a lényeg megértését legjobban azzal biztosítjuk, ha a tudnivalókat adott esetek keretében dolgozzuk fel. Így vegyünk példának egy századot, mely mindkét oldalt kötélekben támadva elérte egy erdő szegélyét az innen kb. 300 m-re levő ellenség erős géppuska és tüzérségi tüzeiben. A harcot az éj félbeszakította, a legénység fáradt, reggel óta nem étkezett, a lőszer fogytán. A századparancsnok minderről gondoakodik és hogy a másnapi kemény harchoz erőt gyűjtsön, századát harkhoz tagozva pihenéti. Ez a pihenés természetesen nem lesz általános, mert nem lehet tudni, mit tervez az ellenség a sötétség leple alatt. Ezért a századparancsnok századának egy részét harcészültségben tartja, majd kb. fél raj erejű részeket tol százada elé; ezek rátapadnak az ellenségre, azt állandóan

megfigyelés alatt tartják vagyis biztosítják a századot az ellenség rajtaütéséi ellen. Ezeket az őrsöket is részletek: harcélőrsöknek nevezik.

A harcélőrsök leggyakoribb alkalmazásának védelemben kerül a sor. Ilyenkor a harcélőrsök feladata lesz az állás megvédelmezése ellen támadással, az ellenséget az állás hőfide feltől bizonytalanságban tartani és megfigyelni a terep azon részét, melyet nem lehet betekinteni a védőállásból. Védelemben a harcélőrsöket kétféle módon alkalmazhatjuk, ezek egyfelől eltérő lesz az erejük és feladataik is.

Vegyünk példának egy zászlóalj, mely védőállást foglalt. Az ellenség távolsága kb. 15 km.; támadása a déli órákban várható. A védőállás előterepe kb. 1 km-ig nyit és fedetlen a figyelmet semmi sem akadályozza. Azután a terep az ellenség felé lejt, kisebb hórosz területekkel. Itt az ellenség egész szárazállással közelíthet és nehéz fegyverrel tüzelőállásba hozhatja anélkül, hogy a védőállásból bármiféle megfigyelés ne legyen. Erre a területre a zászlóalj parancsnok egy harcélőrsöt fog kirakolni, mondjunk egy puskás és egy géppuskás szakaszt... A kirakelt erő nagysága azt mutatja, hogy a harcélőrsnek ellenállás kell magára kifejtése. Ehhez a harcélőrs kis csoportokban védelemben rendezkedik be, hogy figyelmét növelje maga elé tol 1-2 tábori őrsöt a csoportok közötti hézagot a géppuskák és golyószórók keresztvonalával lezárja és közbe összekötő őrsöket telepít. A harcélőrs berendezkedésének befejeztével figyelmét tartja felállítási helyének előterepét és fegyvereinek tüzelésével az ellenséget, bárhol bukkanjon is fel, tűz alá veszi. A harcélőrs nyugodtan várja az ellenséget, annál is inkább, mert összeköttetésben van a tüzérséggel és így annak támogatására minden pillanatban számíthat.

A közeledő ellenség először harcélőrsével ütközik az előrsbe. A harcélőrs erős tűzzel ellenáll, a járőrök nem tudnak tovább jutni, ezért az ellenség harcélőrsöket megerősítve megtámadja a harcélőrsöt. Ez a harc, különösen ha az ellenség gyors, huzamosabb ideig is tart, mert az ellenség nem tudja, mily erővel áll szemben. A harcélőrs, melyet már tüzérsége is támogat, még egy ideig ellenáll, majd mikor érvényesül az ellenség túlerője, egy előre megszabott irányba visszahúzódik a védőállásba. További ellenállás célzalan, mert feladatát végrehajtotta. Ennek a harcélőrsnek tehát tartani kellett állását. Éjjel a harcélőrsnek a magántartása annyiban változik, hogy az összeköttetést a most már sűrűbben felállított harcélőrsökkel kiegyesíti és szorosabban fűzi, esetleg megváltoztatja nappali felállítási helyét és a védőállásához közelebb vesz felállítást. A harcélőrs mindig fel fogja használni az éjszakát rajtaütésszerű járőrrelalkotások végrehajtására, hogy az ellenséget nyugtalanítsa és hogy foglyokat ejtessen.

Előfordul, hogy a védőállás előterepe több km. távolságig betekinthező. Ily esetben csak egész gyenge harcélőrsöket alkalmazunk, főleg csak azért, hogy ha az ellenség ködösítés leple alatt támadna, közeledéséről idejekorán értesüljön a védőállás parancsnoka. Ezek a harcélőrsök csak pár főből állnak és feladatuk kizárólag az ellenség közeledését jelenteni. Ha az ellenség feltűnik, a harcélőrsök, azzal állandó érintkezést tartva, előre meghatározott vonalon visszahúzódnak a védőállásba. Ennek a harcélőrsnek tehát nem kell tartani az állását.

Az eddig elmondottak alapján megismertük a biztosítás módját előrsök által támadásban és védelemben. Hátra van még a pihenő csapat biztosítása.

Vegyünk példának egy zászlóalj, mely 10 km.-re az ellenségtől egy községben éjjelezik. Saját felderítő osztagok az ellenséggel érintkezésben állnak. A biztosítandó terület szélessége 2 km. Jobbra és balra saját csapatok biztosítva éjjeleznek. A kiküldendő biztosítás feladata lesz a nyugvó zászlóalj ellenséges betekintés ellen leplezni, megvédelmezni megóvni és ha az ellenség támadna, a zászlóaljnak a harcészültség eléréséhez szükséges időt megszerezni. Biztosításra a zászlóaljparancsnok egy századot és egy géppuskás szakaszt rendel ki, mint főőrsöt a községtől kb. 1 km.-re fekvő jól védhető magaslatra. A főrs-parancsnok a terep és az útvonalok szemrevételezése alapján 3 tábori őrsöt tol a főrs elé. (Egy tábori őrs ereje raj vagy szakasz, megerősítve esetleg géppuskával és gyalogsági ágyúval. Parancsnoka által, fontos pontokon tiszt. Rendszerint jó áttekinthetést nyújtó ponton állítjuk fel.) A tábori őrs maga elé őrszemeket állít. A tábori-őrsök előtt közfeldelítő és közfeldelítő járőrök mozognak, az egyes tábori őrsök, valamint a tábori-őrsök és a főrs között szintén járőrök biztosítják az

összeköttetését. Az ellenség először a táboriőrök előtt mozgó járőrökbe ütközik, vagy ha ezek között sikerülne átcsúsznia, észre fogja venni valamelyik őrzem, vagy összekötő járőr. A táboriőrs már elég erős ahoz, hogy nálánál 2-3-szor erősebb ellenséget feltartson. Ha azonban túlerő legázolással fenyegeti, akkor harcolva visszahúzódik, de úgy, hogy a főőrs tűzét ne akadályozza. Az ellenséggel szemben a főőrs már komoly ellenállás kifejtésére képes és megerősíti a közben beérkező előőrszertalót. Tehát a felállított előőrsök vagy megakadályozzák az ellenség átszivárgását a biztosító részek gyűrűjén, vagy pedig túlerő támadása esetén hátrafelé fokozatosan erősödő ellenállásukkal biztosítják a zászlóalj számára a harcmezőre eléréséhez szükséges időt. Összefoglalva a fentieket, tehát az látnuk, hogy a táboriőr és a harc előőrs egyformán biztosító, leplező és korlátok felkerülő szolgálatot végez. A csapat helyzete (támad, véd, menetel, pihen), a harc helyzet és a harc feladat szabja meg, hogy mikor rendelünk ki harc előőrsöket vagy táboriőröket.

2. kérdés. Az őrs arról értesül bizalmasan, hogy egy kocsmáros táncmulatság tartása végett zenészeket szerződtet bizonyos ünneppapokra, holott erre hatósági engedélyt szerzett nincs is szándékában. Eljárnának oka, hogy egyrészt a hatóság előre kijelentette ilyen engedély megtagadását ezeken az ünneppapokon, másrészt tisztességtelen versenyt akar támasztani a többi kocsmárossal szemben, akik a hatóság által kijelölt területeken tartják. Mi ilyen esetekben az őrs helyes eljárása?

Válasz. A Szut 1. pontja szerint a m. kir. csendőrség feladata többek közt a büntetőtörvények, rendeletek és szabályrendeletek megszegésének megakadályozása is. Az őrs tennivalója tehát nem lehet kétséges. Az ilyen kocsmáros fokozott ellenőrzés alá kell venni s a táncmulatság tartását meg kell akadályozni s egyidejűleg ellene a Kbtk. 74. §-ába ütköző kihágás miatt feljelentést kell tenni, mégpedig annyiszor, ahányszor a járőr által megszüntetett táncvigalmat újból megrendezte. Ha azonban az őrs csak arról értesül, hogy a kocsmáros zenészeket fogadott, ezrest még fel nem jelentheti, de figyelmeztesse, hogy a táncmulatságot meg nem tarthatja. Ha még s megtartja, a járőr előzetes figyelmeztetést — amit a feljelentésben meg kell említeni — a hatóság mindenestre súlyosító körülményként fogja tekinteni és szigorúbb büntetést fog kiszabni.

3. kérdés. A gyarusított a határból földtől elválasztott és keresztre rakott, 20 P értékű gabonát lop. Mily büncselekményt követett el? Milyen eset megítélése akkor, ha a gabona értéke 10 P?

Válasz. Bár a keresztre rakott gabona a szó betű szerint vett értelmében a földtől elválasztott mezei termény, mint-hogy azonban mégis a mező (tarlón) van s betakarítottnak nem tekinthető, a legújabb bírói gyakorlat szerint ellopásnak mezei lopásnak, tehát 60 P értékén alul az 1894. XLI. t. c. 93. §-a a) pontjába ütköző kihágásnak kell tekinteni. Betakarítottak akkor kell tekinteni a mezei terményt, ha pajtában, csűrben, istállóban, kertben, udvarban, padlásan vagy más bekerített helyen (szérskertben) helyezik el, avagy ha a mezőn hagyják is, de elvermelik, vagy másként helyezik el ott oly módon, hogy ne legyen nyílt helyen. A kévében lévő gabonát egyébként a Bn. 51. §-ába ütköző kihágás szempontjából egyáltalában nem lehet élelmiszeknek minősíteni, mert a Bn. 51. §-a szerint élelmiszeknek csak emberi táplálkozás céljait szolgáló eledelt vagy italt kell érteni. A 10 P-nél kevesebb értékű gabona ellopása tehát, ha nem a mezőről történik, közönséges lopás. Megjegyezzük itt, hogy a kukoricát és a sárga való tököt a bírói gyakorlat élelmiszeknek minősíti.

4. kérdés. Milyen vasárnapi és Szent István-napi zárórja omunka a szatocsiszünetnek, amely szesz italok korlátozott kímé-
lével is foglalkozik?

Válasz. A 94.537. K. M. 1921. sz. rendelet értelmében a korlátozott kímérés vagy kis mértékben elárúsítás jogával felruházott bármilyen csevevesű fűszer- és esemegézületekben, illetőleg vegyeskereskedésekben (szatocsüzletekben) a pénzügyi hatóság engedélyében felsorolt szesz italok — égetett szesz italok kivételével — reggel 7 órától délelőtt 10 óráig kiszolgáltathatók, illetőleg kímértékben árúsíthatók, feltéve, hogy ezek az üzletek túlnyomórészt élelmiszereket árúsítanak. A teljes vasárnapi munkaszünetet az érdekelt kereskedők

kétharmadának kívánóságára csak oly üzletekben lehet elrendelni a fent idézett rendelet 1. §-a értelmében, amelyek nem tartoznak a túlnyomórészt élelmiszereket árúsító üzletek körébe. Mely üzletek tartoznak a túlnyomórészt élelmiszereket árúsító üzletekhez, azt az elsőfokú iparhatóságnál (polgármester, főszolgabíró) lehet meg tudni.

Az üzleti záróra bekövetkeztekor az üzlet redőnyét le kell húzni, ezentúl üzleti forgalmat lebonyolítani s az üzleti alkalmazottakat foglalkoztatni tilos. E tilalom ellen vétők kihágás miatt pénzbüntetéssel büntetendők. Az eljárás a közigazgatási hatóság hatáskörébe tartozik.

5. kérdés. Egy bortermelő a pincéjében eladás céljából elraktározott nagyobb mennyiségű bort Görögországból behozott, nagy cukortartalmú borral keverve össze, hogy saját borának édességét így fokozza. Nem követett-e el tiltott cselekményt?

Válasz. A bor előállításának, kezelésének, forgalmának szabályozásáról és a borhamisítás tilalmazásáról szóló 1924. évi IX. t. c. 42. §-ának 1. pontjában ütköző, 3 hónapig terjedő elárúrással büntetendő kihágást követ el az, aki a forgalomba hozatalra szánt italt előállításához vagy kezeléséhez tiltott anyagot használ, vagy aki az ital előállításánál vagy kezelésénél tiltott eljárást alkalmaz.

Az idézett törvény értelmében a borhoz a te mézszetes cukorkány pótlása végett más borvidékről származó bort csak az illetékes szőlészeti és borászati hatóság engedélyével lehet hozzáférni. A kérdésben említett bortermelő tehát a kihágást elkövette.

6. kérdés. Két szomszédos örskörlet más és más közigazgatási járás területén van. Mi a járőr teendője, ha például valamely kihágás elkövetését észleli a szomszédos járás területén, ahol különben a tettes is lakik. Hova kell menni a feljelentést és melyik örs statisztikájában kell az esetet felvenni?

Válasz. Az őrs a Szut. 241. pontja értelmében csak saját örskörletében hivatott szolgálatot teljesíteni. A 396. pont pedig kimondja, hogy a csendőrség működésének területén a nyomozás lefolytatására az elkövetés helye szerint illetékes örs hivatott, még akkor is, ha a tettest más örs vagy az állami rendőrség fogta el. Ugyanez a pont szabályozza azt a kérdést is, mikor léphetnek az örsök egymás területére nyomozás végett.

Ha tehát a járőr idegen örs területén elkövetett kihágásról értesül, erről az illetékes örsöt tartozik értesíteni, neki az ügy érdemében nem szabad eljárnia. Jogában van ugyan a kihágás illőzéséhez szükséges adatok beszerzése végett az idegen területre lépnie, vagyis például a kihágás elkövetőjének igazoltatása végett, mert ez sürzős nyomozó cselekmény, ennél tovább azonban nem mehet. Az illetékes örs tartozik a további nyomozás, illetőleg jelentés vagy feljelentés szerkesztése végett a szükséges lépéseket megtenni, tehát az illetékes örs tevékenységi statisztikájában kell az esetet elszámolni.

7. kérdés. Jogosult-e iparüzés kihágásán tettenért iparostól a járőr őrzetbe venni a szerszámokat és átadja a közérte előjárásának. A Szut. 445. a) pontja szerint ezeket a szerszámokat helyes-e büntetéseknél tekinteni?

Válasz. Minthogy a Kbtk. 25. §-a szerint a Btk. 81. §-át kihágás esetén is alkalmazni kell, azért kihágás esetén olyan tárgyak, amelyek elkészítésénél, avagy a bizonyításhoz szükségesek, foglalkoztatók. Nem emelhető tehát törvényesség szempontjából kifogás a járőr eljárása ellen, mert az őrzetbe vett szerszámok a kihágás elbírálásánál bizonyítékul szerepelhetnek s biztos megőrzésük másként aligha lenne lehetséges. A kihágási bíróság hatáskörébe tartozik azután, hogy az őrzetbe vett szerszámok elkövetéséről, visszaadásáról, vagy hozzáféréseiről intézkedjenek.

8. kérdés. Mi az a Nansen-ítélet?

Válasz. Nansen Fridtjof norvég sarkutazó és politikus. A világháború után Norvégia washing on követelt volt. 1920-ban ő irányította a Népek Szövetsége meghívásából az orosz német és osztrák had foglyok kölcsönös kicserélését. 1921-ben és 1922-ben az oroszországi éhínség leküzdésére irányuló segélyakciókat vezette. 1922-ben megkapta a Nobel-féle békedíjat. Róla nevezték el azt a különleges, útlevél pótló közlekedési okmányt, amelyet kétes állampolgárságú, valamint

hontalan (állampolgárság nélküli) egyének részére állítanak ki. Ilyen a bolsevista lázadás után elmenekült orosz állampolgárok és az örmények részére a m. kir. belügyminiszter úr 197.400 B. M. 1925. és 202.700. B. M. 1925., illetőleg 100.500. B. M. 1930. sz. rendelkezéssel rendszerezett „személyazonossági és utazási igazolvány”, amelyért az elsőfokú rendőrhatalosnál lehet folyamodni s a kiállítás a belügyminisztérium (közbiztonsági osztály), Budapesten a főkapitányság útlevelesztálya hatáskörébe tartozik.

9. kérdés. Egy toborzott honvéd a katonai eskü letételénél jelen van, az „Eskükhöz” vezényszót a többivel együtt végrehajtja, de az eskü szövegét nem mondja. Érvényes-e az általa letett eskü, illetve el lehet-e vele szemben járni?

Válasz. A besorozott honvédegyének felesketéséről a háború előtt az 1889. évi VI. t.-c. intézkedett. E törvény 100. § 2. pont 4. bekezdésében foglaltak szerint: „Ha valamely állításra kötelezett az eskü letételét megtagadná, az eskü az illető előtt felolvasandó és ezen eljárás az avatási jegyzőkönyvben megjegyzendő”. A besorozott egyén tehát azért, hogy az eskü szövegét nem mondotta a felolvasó tiszt után, büntetendő cselekményt nem követett el, mert az eskü letételét annak felolvasása pótolta. Ugyanis, még besorozva nem lévén, az úgy, mint függetlenségért, parancs megtagadása stb. nem volt a katonai bíróság elé utalható, a polgári büntetőtörvények pedig erre nézve semmiféle rendelkezést nem tartalmaztak. A toborzottakra nézve — egyéb rendelkezések hiányában — a fentieket kell alkalmazni.

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK.

Rablás kiderítése.

Irta: KÖVARI GYÖRGY törzsrörmester (Tóváros).

1932 július 26-án 6 óra 30 perckor Landl Ferenc és Zetting Kurt német állampolgárok véres, összevert arccal megjelentek az örsön és feljelentést tettek, hogy 1932 július 25-én 22—23 óra közötti időben Tata és Kocs községeket összekötő megyei úton őt, előttük ismeretlen egyén megtámadta és kirabolta őket. A rablók saját nadrágszijukkal összekötötték a kezüket, összeverték őket, majd a hátizsákjukat elrabolták. A hátizsák különböző ruhaneműeket, borotválkozó készüléket, fényképező gépet, saját neveikre kiállított útleveleket, 1 pengő 12 fillér magyar, 4—5 pengő értékű német és osztrák váltópénzt tartalmazott, összesen 188 pengő 12 fillér értékben. Az őt ismeretlen egyén a rablás elkövetésének napján a két turistát 25—30 km hosszú útvonalon állandóan 4—500 méter távolságban követte. A sötétség beálltával utolérték és megtámadták őket.

A sértett német állampolgárok magyarul nem tudtak. Őrsparancsnokom beszélt németül és így kikérdezésüket ő foganatosította. A tettesekről csak annyit tudtak mondani, hogy a legidősebb 30, a legfiatalabb pedig 18 éves lehetett.

Őrsparancsnokom a nyomozás azonnali bevezetésére engem, Nagy Lajos II. őrmesterrel és még három, két-két főből álló járőrt vezényelt szolgálatba. A nyomozást

a sértettek jelenlétében megejtett helyszíni szemlével kezdtük. A helyszínen a Tata és Kocs községeket összekötő útvonalon, a községektől 5—5 km távolságban, lakatlan területen feküdt. Az úton, az út árkában és az útmenti lábonálló zabvetésben dulakodás nyomai látszóttak. A dulakodás színhelyén a győri közkórház főorvosa által hely és kelt feltüntetése nélkül Zala Márton h. intéző névre kiállított orvosi rendelvényt, továbbá Zala Márton h. intéző felírású névjegyet találtunk, mely utóbbi hátlapján a következő kézírású szöveg állott: „Tiszelt gyógyszerész Úr! Kérem részemre a fejfájás elleni poroktat megküldeni.” A sértettek kezeinek összekötözésénél használt 1 méter hosszú fekete nadrágszíjat szintén megtaláltuk. Más tárgy vagy olyan nyom, amelyet használni lehetett volna, nem volt a helyszínen.

A helyszíni szemle eredményéről és a tettesek esetleges útirányáról őrsparancsnokomat szolgálati jegyben küldönc útfán értesíttem. Őrsparancsnokom a szolgálati jegy vétele után az esetet a Nyomozati Értesítőben való közzététel végett bejelentette, továbbá, feltételezve, hogy a tettesek esetleg Budapest felé menekülhettek, elfogásuk végett táviratilag megkereste az útbaeső bicskei, biai és budaörsi őrsöket.

A helyszíni szemle megejtése után a sértettek Tata községbe mentek és ott várták a nyomozás eredményét. Budapestre szándékoztak menni, de mivel a rablók útleveleiket is elvitték, nem folytatták tovább útjukat.

A helyszíni letetnek örültünk. Ha az orvosi vényt és névjegyet a tettesek hagyták a helyszínen, kilétük felderítése nem ígérkezett nehéz feladatnak.

A helyszíni szemle után a négy járőr egymástól elválva, különböző irányokban kezdett a nyomozáshoz.

En járőrtársammal a névjegy tulajdonosának megállapítását tűztem ki közvetlen célunkul. Zala Márton h. intézőt sikerült is a Mocska község határában fekvő egyik pusztán megtalálni. Zala előadta, hogy a névjegy és orvosi rendelvény, melyet a helyszínen találtunk, az ő tulajdona. Július 24-én egyik alkalmazottját a rendelvényvel és névjeggyel beküldte Tatára, hogy a rendelvényen feltüntetett fejfájás elleni porokat megvásárolja. A névjegyet és az orvosi rendelvényt alkalmazottja útközben ismeretlen helyen elvesztette. Zala és az illető alkalmazott kikérdezésével tisztáztam, hogy a talált névjegy és orvosi rendelvény nem állhat kapcsolatban a bűncselekmény elkövetésével, ezért a nyomozást más irányban folytattam, de eredményre nem jutottam. Hasonlóképpen eredménytelen maradt a másik három járőr és a táviratilag megkeresett őrsök nyomozása is. 30—40 órai szolgálatteljesítés után valamennyien bevonultunk anélkül, hogy a tettesekről bármit is megtudjunk volna állapítani.

Őrsparancsnokom 8 órai pihenés után engem, volt járőrtársammal, a nyomozás továbbfolytatása végett ismét szolgálatba vezényelt. Mivel támpontok nem állottak rendelkezésemre, azzal kísértem meg a tettesek személyére bővebb személyadatokat felkutatni, hogy a sértettek társaságában végigjártam azt az útvonalat,

Nem szabad elfelejteni,

hogy az ember azé a nemzeté, melynek a gondolat- és érzésvilágát éli s amelynek nyelvén hitvallást is tesz erről. Ezért magyarok a Hunyadiak, Zrínyiek, Petőfi, Mikszáth és a többiek, hiába mondják ellenségeink, hogy ezek s annyi ezer más, idegen származásúak.

* A neveket megváltoztattuk. (Szerk.)

II.

Sorozatos betöréses lopások kiderítése.

Irta: TÓTH SANDOR I. törzserőrmester (Pásztló).

Nyomozták: Juhász János I., Tóth Sándor I., Aratózki Albert őrmesterek és Jakab János csendőr (Felsőtárkány).

Az 1928. évben az egyébként nem túlmozgalmas felsőtárkányi örskörletben tíz kiderítetlenül maradt bűncelekményünk volt. Az őrsparancsnok huzamosabb ideig tartó betegszabadságon volt távol. Az őrsöt ideiglenesen Juhász János őrmester vezette. Mint ambíciótól áthatott fiatal csendőrök, elhatároztuk, hogy mire őrsparancsnokunk szabadságáról bevonul, a kiderítetlen bűncelekményeket rendezni fogjuk. Nem tűrjük, hogy a kiderítetlen esetek iratai a kéregepapírtáblák között megavaszodjanak, a bűnözők pedig szabadon garázdálkodjanak tovább.

Azzal kezdtük, hogy a kiderítetlen bűncelekmények iratait behatóan áttanulmányoztuk és az egyes eseteket megbeszéltük.

A lopásokat túlnyomó részben Felsőtárkány községben, hamis kulcs használatával követték el. A tettes majdnem minden esetben rubaneműt és élelmiszereket vitt magával. Az elkövetés eszközeinek, az elkövetés helyének és a lopás tárgyának azonosságából egy tettesre, esetleg bűnszövetkezetre gyanakodtunk. Ebből viszont arra következtettünk, hogy a tettest vagy tetteseket helyben kell keresni, mert az valószínűtlennek látszott, hogy egy és ugyanazon tettes minden alkalommal valahonnan a távolból jövet bukkanjon fel és tűnjön el nyomtalanul.

Mivel egyelőre a tettes vagy tettesek személyére vonatkozólag a leghalványabb támpont sem állott rendelkezésünkre, általános — szolgálatban és szolgálaton kívül végrehajtott — figyelemmel és bizalmas pühatolással a falu lakosságának kirostálásához fogtunk.

Munkánk folytán a megfigyelés köre nemsokára 20—25 családra szűkült. A tettesnek vagy tetteseknek ezek között kellett lenni. A szűkített körön belül a figyelmet és pühatolást most már a legnagyobb részletességgel tudtuk folytatni, ami nemsokára egy személy ellen eredményezett gyanúkokat. Az illető — Béres László felsőtárkányi lakos — hét tagból álló családot tartott el, számottevő vagyona vagy valamilyen egyéb jövedelmi forrása nem volt, munkába nem járt, de ennek dacára látszólag elég jól élt.

Egy családot már könnyebben és alaposabban tudtunk megfigyelés alatt tartani. Mind szolgálatban, mind szolgálaton kívül sok éjszakát töltöttünk Béres háza környékén. Béres ablaka alatt éjjelenként lest tartottunk. Az erősen befüggönyözött ablakokon keresztül homályos lámpavilág szűrődött ki, suttogást, mozgást hallottunk a szobából. Mindezek azonban nem adtak elegendő okot arra, hogy a szobába bemenjünk és ott a dolgokról személyesen meggyőződjünk, de attól is tartottunk, hogy

korai fellépésével esetleg a nyomozás eredményét tesszük kockára.

Egyik éjjel, les alkalmával megláttuk Bérest, midőn az a házától mintegy 200 méterre fekvő erdőből jövet, udvarára besurrant. Csodálatosnak tűnt fel, hogy Béres nem hozott semmit magával. Ha lopni volt, akkor a lopott tárgyakat is magával hozta volna, hisz az éjszaka leple alatt nem látta volna meg senki. Ezen töprengve, újabb ötletünk támadt. Béres akként is gondolkodhatott, hogy ha éjjel véletlenül mégis találkozik valakivel, midőn zsákmányával hazafelé tart, ez feltűnik és könnyen gyanúba keverheti őt. Ez az elgondolás arra a feltevésre juttatott bennünket, hogy Béres az éjjel lopott holmikat elrejtí valahol az erdőborította környéken és azokat azután nappal viszi haza, valanni gyanút nem keltő ürügy alatt.

Ez eszünkbe juttatta azt, hogy Bérest napközben már többször láttuk, midőn a közeli erdőből, az erdő széléig nyúló kertjén keresztül száraz galyat és falevelet vitt lakására. Biztosra vettük most már, hogy Béres a galyban vagy a falevéiben elrejtve hordja haza zsákmányát a lakására. Most már csak a következő alkalomra vártunk, hogy Bérest falevéllakományával felülelhessük.

Az időközben történtek azonban más megoldást hoztak.

Egy reggel ugyanis Beregi Vendel felsőtárkányi lakos az őrsön jelentette, hogy az éj folyamán bezárt pincéjében elhelyezett tele hordókból 14—15 liter bora eltűnt, a pincében levő szalonnából pedig 4—5 kg-os darabot levágtak és elloptak. A tettes távozásakor a pince ajtaját bezárta maga után. A nyomozást azonnal bevezettük.

A részletes helyszíni szemle a tettes kilétére nem szolgáltatott adatokat. Az álkulcsos betörésből és abból, hogy a tettes itt is élelmicikket lopott, Béres tettes-ségét tételeztük fel és elhatároztuk, hogy most már végére járunk a dolognak. Nem felejtkeztünk meg arról sem, hogy ha tényleg ő a tettes, akkor a lopott holmik még nincsenek a lakásán, hanem kint az erdőben. Vártunk egy napig, hogy a nappali órákban a bort és szalonnát hazavigye az erdőből.

A következő nap reggelén megjelentünk Béres lakásán. A szobában, kamrában és a padlásán általánoságban szétnéztünk, miközben a kémény háta mögött a padlásán egy 14—15 literes fonott korsót találtunk. A korsót megvizsgáltuk. Tisztára ki volt mosva. A vesszőfonás nyílásaiban apró falevéltörmelékeket találtunk. Erről a galy- és lombhordás jutott eszünkbe.

Két bizalmi egyén jelenlétében megtartottuk a bázukutatást. A kecskeolban, a szalma közé elrejtve egy 25 literes hordó bort találtunk. Béres azt állította, hogy a bor saját termése és csak azért tartja elrejtve, hogy a gyermekek ne jussanak hozzá. Borhoz érő emberrel a bort megvizsgáltattuk, azonban az nem volt azonos a Beregi Vendel pincéjéből ellopott borral. Béresnek mindössze 200 négyzetméter szőlője volt. A szőlőben járőr-társam egy hozzáértő emberrel megjelent s megállapították, hogy Béres földje kadarka és más szőlővel van beültetve s hogy a hordóban talált másfajú bor nem lehet

Legelőnyösebben a készítőnél.
Részletkedvezmény!

BÚTORT

Hádl István műbútorasztalos

Budapest, VIII., Baross-utca 22.

ELŐLEGNÉLKÜLI RÉSZLETFIZETÉSRE

SEZLONOK TAKARÓVAL P 65-181

EBELOSZÖNYEGEK P 21-161

Fotelágyak, paplanok, vasbútorok, futásző-nyegek, leghőneművasznak, ruhaszövedek.

Lakberendező Vállalat

Budapest, VIII., Baross-utca 74. sz.

A m. kir. csendőrség tulajdonképpeni áruháza

saját termése. Béressel szemben most már hafározott bizonyíték állott rendelkezésünkre, ezért a bor- és szalonnalopásra vonatkozólag gyanúsítottként kikérdeztük, annak elkövetéséről azonban hallani sem akart.

Béres lakásán erre újból házkutatást tartottunk, de most már olyan alaposan és részletesen, hogy mindent megmozgattunk. A kamra padlója törekekkel kevert földdel volt borítva. Az a gyanúnk támadt, hogy a kamra alatt valami üreg lehet, mely a lopott holmik rejtekhelyéül szolgál. Döngetéssel próbálkoztunk. Az egyik sarokban a föld a döngetésre mélyebben és vastagabban kongott, mint a többi helyen. Ezen a részen a törekes földet felbontottuk és ott, a 25 cm-es törekes földréteg alatt, egy rejtetten beépített ruhatárat és éléskamrát fedtünk fel.

A titkos verekben nagyobb mennyiségű ruhanemű, zsir, szalonna, bab stb. volt elhelyezve, melyeket Béres az előző lopásokból gyűjtött össze. Ugyanott találtunk egy katonai puskát és 30 darab különböző hamis és tolvajkulcsot.

Béres a nagymennyiségű tárgyi bizonyítékok súlya alatt összeroppant és kilencrendbeli betöréses lopást ismert be. Beismerését az egyes lopásokra külön-külön tárgyi bizonyítékokkal is alá tudtuk támasztani, így 1141 pengő 22 fillér értékű ruhanemű, bor és élelmicikk ellopását sikerült rábizonyítani. Beismerő vallomása során előadta, hogy a lopások elkövetése után zsákmányát mindenkor az erdőbe vitte ki, ahol azt egy hegyszakadékok rejtette el, majd a nappali órákban falevél vagy galyak közé rakva, szállította el a lakására.

Bérest az örs kilencrendbeli betöréses lopásért elfogta és az egri kir. ügyészségnek adta át. Az egri kir. törvényszék 1929-ben megtartott főtárgyaláson egyévi és kéthavi börtönrre ítélte.

Ez a nyomozás a tanulságok egész sorozatát nyújtja. Gyakori, hogy egyetlen lopásból a legbehatóbb nyomozómunka dacára sem tudunk kiindulópontot nyerni. Több lopás összehasonlító tanulmányozása ellenben — az azonossági pontok, hasonlatosságok, egymásra utalások felfedezésével — támpontot nyújthat a további eljárásra. Ennél az esetnél ez az eljárás két fontos következtetés levonását engedte meg, úgymint: a lopásokat egy tettes követte el és hogy a tettes helybeli.

Az örs tagjait az eredmény minden áron való akarása hajtotta. Az általános figyelő és puhatóló munka, ennek során a kör folytonos szűkítése, mely végeredményben a gyanúsítható személy megállapításához vezetett, helyes eljárásnak bizonyult. A megfigyelésből levont következtetések helyességét (bűnjelek erdőben való elrejtése és nappali hazaszállítása) a tények igazolták. A tolvaj eme eljárása, továbbá a bűnjelek rejtekhelye tapasztalatainkat gazdagították, ennek adott esetben, hasonló körülmények között jó hasznát vehetjük.

A nyomozásban részvett csendőrök dícséretes munkát végeztek.

Minden olvasónknak boldog újévet kívánunk s a hozzánk érkezett számos újévi üdvözlétért ezúton mondunk köszönetet.

Szerkesztőváltás. Lapunk szerkesztését a mai számtól kezdve Mohácsy Lajos százados, eddigi segéd-szerkesztő vette át. Az új szerkesztő kéri az eddigi és jövőbeli munkatársakat s az olvasókat, hogy munkájukkal, érdeklődésükkel ezután is támogassák a lapot. Mondani-, megbeszélmivalónk van bőségesen, mert alig akad másik testület, ahol a feladatok olyan sokrétűek, szerteágazók volnának, mint a csendőrségnél, de széttagoltságunk egymagában is kézenfekvővé teszi, hogy jó szaklapunknak lennie kell. Ehhez pedig legelső sorban az szükséges, hogy tiszt és altiszt bajtársaink — minél számosabban — irjanak le és küldjenek be hozzánk miuden gondolatot, tapasztalatot, amelyet a köz szempontjából hasznosnak, vagy érdekesnek látnak, mert minden beküldött sor megold, legalább is közelebbvisz a megoldáshoz egy-egy, mindannyiunkat érdeklő kérdést. Lapunk most lép a huszonötödik évfolyamába, negyedszázados szép mult fonódott egybe az elődök munkájából és érdeklődéséből, ez bennünket is ugyanerre kötelez. Ne csak a testület elvont szellemi és erkölcsi tulajdonának tekintsük a lapot, hanem egyénileg is mindenki a magáénak, mert csak róluak, csak nekünk szól minden sora és mert a közreműködésre is szabad tere van mindenkinek, aki esendő.

NEUBART SÁNDOR

Órák és ékszerész.

Oklevéllel kitüntetett órásmester.

SZÉKESFEHÉRVAR, NÁDOR-U. 23.

Órák, ékszerék, ezüst- és alpakka evőeszközök és dísz tárgyak. Ingatlanok nagy választékban, óra- és ékszerjavítások jótállás mellett. Ha jó és olcsó órák vagy ékszerre van szüksége, úgy kérjen portómentes választékesomagot. Aki rendelésénél a Csendőrségi Lapokra hivatkozik szigorúan szabott áraitból 3% engedményt kap.

Különleges fizetési kedvezmény

n. m. kir. csendőrség tagjai részére.

Egyes bűnök és teljes berendezések. Szőnyegterasz. Ebéd- és fuószőnyegek, seziónok, paplanok stb. Ágynemű és fohérmű vasznak. Ruhaszövetek. Csillárok. Egyeztetve szerel to ok. Ön tesz ajánlatot, hogy kíván fizetni.

LAKÁSBERENDEZŐ-nél

Budapest, VI., Liszt Ferenc-lér 5.

Telefon: 271-77.

Vidékre megbízottat küldünk hívásra.

Dicséretet. A m. kir. Belügyminiszter ár dicséző okirattal látta el: A budapesti I. kerületben: Galamb József alhadgy-ot hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt mindenkor, különösen pedig szakaszafejcsnökki minőségben teljesített igen értékes és hasznos szolgálatait; Gémesi József alhadgy-ot hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt mindenkor, különösen pedig az utóbbi 7 év alatt, mint a salgótarjáni gyalog tanulószály szolgálatvezetője, a árendeltjeinek oktatása, valamint nevelése terén fíradhatatlan buzgalommal, igen nagy szaktudással és kiváló eredménnyel való működéséért; Barabás János thts-t, mert hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt általában, de különösen, mint őrsparancsnok, úgy a közbiztonsági szolgálatban, mint alárendeltjeinek nevelése, oktatása és vezetése terén szaktudással és igen eredményesen működik; Takács Szilveszter thts-t, mert húsz évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt mindenkor, de különösen az utóbbi 7 éven át őrsparancsnokki minőségben értékes és hasznos szolgálatokat teljesített; Kovács Ferenc thts-t és Sallós Ferenc törm-t, két nagy kiterjedésű állami és társadalmi rend elleni szervezkedésnek felderítésében és a bűnlejek biztosításában kifejtett kötelességű és eredményes szolgálatait; Dudás István thts-t a csillaghegyi örskörletben 2 éven át nagy vakmerőséggel fűzött 41 rendbeli sorozatos betörés tettesek és részeseinek kiderítéséért és az igazságszolgáltatás kezére juttatásáért. A m. kir. csendőrség Felügyelője dicséző okirattal látta el: A budapesti I. kerületben: Molnár György thts-t, mert hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban mindenkor, az utóbbi 6 év alatt pedig, mint segédoktató, a próba-csendőrök kiképzése terén nagy buzgalommal és eredményesen működött; Bőjthe Albert thts-t, mert mint a soroksári őrs parancsnoka, mind a közbiztonsági szolgálatban, mind alárendeltjeinek nevelése és vezetése terén nagy szorgalommal, igen eredményesen működött; Gál András thts-t, mert mint őrsparancsnok, örsét több éven át nagy kötelességtudással és szorgalommal jól vezette, alárendeltjeit minden tekintetben helyes irányban oktatta, nevelte és befolyásolta; Nagy Mihály törm-t, mert egy nagy kiterjedésű állami és társadalmi rend ellen irányuló szervezkedés felderítésében szakértelemmel párosult teljes odaadással, nagy buzgalommal és igen eredményesen vett részt; Duka Dénes thts-t, mert 20 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt mindenkor, különösen pedig, mint őrsparancsnok, úgy a közbiztonsági szolgálat, mint alárendeltjeinek vezetése, nevelése és oktatása terén tankadatlan szorgalommal, eredményesen működött. A szegedi V. kerületben: Patáki József thts-t, mert 22 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén általában, különösen pedig, mint őrsparancsnok, kötelemét lelkiismeretes nonfosséggal, nagy szorgalommal és igen jó eredménnyel látta el; Bacsai Sándor g.-thts-t, mert hosszú csendőri szolgálati ideje alatt előbb a közbiztonsági szolgálat terén, később pedig, mint a törzsszolgálati hivatalba beosztott írói segédmunkás, kötelemét mindenkor lelkiismeretes kötelességtudással, tankadatlan szorgalommal és igen jó eredménnyel látta el; Tamási Lajos g.-thts-t, mert 21 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt előbb a közbiztonsági szolgálatban, 13 év óta pedig, mint törzsszolgálati hivatalba beosztott segédmunkás, kötelemét lelkiismeretes kötelességtudással nagy szorgalommal és igen jó eredménnyel látta el. A debreceni VI. kerületi parancsnokság állományából: Mátai Imre g.-thts-t, mert hosszú csendőrségi szolgálati ideje alatt, mint gazdasági hivatalba beosztott segédmunkás, teendőit nagy lelkiismeretességgel, hazafias buzgalommal, igen jó eredménnyel látta el. — A budapesti I. kerület parancsnoka dicséző okirattal látta el: Harmati Ádám thts-t azért, mert 14 évi

csendőrségi szolgálati ideje alatt kötelemit buzgón és fáradtságot nem ismerő szorgalommal látta el s mint őrsparancsnokhelyettes, alárendeltjeit igen jó szellemben nevelte; Póth Kálmán v. törm-t azért, mert 2 éven át tartó sorozatos betöréses lopások kiderítésénél, mint járőrvezető, nagy szorgalommal és körültekintéssel működött Köze; Polgárdi Mihály törm-t, mert 12 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt jó magaviselettel tanúsított és a közbiztonsági szolgálatban buzgón tevékenykedett. Nyilvánosan megdicsérette: Bakó István törm-t azért, mert 12 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt jó magaviselettel tanúsított és a közbiztonsági szolgálatban buzgón tevékenykedett; Kovács Balázs II. törm-t és Hoffner Jenő csh-t azért, mert egy 2 éven át tartó sorozatos betöréses lopások tettesek kiderítésénél nagy szorgalommal és körültekintéssel működtek Köze; Vársárhelyi György törm-t azért, mert 10 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt szolgálatát igen buzgón, nagy szorgalommal és kötelességtudással látta el. A szegedi V. kerület parancsnoka dicséző okirattal látta el: Barna János v. törm-t azért, mert 1933 június hóban Békésen, tűzveszély közben, a megáradt Körös folyóhól egy fűdőkötő egyéni sürgős és szakkerületi segítségnyújtással a biztos vízbeállítását megmentette; Kelemen Antal és Mervai István thts-eket azért, mert 1934 április 29-én éjjel Barkóczi József békési ékszerész kárára betörés útján történt 4312 P 80 fillér értékű ékszeranyag büntetlenek teljesítet fíradhatatlan buzgalommal és kiváló szaktudással folytatott nyomozással kiderítették és a bűnlejekkel együtt az igazságszolgáltatás kezére juttatták. Nyilvánosan megdicsérette: Szél Miklós törm-t azért, mert 1934 április 29-én éjjel Barkóczi József békési ékszerész kárára betörés útján történt 4312 P 80 fillér értékű ékszeranyag büntetlenek kiderítésénél járőrvezetőként fíradhatatlan buzgalommal és odaadással támasztotta ki a tettesek a bűnlejekkel együtt az igazságszolgáltatás kezére kerültek; Barna János törm-t azért, mert 1934 május 30-án éjjel özv. Baj Jánosné békési lakosné kárára történt 3120 P pénzlopás büntetlenek tettesét fíradhatatlan buzgalommal és kiváló szakértelemmel folytatott nyomozással kiderítette és a bűnlejekkel együtt az igazságszolgáltatás kezébe juttatta; Szamos János törm-t azért, mert 1934 február hóban Hernai István békési inkos kárára történt kerékpár- és Durkó Sándor békési lakos kárára történt szalonna-lopás büntetlenek tettesét fíradhatatlan buzgalommal és kiváló szakértelemmel folytatott nyomozással kiderítette és a bűnlejekkel együtt az igazságszolgáltatás kezébe juttatta. Fegyverhasználatok, December 16-án 20 óra 30 perckor az alberti őrs állományába tartozó Pap János IV. törzsrörmester helyi szolgálat közben, kis pihenő után a lakásáról a lakatnya felé haladt. Utközben egy 5 főből álló csoport drótkötéllel, bottal és vasvillával Irsa községben, az országúton megtámadta. Pap törzsrörmester kardját használta és László László irsai lakost súlyosan, Kerepecki István irsai és Vasadi Pál alberti lakosokat pedig könnyebben megsebesítette. Pap törzsrörmester az arcán — orvosi vélemény szerint — 3 napon túl, de 20 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. A támadók közül az őrs hármát elfogott, a két megszökött támadó kézrekerítése végett pedig folytatja a nyomozást. A gödöllői őrs állományába tartozó Légrádi Károly törzsrörmester, őrsparancsnokhelyettes és Varga László próbacsendőrből állott járőr december 12-én 21 órakor ellenőrző szolgálatba indult. 22 óra 20 perckor Gödöllő és Szada községek közötti országúton, a veresegyházi villamosvasút keresztezésé-

„Ha egyszer vásárol, állandó vevőnk marad.“

MINTA DIVATHÁZ RT.

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTC A 18. SZÁM.

Selyem, gyapjú- és mászkövetek. Női kabátok, ruhák és felsőruháik. Férfi ruhák, felöltők és felsőruháik. Csinos mellények, harisnyók és zoknik. Férfi, női cipők. Vázák, szemüvegek, paplancok, függönyök. Műtérk-színházok.

A m. kir. csendőrség tiszai központos és bavi folyószámla-hitel, áremelés és kasszói költéség nélkül.

REKH ADOLF FIAI
Budapest, V., Erzsébet-tér 7.

Alapítva: 1866.

Zsinór, gomb és paszomány gyár.

A m. kir. csendőrség szállítója.

től mintegy 700 méterre Szada felé az útszélén több egyént vettek észre a sötétben. Abban a hitben, hogy az illetők nem vetik őket észre, a járőr tagjai a mellé házódva, figyelték őket és halk beszédüket igyekeztek kihallgatni. Eközben a mintegy 30 méter távolságra levők egyike minden előző felhívás vagy figyelmeztetés nélkül a járőr felé lőtt. A járőrvezető tüzet vezényelt és a járőr tagjai hét lövést tettek, miközben futva megközelítették őket. Odaérve, egyikük azt kiáltotta a járőr felé, hogy: „Mezőőrök vagyunk!” A járőr megállapította, hogy az illetők Zsigri Sándor, id. Szemereti István mezőőrök és ifj. Szemereti István — valamennyien szadal lakosok — voltak. A lövést a járőr felé Zsigri Sándor mezdőőr tette abban a hitben, hogy fatolvajok házódnak meg az útmenti fa mellett. A lövést — amint később megállapítást nyert — igazítás céljából, vaktöltéssel tette. A járőr fegyverhasználatát következésként id. Szemereti István a jobb térdén és bal felső lábujján súlyosan megsérült. A sebesült a járőr első segélyben részesítette, orvosról gondoskodott, majd a gödöllői mentők beazították a budapesti Rókus-kórházba.

A balesetszemesi óra állományába tartozó Pétorhidai Ferenc törzsőrmester Takács Lajos és 2 tásza balatonzemesi lakosokat, akik Koln Zoltán ottani korcsmajának nyílt udvarán botrányt okozó módon larmáztak, szolgálaton kívül csendre intette. Takács és társai a figyelmeztetés miatt a törzsőrmesterre támadták, akit erre Takács Lajos ellen kardot használt és a fején megsebesítette. A sérülés körülbelül 8 nap alatt gyógyul. A törzsőrmester nem sérült meg.

A sellyei óra állományába tartozó Sámson László törzsőrmester december 5-én 14 óra 35 perckor a Csányoszró községhez tartozó cigánytelepen, ahol egy lopási ügyben nyomozott, Kolompár Lajos cigány ellen szuronyt használt azért, mert az a járőrt megtámadta, Kolompár sérülése — orvosi vélemény szerint — körülbelül 4 nap alatt gyógyul. A járőr nem sebesült meg.

A fegyverhasználatok ügyében a kivizsgálás megindult.

Megszökött egy fogoly. A putnoki óra állományába tartozó Sós Imre őrmester és Hargittai Pál csendőrből állott járőr december 17-én Bárdos Lászlót és társát lopás bűntette miatt elfogta. A nyomozás lefolytatása után, december 18-án fél 8 órakor a járőr a két összebilincsel foglyot a közleg-házából a lakatya felé kísérte. A lakatya kapujában Bárdos a sötétben észrevétlenül kihúzta kezét a bilincsáncból és megszökött. Az ügyben kivizsgálás indult.

Tiszti címeiket kereső bajtársainkat kérjük, azt is írják meg nekünk, hogy a címeiket milyen célból keresik, mert enélkül a honvédelmi minisztérium 8. osztálya címeiket nem ad ki.

Helders: Világháború 1938-ban. Egy német katonai író Helders őrnagy álnéven megírta, hogyan képzel el a jövő légsháborút. Aki csak kis, séis figyelmeztetést kíséri a repülés képrázatos fejlődését, szívesen képet próbál magának alkotni a levegő meghódításának további fejleményeiről s mert úton-átfélen haladjuk, hogy a jövő háborúja a levegőben fog lezajlani, kiki a maga fantáziájában keresi ennek az összecsapásnak az elővédő képét is. Aki Helders őrnagy érdekesítő könyvét elolvassa, az első pillanatban ezt is fantáziaszüleménynek látja a maga változatosan pergő eseményeivel, bombavető légíróriáival s az órlággépeket halálmegvetőben kormányzó emberével. Úgy peregne az olvasó szeme előtt a könyv sorai, akár egy színes, kalandos eseményekkel tölött regényben, mégis nemcsak érdekesebb, hanem súlyban is sokkal több annál. Helders őrnagy könyvére ugyanis felfigyeltek a legnagyobb katonai hatalmak repülőszaktársai s a könyvet gyorsan átültették francia, angol és japán, most pedig Vitéz Szentnémedy Ferenc vkszt. őrnagy fordításában magyar nyelvre is. Ez azt jelenti, hogy a könyvnek tudományos katonai és repülőtechnikai alapja van. A szerző tisztában van azokkal a hadászati és harcászati, valamint műszaki elvekkel és követelményekkel,

várható lehetőségekkel, melyek jegyében a légiháborút meg fogják vívni Ránk, a katonai repüléstől elittott magyarokra biztató momentumai a könyvnek, hogy a repülőriások nemcsak jobbnak hobbát, de maucuk is kannak gránátokat és géppuskagolyókat, nemcsak támadnak, hanem védekezni is kénytelenek s a védekezésük sem mindig sikeres, tehát: van ellenük védelem. A jövő repülője sem valami láthatatlan és megfoghatatlan rém, hanem végeredményében csak emberi alkotás, amely ellen a másik ember tud védekezni, ha a támadó sebezhető pontjával tisztában van és érti a védekezés módját. Semmi sem rosszabb és gyengétebb, mint a tájékozatlanság és bizonytalanság, Helders őrnagy tehát igen jó szolgálatot tett a lefegyverzett országok népeinek ezzel a könyvével, mert a bizonytalanság rémképeit tudományosan megalapozott képzeletével a dolgok világos, céltudatos felfismerése és megítélese felé tereli. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe a könyvet, amely olvasmányoknak is rendkívül érdekes. Ara a csendőrség tagjai számára 2 pengő 80 fillér, a megrendeléseket Vitéz Szentnémedy Ferenc vkszt. őrnagy címére kell elküldeni (Budapest, II., Hunyadi János-utca 13. Lüh.).

Rádiótáblázatot csatoltunk a mai számunkhoz. Felsorolunk benne azokat a fontosabb európai adókat, amelyeknek elég nagy az erejük s amelyeket kedvező léghőri viszonyok között kétlámás készülékekkel is fogni lehet. Mind-egyiknél feltüntettük az adó hullámhosszát, erősségét (kel-lowattban), hívó, illetve szűnetfelet és mindegyiknél kihozott úres rovatot hagytunk, hogy a maga vevőkészüléke skálaszámát mindenki bejegyezhesse s ezzel megszűnjék az egyes állomások utáni bosszas keresgélés. Különös gondot fordítottunk a Táblázat kivitelére, hogy a rádiókészülék mellett kifüggesztve, díszre legyen a falnak. Sok oldalról megnyilvánult kívánságnak akartunk ezzel eleget tenni, kérjük tehát olvasóinkat, hogy a táblázatot a rádió közlelésben függesszék fel a falra.

Külföldi lapok előfizetési árjegyzékét bárkinek díltalanul elküldi az IBUSz (Idegenforgalmi, Beszerzési, Utazási és Szállítási Rt., Budapest, V., Kádár-utca 4. sz.). Az árjegyzék a legelterjedtebb külföldi napilapok, folyóiratok, szaklapok előfizetési ára (pengőben) és megjelenési ideje tekintetében ad

ÚJÉVRE Gichner Jánosnál

Budapest, Erzsébet-körút 20.

Fioküzlet: Nagymező-utca 14. sz.

Babaágy...	P 4.50-től
Babapaplan és párna	P 1.50-től
Babaágy felszerelve	P 6.50-től
Paplan	P 10.50-től
Matrac	P 10.50-től
Brokát paplan tehér váltással	P 19.50-től
Pehelypaplan 1a brokát felsővel	P 65. -- -től
Dunyhából pehelypaplan nagyon olcsón	
Vasalópokróc	P 3.90
Gazdasági pokróc	P 9.60
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE	

Fratelli Deisinger

kávé és tea behozatal

Budapest, IV. ker., Ferenciek-tere 1. szám.

◆ Kávé és tea különlegességek.

◆ A m. kir. csendőrségnek cukor, rizs és terményárak kivételével 5% engedmény.

◆ Kérien árjegyzékét!

tájékoztatót. nevezetesen: autó- és motorlapok, bank- és pénzügy, divat, ifjúság, ipar és kereskedelem, jogtudomány, katonai lapok — köztük néhány csendőrségi is —, mezőgazdaság, mérnöki lapok, művészet, orvostudomány, rádió, repülőtechnika, sport, szépirodalmi, szórakoztató és revülapok, színház és film, természettudomány. Akiknek a nyelviismeretei és anyagi viszonyai megengedik, hogy külföldi irodalmat olvasson, ebben a tájékoztatóban hasznos segítő társat talál. A megrendelések elintézését az IBUSZ vállalja.

A limanovai csata évfordulójának megünneplése. Székesfehérvárott december 10-én tartották meg a volt 10-es Mackensen-huszárok a limanovai csata emlékünneplését, amelyen dr. Schnurro Henrik német követségi tanácsos is megjelent. A régi tisztek között ott volt Horthy István lovassági tábornok is. A katonai csapatok díszmenetben vonultak el a limanovai emlékmű előtt. A volt 9-es Nádasdy-huszárok Sopronban ünnepték meg a csata évfordulóját. Előzőleg a vármegyeházán közgyűlés volt Flandorfer Róbert kabinetirodalmi tanácsos előkötete alatt. Az emlékbeszédet Babits László meneszkari őrnagy tartotta. Az emlékmű előtt báró Fekete Aladár nyugalmazott huszárnagy mondott beszédet.

Csendőrségi Közlöny 23. szám. 1934. évi III. törvénycikk kivonata a zúgírásatról. — Személyes ügyek. — Miniszteri rendeletek. — Állandó nyugállományba helyezettek: Farkas József I. budapesti I., Horváth József II. szombathelyi III., Horváth József VI. pécsi IV., Illés József II. pécsi IV., Szabó József III. debreceni VI. és Havasi (Fajcs) János miskolci VII. kerületbeli tthts-ek. — Várakozási illetményel szabadságoltatott: Balogh József III. debreceni VI. kerületbeli tthts. — Névváltoztatások: Tóth Lajos g. szás. családi nevét „Tótfalussy"-ra, Rosta Gábor őrm. „Rábai"-ra, Papp Géza prbcső. „Papházi"-ra, Kohán János prbcső. „Krasznai"-ra, Biter János tőr. „Bánhidai"-ra, Bartus Pál őrm. „Bánhidai"-ra, Blazsán Sándor prbcső. „Bujdosó"-ra, Gyuris János prbcső. „Hont-endrői"-re, Hartman József prbcső. „Hegyháti"-ra, Kriskó Lajos prbcső. „Köhalmi"-ra, Licker Antal prbcső. „Legegyei"-re, Plejer József prbcső. „Sashalmi"-ra, Segyevő János tőr. „Seregélyesi"-re és Vihnyik Imre prbcső. „Veszprémi"-re változtatta át. — Szabályrendeletek: Plasztoly hordszalór rendszeresítése a m. kir. csendőrség lovas állományú legénysége részére, valamint a hordszalór műszaki leírása. — A csendőrségnél levő polgári férfi alkalmazottak a honvéd csapatok zászlói és a hősök emlékművel együtt 30 lépésben belül mélyen levett kalappal kötelesek tisztelni. — A csendőrség elhelyezési kimutatásának helyesbítése. — A „31. M." célgömbvédő műszaki leírása. — Ausztria felől nemzetközi okmányok nélkül érkező személyszállító gépjárművek és vezetőik részére egy napig érvényes „Előjegyzési jegy" adható ki. — A helység- (község-, város-) névjelzőtáblákra vonatkozó rendelkezések kiegészítése. — Eleven hasznos vad szállítási igazolványának részbeni megszüntetése. — A biai járás megszünt; ennek községeiből alakult Budapest székhellyel a „Budakörményi járás". — A baranyamegyei Beremend községhez tartozó és vitéz Meggyesy tulajdonában levő vitézi tel-

ken létesült lakott hely nevét a m. kir. belügyminiszter „Meggyesy tanya" néven állapította meg. — Mőcsény és Palatinca tolnamegyei községek „Mőcsény" név alatt egyesültek. — A Vas vármegyébe kebeleztet Seregélyiháza és Ludac községek „Gyöngyösfalu" néven egyesültek.

Ki tud róla. Holzmann István volt őrsvezető e. őrmestert, aki közvetlenül a háború kitörése előtt a cinkotal őrsön teljesített szolgálatot, keresi Heigl József budapesti (II., Török-utca 2.) lakos és kéri azokat a bajtársakat, akik az illető jelenlegi tartózkodási helyét tudják, azt vele közölni szíveskedjenek.

Arcképfestést és nagyítást, régi kép után is, úgyszintén képkeretezést és javítást olcsón vállal és gyorsan, kifogástalanul elkészít, szentképeket és más olajfestményeket olcsón ad, részletfelvételt is nyújt, hívásra díjtalanul személyesen jelentkeztek Gyurácska István ny. csendőrtthts, Kaposvár, Baross-utca 3. sz. (A vasúti állomással szemben.)

Venne 350 kőcm. 4 fitemű használt motorkerékpárt, készpénzen, a gyártmány és állapot pontos leírását kéri: Hegedűs György, hős. azakaszvezető, Budapest, VII., Korong-u. 38., III. 13.

SZEMÉLYI HÍREK.

Szakaszparancsnoki teendőikkel megbízott: A székesfehérvári II. kerület állományában: Tóth László I. és Kővári László tthts.

Őrsparancsnokká kinevezettek: a szegedi kerületben: Szendi János és Salamon József tthts-ek.

Előléptek. A budapesti I. kerületben: törzsozrmesterré: Tóth István III. őrm.; őrmesterré: Simon Sándor cső.

Véglegesítették: A budapesti I. kerület állományából: Szabó Lajos I., Szomorjai (Szilák) Ferenc, Márkos Lajos, Palotás (Palatinus) Dezső, Nagy András, Sárközi Mihály, Nádaszi (Nestlczky) József, Urbán Gyula, Alpári József, Kőkény Ferenc, Szabó József V., valamint Komondi László prbcső-k; a székesfehérvári II. kerület állományából: Bokor Béla, vitéz Osepregi István, Felsővári (Kutser) Ferenc, Horváth Mihály I., Kulona Lajos, Kővári (Kemeneczki) János, Maros (Mayer) Rudolf, Márton Lajos, Sebestyén Gábor, Csaba (Csank) József, Mogyorósi (Mújás) János, Izsó Ferenc, Gáspár Imre, Szabó József V., Silita József, Buruncz Lajos, Dancs István, Pálmai (Pinke) István, Cserhúti (Csiling) Ferenc I., Kiss Cz. Gyula és Szalkai Antal prbcső-ök; a szombathelyi III. kerület állományából: Baróth Károly, Gál Albert, Magyar István, Rákosi István, Varga Ferenc, Márton Ferenc, Farkas György, Szalai János, Borbás György, Biró János, Boda István, Kosztolányi István, Szűcs Zsigmond, Kiss István, Kovács István, Szűcs István, Vissnyei András, Farkas Gyula, Mogyorósi Gyula, Mátai Gyula, Mátyás István, Pásztori István és Varga Ferenc prbcső-ök; a pécsi IV. kerület állományából: Alpár József, Nemes Imre, Papp Lajos, Paetsai Dezső, Rida József, Varga Géza, Janka

Trunkbalkin

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS KÉZBEN LEVŐ EGYETLEN POSZTÓGYÁRÁTÓL
KÉRJE AZONNAL SZÖVETMINTÁINKAT ÉS ÁRAINKAT. BUDAPEST, XI. LENKE-ÚT 117.
SZÖVETLERÁKAT ÉS MÉRTÉKSZABÓSÁG IV. PROHÁSKA OTTOKAR-U 8.
AZ EGYETEMÉK TEMPLOMMAL SZEMBEN

István, Pallós János, Tóke István, Hájas Gábor, Ferenczi János, Perlaki (Papp) Imre, Rács Sándor, Nagy Teleki Gyula, Tanczos Lukács, Turcsány István, Szabó Sándor, IV., Hortobágyi (Hutka) Béla, Benze (Belle) Sándor, Kovács János, Gyón Imre, Kiss-Berdó Balázs és Kohán János prbeső-ök; a szegedi kerületben: Lengyel István, Harkai (Uria) József, Ujvári Jenő, Balogh László, Pardi Sándor, Szendi (Csanik) Sándor, Vörös Mátyas, Bogár András, Harmati (Hungyál) János, Eszenyei József, Király Sándor, Dávid Sándor, Mészáros Mihály, Fejes Márton, Öze László, Kardos István, Erdősi Ferenc és Mészáros Károly prbeső-ök; a debreceni VI. kerület állományában: Póti József, Kanyó András, Tóth Ferenc, Bálint Adolf, Polgár László, Toth Győző, Király Sándor, Tóth Károly, Jánosi (Jaczina) Ferenc, Tardi József, Vas István és Karacs Gábor prbeső-ök; a miskolci VII. kerületben: Honti (Hutka) Ferenc, Bodnár István, Hargitai (Fodor) Pál, Miklós István, Isti János, Kovári (Klencs) Sándor, Lengyel Lajos, Nyeki Bálint, Mót József, Sipos Miklós, Sziklai (Sáinger) Lajos, Varga Márton, Tokodi Lajos, Pantali Lajos, Kovács Kálmán, Sebestyén Ferenc, Medve Sándor, Farkas Imre, Kálmán József, Varga András, Ujvári Lajos és Fodor Lajos prbeső-ök.

Doktorrávatás. Bodiczky Kálmán, az I. kerület létszámfelletti állományában vezetett törm-t a jogtudományok doktorává avatták.

Házasságot kötöttek: A budapesti I. kerületben: Kovács Sándor I. thts. Törzsök Rozália Arankával Szódón, Kerekes Pál v. törm. Kiss Mária Magdolnával Jászkarajenőn, Könyves Kálmán v. törm. Mújer Máriaival Nagyigmándon, Gyimes Márton v. törm. Tórró Ilonával Egyedben, Sebestyén Sándor törm. Kiss Ilona Magdolnával Ltkén, Soós István II. törm. Földes Arankával Karacskezin és Nagy R. Imre törm. Gusz Ilona Margittal Jászfényszarun; a székesfehérvári II. kerületben: Farkas Ferenc I. thts. Szűcs Zsófiával Balatonszárszó községben, Ódor Lajos thts. Somogyi Erzsébettel Iszka-szentgyörgyön és Temezdári István törm. Szerecsen Margittal Hajmáskérben; a szombathelyi III. kerületben: Tiborcz Ferenc örm. Horváth Máriaival Petrkereszturn községben, öböl Ferenc törm. Jakab Karolnával Egyházasbénye községben, Beakó József thts. Mátyas Máriaival Somogyiszobon, Frombitás József törm. Steján Flóra Emma Innával Pécsbányatelepen és Horváth Gyula II. thts. Szabó Jolánval Taliándörögt községben; a pécsi IV. kerületben: Arany László v. törm. Baló Etelka Piroskával Sándorfalván és Bárdos József thts. Román Juliánával Vácársodombán; a szegeci V. kerületben: Szántó Sándor törm. Kovács Etelkával Kistelekben, a debreceni VI. kerületben: Bárány István thts. Hamza Rózával Hajdúsámsonban, Piros József thts. Sas Margittal Vízváron, Léni János thts. Farkas Irénnel Vasmegyerén és Bártfai Pál thts. Molnár Klárával Ujfehértón.

Családi hírek. Született: Czecezi Mátéffy István VI. kerületbeli szös-nak István Sándor nevű fia, Hajós Márton I. kerületbeli törm-nak Erzsébet Lidia nevű leánya, Farkas Ferenc II. kerületbeli törm-nak Erzsébet nevű leánya, Takó Imre II. kerületbeli thts-nak Imre Miklós nevű fia, Kázmér István II. kerületbeli törm-nak Mária Mária nevű leánya, Ruzs Kálmán II. kerületbeli törm-nak Etelka Margit nevű leánya, Papp József II. kerületbeli thts-nak József László nevű fia, Fehér Gyula II. kerületbeli thts-nak Marcell nevű leánya, Sári Gusztáv II. kerületbeli v. törm-nak Maudolna Valéria nevű leánya, Horváth József XI., III. kerületbeli törm-nak Elemér nevű fia, Németh Kálmán III., III. kerületbeli törm-nak Ottó nevű fia, Szőláki Róza IV. kerületbeli v. törm-nak Rozália Emília nevű leánya, Mészáros Mihály IV. kerületbeli törm-nak Mihály Tibor nevű fia, Jónás János IV. kerületbeli törm-nak Erzsébet Mária nevű leánya, Ungi Mária v. kerületbeli törm-nak Katalin nevű leánya, Illés Mihály VI. kerületbeli törm-nak Tibor nevű fia, Szabolcs György VI. kerületbeli törm-nak Gyula nevű fia, Baál Sándor VI. kerületbeli törm-nak Elvira nevű leánya és Ferő Sándor VII. kerületbeli törm-nak Andor János nevű fia.

Olvassa el, mielőtt ír nekünk!

Közleményt nemcsak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkiktől elfogadjunk, de tizenöt gép- vagy kézírásos használati hosszabbat csak előzetes megegyezés után. A közlemények fogalmazási útmutatójának és ha szükséges, tartalmi módosításának, valamint a törlés és kiegészítés jogát sem tartjuk magunknak. Aki azt akarja, hogy közleményét világotalás nélkül közöljük, írja red a kézirat első oldalára piros írónnal „Székesfehérvári közlési köröm!” A kéziratot kérjük a papírnak csak egyik oldalára, félhasábosan, írógéppel kettes sortávolságra, kézírással pedig jól olvashatóan és nem túlsűrű sorokban írni. Olvashatatlan kéziratot nem foglalkozunk. A kéziratokban semmiféle rövidítést nem szabad használni. Kéziratot csak akkor küldünk vissza, ha a szerző megnevezett és válaszdehlyeggel ellátott borítékot mellékel. Kéziratok sorsáról szerkesztői ízenetben adunk választ. Fényképfelvételek beküldése alkalmával csatolni kell a felvétel készítőjének írásbeli nyilatkozatát, hogy a felvételek a szokásos tisztelgatój ellenében való közzétételéhez hozzájárul. A megjelölt közleményeket tisztelgatójban részessítjük, de tulajdonjogunkat fenntartjuk, azokat tehát beleegyezésünk nélkül nem szabad másutt közölni, sem pedig utánozni. A nyomdai korrekktúrát mi végessük, korrekktúrát csak kivételes esetben adunk. Szerzőink különnyomataikat közzétételül a Stádium-nyomda igazgatósághatól (Budapest, VI., Rózsa-utca 111.) szíveskedjenek megrendelni, amely azt velünk kötött szerződésnek árszámbára szerint köteles elkészíteni. Minden hozzászólás, intézett levélre válaszolunk, de csak szerkesztői ízenetben; magánlevelet akkor sem írunk, ha a beküldő válaszdehlyeget mellékel. Minden levelet teljes névvel és rendszámmal alá kell írni és az állomáshelyet is fel kell tüntetni. Névtelen levélre nem válaszolunk. Hozzászólóknak levelet szolgálati útra nem terelünk, azok tartalma vagy beküldőik kitétele felől senkinek sem adunk felvilágosítást. Feljebb létező, nagyobb helység nevét vagy önjegyző számot választani. Annak, aki feljött nem jelöl meg, nemcsak kezdőbetűt és állomáshelye alatt válaszolunk. Közérdekű kérdésekre nem szerkesztői ízenetben, hanem a „Csendőrségi hírek” rovatban válaszolunk. Előzetést csak a csendőrség, honvédség és az állami rendőrség, továbbá a bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjaitól fogadjunk el, másolt nem. A csendőrségben tényleges és nyugállományú legénységét egyéni az előzetési út felől szeljük. Előzetést csak legálább félóra lehel. Az előzetéseket kérjük pontosan megjelölni, mert felszólítást nem küldünk. A nekünk szánt pénzküldeményeket kérjük a Csendőrségi Lapok 26.342 számú postatakarékpénztári eszközszámlájára befizetni. Szerkesztőségi órák naponta 8-14 óráig. Címünk: „A Csendőrségi Lapok szerkesztőségének, Budapest, I., Bőzörmenyi-út 21. szám.”

Bodrogköz. A Pénzügyi Központ nyilvántartja az illető takarékszövetkezetet, de az alapszabályról, vagyoni helyzetéről nincsenek adatai. A levélben feltárt vita adatait

HAJHULLÁS

és korpaképződés „CAPILL” hajpoló megszűnteti Biztos eredmény!

Ált. üvegl. 50, nagy 3-50 pengő. Vezérképv.: Teréz-körtút 40-42

TRIBON RUHÁZATI RT. BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-ÚT 14.

Az összes előírt és extra egyenruhaszövelek, kész férfi, női és gyermek lévi kabátok.

csak közvetlenül a szövetkezettől szereshetnénk be, amire sem jogcímünk, sem időnk nincsen. Ámít nekünk megírt, még nem jelontá, hogy a szövetkezett önnel szemben kártokozóan járt volna el, sőt az a benyomásunk, hogy minden rendben van itt, csak az a baj, hogy ön nemcsak a belépés idején nem volt tisztában a kölcsönös kötelezettségekkel, de még ma sem ismeri azokat. Ez különben nem ritkaság, sőt igen sokan kötnék életbiztosítást és egyéb ügyleteket anélkül, hogy a feltételeket előbb alaposan megrágnák, vagy legalább is átfutnák. Ha legalább a kötvényt, szerződést, alapszabályt, egyezsőt az ügyletkötésükre vonatkozó feltételeket beküldötte volna, levele tartalmához érdemileg is hozzászólhattunk volna. A szobanforgó takarékszövetkezetről egyébként lapunkban nem írunk, hanem csak a hirdetését közlünk évekenkel ezelőtt s azóta az ön felszólalása az egyedüli. Ha a szövetkezettel fennálló vitáját bíról ítélet előtt a szövetkezet elleni közleményre felhasználnánk, alapos hitelintézetesi pert varrhata a nyakunkba. Tanulság: mindenki gondolja, és rágja meg alaposan, hova és hogyan fekteti be a pénzét, a feltételekkel előre ismerkedjék meg, ne utólag.

Dunántúl. Az 1932. évi 13. sz. Csendőrségi Közlönyben megjelent 100.728/VI. b. 1932. sz. B. M. körendelet értelmében a kórházbautáltak napi 50 fillért a közélkezés javára is fizetni kötelesek, de hamarosan várható az intézkedés, hogy ez a levonás megszűnjék. Csak a közzgazálkodásokkal kapcsolatban marad érvényben, mert ott a távollévő tagoknak is érdeke, hogy a vagyon s általában a közzgazálkodás életképessége csorbát ne szenvedjen egyes tagok távolléte miatt. Előfizetése február végéig rendben van.

Győrvar. A Szut sehol sem írja elő, hogy az ellenőrző járőrök portyázási időszámítása a 6. melléklet adataitól eltérhet. A felfogások lehetnek erről különbözők, de irányadó csak az utasítás lehet.

Sándor Mihály, Budapest. Így általánosságban feltéve a kérdést, nem lehet rá válaszolni. A pályázati hirdetésekben között feltételek és annak a hivatalnak a belső szabályai szerint alakul az előhaladás, ahova az érdekeket bejutott. Csak ott mondhatják meg tehát, hogy melyik fizetési csoportba mikor juthat be. Levelet nem írunk, a 10 f. bélyegyet lapunk javára bevételeztük.

Gy. M. törm., Sátoraljújhely. Dr. Ill István ny. ezredes: Baja, II. Szent László-utca 43., Varsady (Warschatka) Alfréd őrnagy: Gyula, gyalogsági laktanya.

N. L. III. tiszthelyettes, Balatonföldvár. A volt komáromi 9. tüzérezred irattárát az esztergomi népgondozó kirendeltség őrzi.

K. K. prb. csb., Enns. Olvaasa el legutóbbi számunkban „88.888” jellégre küldött üzenetünk.

G. A. H. törm., Nagybarcska. Ridegh Raymond őrnagy úr könyvére vonatkozóan a folyó évi 23. számunkban talál „Bicske F. m.” jelige alatt üzenetet.

Üsz. 1. Máv. nyugbérés özvegye kérheti a nyugbér megváltást, amely három évi nyugbérösszegeknél nagyobb nem lehet. A kérvényt az illetékes tiszteletvezetéséig kell benyújtani, csatolva vagyontalansági bizonyítványt és orvosi bizonyítványt arról, mennyi az előrelátható élettartam. Azt ajánljuk azonban, határozottan beszélje le erről a nővérét, mert ha csak 20 pengő is, de az élete végéig ez biztos kis jövedelem, ba pedig kivesszi, a pénz gyorsan elmegy és akkor egyszer s mindenkorra fillér nélkül marad. Sokan visszacsálnának már az ilyen megváltást, de nem lehet. 2. Azonos rendfokozatiak egymásnak kölcsönösen tisztelegnek, feltéve persze, hogy nem állanak főlé- és alárendeltségi viszonyban. 3. A háborús évek 1914-től 1919-ig bezárólag kétszeresen számítanak be a nyugdíj időbe. 4. A gyógyfürdői kórházakra vonatkozó rendeletet a múlt évi 3. sz. Csendőrségi Közlönyben találja meg. A hely kevés, a beutalásnál tehát elsősorban a honvéd- és közrendészeti kórházak javasatait veszik figyelembe. Meg lehet kísérelni a bejutást kórházon kívül is, kerületi orvosfőnöki bizonyítvány alapján. A kérvényt a H. M. 12. osztályának címözve, szolgálati úton kell beadni.

Zengő esücs. Ha mi is éppen úgy ismerünk az érdekelte személyeket, mint ön, megadhatnók a tanácsot, de néhány soros — érthetően egyoldalú — levél alapján igent vagy

nemet mondani nem volna lelkiismeretes dolog. Annnyit minden csendőrnök tudnia kell, hogy milyen kéressel jöhet s milyennel nem, az előjáról elő. Ha így érzi, hogy a kérvény beadásával a községbeliek szemében csendőrnökvoltának nem árt, bátran előállhat vele, ellenkező esetben le kell számolnia a helyzettel. Még csak annyit mondunk, hogy a gyermeket a szülő hibája miatt sustani nem szokás.

Egervári őrs. A Jugoszláviából kiutasítottak részére be-küldött 4 P 30 fillért a belügyminisztériumi által erre a célra nyitott 64086. számú csekkzámlára betizeltük.

K. J. I. ny. törm., Zsádány. Előzetése 1934. október 31-én lejárt, ezért szüntettük be a lap küldését. A most be-küldött 3 pengő 1934. XI/1—1935. IV/30-ig terjedő időre elő-jegyeztük, a hiányzó számokat pótoituk.

Trianonot ledöntjük. Neve magyar. Ilyen nevű magyar nemes család több is van, az 1754—55. évi nemesi össze-írásokról Bihar, Fejér-, Győr-, Komárom-, Maramaros-, Pest-, Pozsony-, Szabolcs-, Szepes-, Vas-, Veszprém- és Zalamegyében igazolták a nemesiségüket. Lehet, hogy va-lamelyikhez ön is vissza tudná magát száraztatni.

K. F. S. Kérheti a nevet. Másik kérdésére a lexikon rovatban kap választ.

Kovács István IV. csendőr, Pestszenterzsébet. A múlt évi csendőrnapi számunkból már nincs tartalomképelemény.

Nagyvárad. Hivatalos adatok szerint Pétervárotról, amelynek 1918-ban 600.000 lakosa volt, csak 800 tanuló tett eleget a tankötelezettségének, viszont a úatalkorú bűnözők száma a múlt évben 8000 volt. Igazán „paradicsom” állapot.

Badacsony 555. 1. „Egysoros vonalban sorakozó!” 2. A szemlélő tisztet — amikor a nős lakást meglátja — a bent-lakó őrsparancsnok neje így üdvözlöje: — Jó reggelt kívá-nok, százados úr!

1927. Előzetése 1934. szeptember végével lejárt. Nem újította meg, ezért a lap küldését beszüntettük.

Miskolc. Több okból nem közölhető, de szívesen vesszük, ha más tárgyú felvételeket küld.

Attala. Rablás.

Tóth Ferenc ny. tüzérszermester Kiskunhalas. 1. Az 1928. évi december 19-én tartott országos presbiteri gyűlés ki-mondotta, hogy ha a református feleség férje más vallás híve, annyi adót kell fizetnie, mintha a férj is református volna s ezenfelül még 50%-os többletet is joga van követni és követelni az egyháznak. A katolikus egyház pedig ön után kéri az adót. Mindkét egyház követelése jogos. 2. A lapot még félévig küldjük.

Okatatótiszti. 1—2. Illetékes helyen szóvátesszük. Az 1. kérdés anyagával kapcsolatban megemlítjük a múlt év-folyamunkban Gábor Péter alezredes és Toldy Árpád száza-dos urak által írott cikkeket.

Kapuvár 18.788. Címe: Rákospalota, Batthyány-utca 10. Kérdezzék meg tőle levélben, mi ilyen közvetítő levele-zést nem vállalhatunk.

Határőrök. 1. Igen. 2. A szolgálati lap nélküli vezényelt helyiügyletnél nem kell a Szl. n. jelzést a 4. rovatban feltűn-tetni, mert a vonatkozó helyesbítő rendelet szerint ily esetek-ben üresen kell hagyni a 3. és 5. függőleg s rovatot, ebből tehát kitűnik, hogy szolgálati lap nélküli vezényelték. 3. Rendezés alatt áll. Addig fogalmazópapírt használhat. 4. Negyedórákra kikerekítve. 5. Helytelen, hogy különféle-képen csinálják, mert ha indulásnál a Csász. 168. p. 3. be-kezdése szerint negyedórákra kikerítve jelöljük az időt, akkor bevonuláskor is ezt kell tenni.

TELEPES ÉS HÁLÓZATI RÁDIÓK GRAMOFONGÉPEK ÉS LEMEZEK CSILLÁROK

Készletre is legelőbbban Cserenkötő.

Reich Miklós cégnél

Budapest, VI., Vilmos császártól 45. szám. Nagymező-utca sarok.
Kérje a legújabb árjegyzékét!

Sokszáz csendőr bizonyítja a Mercedes
Prima Portable irógép megbízhatóságát
gyári propaganda P

178.⁵⁰

Kedvező
fizetési
feltételek

DIXI IRÓGÉPSZAKÜZLET, BUDAPEST
VI., PODMANICZKY-U. 1. TEL.: 154 53

88.888. Mindenekelőtt: jövőben számozza meg a kérdéseit, ezzel megkönnyíti önmagának a válaszkeresést, de segít nekünk is. Kérdéseire: 1. A gazdasági hivataltól közvetlenül érkezett ügydarabokkal való eljárásra a Csász. 14. pontja ad útmutatást. Figyelemmel kell lenni azonban a 16. pont rendelkezéseire is. Ugyanez az eljárás a nyomozó alosztálytól érkezett ügydarabokkal is. A Csász. 14. pontban írt legnagyobb közöttes eljárásnak így esetekben a szárnyparancsnokot kell tekinteni. 2. Ha olyan ügydarab érkezik az őrsre, amelyben valamely bűncselekmény elkövetésével gyanúsított egyéb nyomozását kéri, legelső kötelesség utána járni, hogy az illető ott van-e a körletben, vagy sem. Ha választ kértek nemleges esetben is, természetesen válaszolni kell. Ha pedig megtalálja a keresett személyt, még természetesebb, hogy válaszol. Ha pedig nem kértek választ, akkor a saját munkájának igazolásául az ügydarabra vezetői rámutatókat a szolgálatokat, melyekkel a megkeresésnek eleget tenni igyekezett. Ez ugyan előírva sehol nincs, de a kötelesség, a rend és a szolgálat helyes értelmezése így és ezt kívánja. 3. Ugyanezt felelhetjük arra a kérdésre: hol van előírva, hogy az ügydarab elintézésével megbízott járőr nevét és a szolgálati lap számát az ügydarabon fel kell tüntetni? -- Sehol, kivéve a felhívásokat, megkereséseket, melyekre a Szut. 524. p. 2. bekezdése rendelkezik, a szolgálati lap számának feltüntetésére azonban ez sem ad utasítást. Bizonyára ön is tudja gyakorlatból, hogy ez milyen kömpebbséget jelent az őrs-és szakaszparancsnoknak. 4. Ha valaki az őrállomást engedély nélkül elhagyja, a legrovidebb úton be kell vonultatni és fel kell jelenteni. 5. Az előnév igazolását a belügyminiszter úrtól kell kérni. Írja meg az adatait, ha igazolástal akarja, szívesen adunk részletes felvilágosítást. 6. A honvéd állomásparancsnokot és a csendőrségnek ahhoz való viszonyát a Szolg. Szab. I. R. 360. pontja és a Szut. 9. pontja tárgyalja. 7. Ha az őrsparancsnok távollásági kimutatás szerint vezénnyel szolgálatot, nincs megzavarva, hogy annak tartama 12 óra alul vagy azon túl terjedhet, vagy nem terjedhet. Az őrsparancsnok felelős a szolgálat minél eredményesebb elvégzéséért. Ő tudja, lát a, mi és hol szükséges, úgy irányítja tehát a szolgálatot.

Vitatkozás. Mivel más kerülhet el öröri van szó, a szervezeti elnevezést teljesen ki kell írni, tehát: „A m. kir. csendőr őrsparancsnokságnak (Állomáshely).” Kitérünk ez a Csász. 99. pontjából és a 4. melléklet A. fejezetéből.

B. títts., Makó. Minden felidítésről nem közölhetünk képet, kivételt pedig nem tehetünk.

Kéziratok:

Sz. J. títts., Kemeese. Atsimitva egészen jó lett. Ne bagyja abba az írást, humort szívesen fogadunk.

A nagy csendőr, Elég vakmerő próbálkozás. Nem öreg, hanem őrs nem csak, hanem kalap, ezt minden próba-csendőr tudja s ezekben a dolgokban elírás lehetetlen, de különben is lépten-nyomon kéri a sorokból, hogy nem csendőr, tehát nem ön írta. Különbösen is kiforrott intelligencia van az írásban, néhol egészen mely gondolatokkal, meglepő szépen megírva. Ha az írója előbb hozzánk fordulna a témával, utabba igazításunkkal bizonyára minden tekintetben megfelelő elbeszéléseket tudna írni. Ha ez valóra válik, akkor önnek is megbocsátjuk ezt a kis csalafintaságot, addig is papirkosárba temetjük a bizonyítottakat.

M. títty., Makó. Jól indul, de csak akkor bírálhatjuk el, ha az egész anyagot megkaptuk. A döntést természetesen fenn tartjuk magunknak s ha ez a feltétel megfelel, a további részleteket szívesen látjuk.

P. — Th. szás., Miskolc. Egyik közelebbi számunkban jön.

Zsibó 77.777. Jó, sorrendben közöljük, de a történelmi vonatkozást kicsit megrövidítjük.

B. Ö. títty., Makó. Egyidőben kaptunk egy másik, azonos tárgyú cikket, amely bővebben foglalkozik a kérdéssel. Bizonyos eltérések vannak a kettő között, azért ezt is elteszjük későbbre.

Út a börtönbe.

Pinczés Zoltán őrnagy fordítása.

Becületes emberből nem lesz máror-holnapra szokásos büntetett. A betörő nem kezd mindjárt kasszaúrón s a gyilkos sem emberölésen. Ha nem tagadjuk is merően az állítást, hogy a bűnözési hajlam egyik-másik emberrel veleszületettek, mégis kétségtelennek kell elfogadnunk azt a sokszor beigazodott tapasztalati tényt, hogy a bűnöző életében kialakult külső körülmények, mint: a családi viszonyok, nevelés, iskola, gazdasági helyzet, környezet, társaság, véletlen, stb., mind döntő jelentőségűek lehetnek abban a tekintetben, hogy valaki — esetleg valóban öröklött bűnözési hajlama dacára — megmarad-e a tisztesség útján, vagy pedig reákerül-e a lejtőre, amelyen csak legrikább esetben van megállás és amely előbb-utóbb a börtönbe vezet.

Akik a társadalom nagy kérdéseivel foglalkoznak, mind nagyon jól tudják, hogy a kérdések legnagyobbikát, a bűnözést nem a megnyilvánulásában, hanem eredetében, gyökerében kell leküzdeni. A bűne esett embernél nem elég csak az általa éppen elkövetett bűncselekményt, esetleg annak közvetlen okait, rögölt kutatni, hanem vissza kell menni a vizsgálattal odáig, ahol a bűn útja kezdődött az ő életében. Figyelemmel kell kísérni életének azokat a szakait, a lejtőnek azt a fokát, amelyen őt az emberi társadalom számára még meg lehetett volna menteni s tárgyilagosan vizsgálálni kell az okokat, amelyek miatt ez nem történt meg. Ha az adott esetben a segítő esetleg már elkészt is, a jövőre nézve igen hasznos tanulsággal szolgálhat az ilyen tanulmányozás. Nagyon helytelen lenne minden hibát egyedül csak a bűnbeesetten keresni, mert bizony nagyon sokszor, sőt mondhatnók az esetek túlnyomó részében a társadalom, annak különféle káros befolyását, vagy legalábbis közönyösségét is jogos szemrehányás érheti a börtönök és fegyházak lakóinak elvezett életéért.

A csendőrnök nem hivatása, hogy társadalmi kérdésekkel foglalkozzék s nem feladata — nem is áll módjában —, hogy annak hibáit orvosolja. De arra ügyőznia kell, hogy legalább ne tetézzé azokat. A csendőr az igazság katonája, aki az állam és a társadalom rendjéért harcol, alapfeladata tehát nem lehet egyéb, mint az, hogy a bűn büntetést érdemel. A bűnöst kérelhetetlenül üldözi és bírát elé állítja, hogy bünhődjék azért, amit vétkezett. E tevékenysége közben azonban nem szabad minden bűnöst egy kalap alá vonnia. A véletlen, vagy szerencsétlen körülmények összetételezése folytán bűne esett, de alapjában véve romlatlan gyanúsítottal szemben tanúsított felesleges kegyenység, kis, kezdő bűnözők felesleges meghurcolása és peleggerre állítása legtöbb esetben nem egyéb, mint újabb tisztítás a lejtőn lefelé és éppen olyan káros, mint a javulás útjára tért bűnöző szükségeslen zaklatása. Mindeket esetben megnehezítjük az illető számára a tisztességes társadalomba való visszatérést, már pedig ezt sem a megvédeni szándékolt társadalom igazi érdekeivel, sem pedig az elsősorban javításra törekvő törvényeink szellemével nem lehet összeegyeztetni.

Az alábbiakban végigvezetjük olvasóinkat egynéhány szokásos büntetett életének lejtőjén: az úton, amely a börtönbe vezet.

BÜTOR

terítés, modern kivitelben, kényelmes részletfizetésekre kapható:

KISIPARI TERMEK BÜTORCSARNOKA RT.
Budapest, VII., Dohány-utca 66. sz.

Felirás: VII., Péterfy Sándor-u. 40.

Helyi-á. sorok.

GROSZ LAJOS

egyenruha felszerezési vállalkozás

Székesfehérvár, Kossuth-utca 15. Tel.: 5-93
A m. kir. csendőrség szerződéses szállítója.
Postaküldemények. Olcsó árak. Részletfizetés.

többe vetette őket. Ha figyelmesen olvassák, az érdekes-ség mellett sokat fognak tanulni ezekből az írásokból.

Dr. JAEGER JÁNOS

német fegyintézeti felkészítések során át gyűjtötte a börtönökben és fegyházakban levő szokásos büntetések életleírásait, és azokat

„HINTER KERKERMAUERN“

(Börtönfalak között) cím alatt könyvalakban is kiadta. A leírások hitelességéhez semmi kétség nem férhet, őszinteségüket az olvasó maga is megállapíthatja. A könyvet a

KONRAD W. MECKLENBURG

(Vornais Richter'scher Verlag) berlini
(Friedrich Wilhelmstrasse 6)

cég adta ki.

I.

(Az első életleírás írója B. J. Törvényes házasságból született, protestáns, nőlen kereskedő. Előző büntetése: egyszer fogház, hétszer börtön család, lopás, zsarolás kísérlete és becstelenség miatt. Utolsó büntetése 3 évi és 9 hónapi börtön. Löversenyfogadások közvetítésével is foglalkozott. Igen kalandos múltja van, kártyás, prostituáltak kitarítottja. Mint rabot, ismételtén írónként alkalmazták a börtön könyvtárában. Jól viselte magát s szándéka volt, hogy megjavul. Végzettsége polgári iskola.)

Eszaknémetországnak egy kis, aig 6000 lakosú városkájában születtem. Édesapám 10 éves koromban — a gyermekek szempontjából, de főleg az én szempontomból tanulságosan korán meghalt. Édesanyám nagyon szelídeklű, vallásos nő volt, az egész élete imádságból állott. Éjjelnappal fáradhatatlanul dolgozott érettlünk, hogy minket — engem és leánytestvéreimet — tisztességes emberré és a társadalom hasznos tagjaivá neveljen. De bármennyire vigyázott is reánk, talán éppen a túlságos elfoglaltsága miatt, nem vette észre, hogy félnapokat töltöttem a ponyva-irodalom különféle termékeinek olvasásával, amelyek az egész lenyemet megmérgezték s a gondolkodásomat megzavarták. Koraérett gyermek voltam, telve akaraterővel, vállalkozó szellemmel. Gyermekként minden vágyam a nagyváros lett, mert bizonyos voltam, hogy ha odakerülök, hamarosan gazdag ember leszek és édesanyámnak meg tudom majd hálálni mindazt a sok szeretetet és gondoskodást, amellyel körülvettem.

Alig múltam el 17 éves, elindultam szerencsét próbálni. Édesanyámat meggyőztem, hogy nem élhetek állandóan az ő nyakán, kenyérkereset után kell nézmem, amire pedig a városkában nem lehetett kilátásom. Egy ismerősöm ajánlatára egy berlini nagy kereskedőcégnél gyakornoki állást kaptam. Összecsomagoltam a holmimat: néhány öltözet ruhát, fehérneműt, néhány emlékeimet: ez volt minden, amivel világáig indultam. Édesanyám nehezen, fájdalmasan búcsúzott tőlem, mintha csak érezte volna, hogy nem lát többé soha az életben. Ellátott még néhány jótanáccsal, aztán mélyen a szemembe nézett és azt mondotta: „Fiacskám, a jó Isten legyen mindig a szemed előtt és a szívedben. Vigyázz, ne vétkezz és ne tégy semmit a jó Isten ellen!”

Tíz perccel később már vonaton ültem s az robogott velem az új világ felé. Dagadt a mellem a nagy remény-ségektől és merész álmoktól.

Tizenöt esztendő múlt el azóta. Sohasem láttam többé sem a szülővárosomat, sem az én áldott jó Édesanyámat.

Délután volt, amikor Berlinbe érkeztem. Csak éppen, hogy lerésztem magamról az utazás próát s máris siettem a Wallstrassera, hogy új főnökömmel bemutatkozzam. Főnököm, egy igen megnyerő, tekintélyes külsejű úr, alaposan szemügyre vett. Ogy látszik, megtetszettem neki — magas, erős fiú voltam, kis pelyhedző bajusszal úgy, hogy húszévesnek látszottam —, mert jóakarátúan kezét fogott velem és leültetett.

— Ön még nagyon fiatal — mondotta —, de nagyon ajánlották, azért alkalmazom. Nálam alkalmam lesz az üzletmenetnek minden ágában alapos gyakorlatot szerezni. Ne hozzon ségyent az ajánlójára, igyekezzék megfelelni. Mindenekelőtt a legnagyobb pontosságot követeltem meg

Onól; ha pontos és szorgalmas lesz, jól ki fogunk jozni egymással.

Másnap reggel megkezdtem a munkát. A főkönyvelő kijelölte a munkakörömet és bemutatott a kollégáknak. Körülbelül tizen voltak, olyan magamafajta-korúak. Valamennyi kedves, derék fiú volt, hamarosan jó ismeretségbe kerülünk egymással.

Az első hónapok valóságga elrepültek. A nagyváros rengeteg új látnivalót nyújtott, amiről addig fogalmam sem volt: gyönyörű, népes, mozgalmas utcák, hatalmas épületek, színház, szórakozóhelyek és ezernyi más látnivaló. A legnagyobb öröm azért mégis csak az volt számomra, hogy az első kis pénzküldeményt is fel tudtam adni Édesanyám címére. Szinte láttam szegényt, amlnt sírt örömeben s gondolatban megáldja az ő kis fiacskáját.

Minden vasárnap templomba mentem. Szükségét éreztem, hogy hálát adjak a jó Istennek rólam, való gondoskodásáért. A kollégáimmal az irodán kívül nem igen érintkeztem, egyrészt, mert nem volt hozzá pénzem, másrészt pedig, mert én voltam közöttük a legfiatalabb s ezért szinte nem „nagyok”, hanem félig inkább még csak gyermeknek tekintettek. Esténként otthon ültem a latinnal, franciával, angolul foglalkoztam.

Ogy hat hónapja lehettem már Berlinben, amikor egy vasárnap, templomba menet, három kollégámmal találkoztam. Egy vendéglőbe mentek tiszorálni. Kíválok, hogy menjek veük. Eleinte hűződöttem, de aztán, hogy egyre barátságosabban invitáltak, resteltem a meggyőzésük visszautasítani s végre beleegyeztem, hogy benézek veük a vendéglőbe, ugyanis van meg egy óram az istentisztelet kezdetéig. Bántott ugyan egy kicsit a lelkismeret, hogy templom előtt vendéglőbe megyek, de most már nem másíthattam meg a dolgot, nem akartam a kedvüket semrontani, velük mentem hát egy kis mellékutcába, egy bormérésbe.

Öt másik kolléga már ott volt. Valamennyien nagyon elegánsak voltak, lakkcipősek, cilinderesek. Örömrivajgással fogadtak, amikor beléptünk:

— Hohó, nagyszerű, gyerekek, hogy itt vagytok! — kiáltotta Kurt W., egy dusseldorfi bankár fia. — A, nézd csak, hát a mi remeténket is elhoztátok? — Kezet nyújtott és magát mellé ültetett a díványra.

— Na, hála Istennek, hogy végre belátta, hogy közöttünk a helye. Mit kuksol folyton otthon, mint egy vén köszvényes?

— Kedves kolléga — feleltem —, téved, ha azt hiszi, hogy én mindig csak otthon ülök. Szoktam én sétálgatni is, vasárnap pedig elmegyek egy parkba, vagy a várost nézegetem. Reggel fél kilencig otthon vagyok, akkor templomba megyek...

— Hova? Templomba?!...

Hatalmas habotában tört ki a társaság.

— De kedves kolléga — folytatta Kurt —, ugyan mit csinál maga a templomban? Talán bizony belépett a Halleluja-rendbe testvérnek? Hát azért nem lehet magát seha sehol se látni, biztosan otthon is egész nap mászkol!

Olyan mérges lettem, hogy belepirultam. Csodálkozva kérdeztem;

— De uraim, az Istenért, hát Önök nem járnak templomba? Hát nem érzik soha szükségét, hogy...

— Ugyan, mit enged, hogy az orránál fogva vezessék azok a papok? Svindli az egész! Még Luther volt köztük a legbecsületesebb, mert ő még azt vallotta, hogy:

„Wer nicht liebt Wein, Weib und Gesang,

Der bleibt ein Narr sein Leben lang.”

(Ki nem szereti a bort s a dalt,

Egész életére bolond marad).

Az egész kórus rázendített erre a boralra.

— Prosit kolléga! Igyeék veitünk, jobb lesz. Schse lógassa a fejét, kóstolja csak meg, mennyi öröm és vidámság van ebben a pohár borban!

— Fogadni mernék — gúnyolódott Kurt —, hogy ez a mi mintakollégánk most arra a mondásra gondol: „Wenn Dich die bösen Buben locken, so folge ihnen nicht!” (Ha csábítanak a rossz fiúk, ne kövesd őket.)

— Igen — felelt egy másik —, a mondás nagyon jó.

Négy évtizede vásárolnak
legjobb megalégedésre kiváló
hangszereket
REMÉNYI MIHÁLY

Ötensége dr. József Ferencc kir. herceg és a m. kir. Zene-művészeti
Főiskola szülőtájánál.
Budapest, VI., Király-utca 58-60. sz. Kérjen árjegyzéket!

Pollák Rezső

„ALBA” cipőáruháza
Székesfehérvár

Bőr- és lakk-sima zugszipők,
calzák, női és gyermekcipők
legjobb beszerzési forrás
Kedvező fizetési feltételek. — Kérjen katóp-árjegyzéket

csak nem úgy szól, hanem így: „Wenn Dich die bösen Euben locken, so ziehe Dir die Stiefel aus und folge ihnen auf Socken”. (Ha csábítanak a rossz fiúk, húzd le a cipődöt és kövesd őket harisnyában.) Azt, hogy „ne” kövesd őket, csak a papok toldották hozzá.

Újabb halála.

Ugy éreztem magamat, mint egy indiai, aki hirtelen fehér embereknek egy nagy, idegen városába került. Megittattak velem vagy három-négy pohár bort, ami egy-kelőre a fejembe szállott, mert nem voltam hozzászokva. Egyszerre eszembe jutott az Édesanyám. Mit szólna, ha most engem itt látna. Fülembé csengtek a szavai: „Flaccó-kám, a jó Isten legyen mindig a számad előtti és a szívedben!” Felugrottam, flaccótem és szinte erőszakosan kizakítottam magamat a társaságból.

— Bocssanak meg, uraim, mennem kell. — És már künn is voltam.

Ez volt az első vasárnap, hogy nem voltam templomban. A „mintafé”, a „remete”, a „Halleinje testvér” hazament és — sírt.

Eljött a karácsony. Negyon szerettem volna hazamenni, de az utazás sokba került. Gondoltam, inkább nem megyek haza, hanem a pénzt Édesanyámnak küldöm.

(Folytatjuk.)

Fogolyzökési esetek tanulságai.

(Bírálat.)

Múlt évi 22. számunkban pályázatot hirdettünk olyan fogolyzökési esetek leírására, amelyek olvasóink számára tanulsággal szolgálhatnak. Abból a körülményből, hogy többi pályázatunkhoz képest a pályázatuokra aránylag kevesebb

leírás érkezett be, arra következtünk, hogy a fogolyzökés a meglehetősen ritka esetek közé tartozik, ami mindenesetre öröndetes jelenség. De azért valószínű, hogy olvasóink között töhden voltak, akik hűzölöztek attól, hogy egy olyan esetet, amelyben őket esáelleg némi mulasztás terhelé, lapunkban nyilvánosan közöljenek. Annál nagyobb dic-séret illeti tehát azokat a bajtársainkat, akik túltéve magukat az álszemérem szempontjain, őszintén közreadják az általuk elkövetett hibákat vagy mulasztásokat azért, hogy bajtársaik abból okulást

merítsenek és magukat oly kelemetlenségektől, melyeknek a pályázók valószínűleg részesei voltak, megkímélhessék. Eljárásuk helyes, őszinte bajtársias érzésre és egészséges ön-bírálatra mutat.

A beérkezett 23 pályázat között összesen hét olyan van, amely a föltételeknek megfelel és közlésre alkalmas. Valamennyi pályázatot egy-üttes közlemény keretében részletesen ismertetni fogjuk, de mert a hét munka mindegyike körülbelül egyenlő értékű, a jutalmat egyiknek sem tudtuk oda-ítelni, hanem azt a beküldők között kisorsoltuk.

A sorsolásban a beküldött hét legjobb pályamunka követhető szerzői vettek részt (betűrendben): *Bárány István (Uts), (Debrecen), Béndek Mihály (Uts), (Sákesfőhévár), Füleki József alhágy (Toponár), Kántor István III. tórn. (Kapolcs, Kővári Ferenc órn. (Zaiaszentgróti), Németh Péter alhágy (Eger), Palotás József tórn. (Pécs).*

A szerencse Kántor István III. kapolcsi őrsbeli tórn. mesternek kedvezett, ő nyerté a művészi festményt. Elküldöttük.

Ki a legtalpraesettebb?

(Pályázat.)

Minden ember sorsában felmerülnek válságos pillanatok, mikor a váratlanul felbukkant kérdéseket a lélekjelenlét dönti el jobbra, vagy balra. Nem egyszer ezen dől el a lét és nemlét kérdése is. Az is bizonyos, hogy minél mozgalmasabb s minél felelősségteljesebb valakinek a hivatása, ilyen pillanatokkal annál gyakrabban kell számolnia.

A csendő hivatása annyira mozgalmas, minden lépése és saava annyi felelősséggel terhelt, hogy neki a lélekjelenlét döntő beavatkozására mindig készen kell lennie. Kell a lélekjelenlét akármiyen szolgálati felépésnél, kell a nyomozás ezerszínű változásában, a belső szolgálati mozzanatoknál és kell a magánéletben.

Ilyen átélesei, emlékei kisebb-nagyobb arányokban minden bajtársunknak vannak, ezeket szeretnők most összegyűjteni. Minden pályázónak le kell írnia azt az eseményt, helyzetet, tárgyi vagy lélektani körülményt, amely akár szolgálatban, akár azon kívül válságos pillanat elé állította s le kell írnia azt is, hogy ebből a helyzetből a lélekjelenlété hogyan segített ki. Egy ötletes szóval, sikerült mozdulattal és a lélekjelenlét számtalan más eszközzel, talpraesett intézkedéssel hogyan adott a dolgoknak olyan fordulatot, amely aztán végeredményben bizonyos szolgálati feladatot elérhetővé tett, vagy pedig hogyan vágta ki magát, vagy más a bajból, mivel kerekedett följé eseményeknek és embereknek az élet akármiféle mozzanatában fegyverhasználatról a társaséletről. Lehet maga az esemény egészen aprósággnak látszó, a lélekjelenlét, talpraesettség mégis komoly kihatású tekintélyre, önértésre és más erkölcsi vagy egyéb érdekekre. Ha jó anyagot kapunk, a sikerültebb pályázatokat külön cikkben fogjuk közölni.

Pályázatot csak a csendőrség legénységi egyénitől fogadunk el. Határidő: 1935 február 1. A legjobb pályázatot értékes asztali órával jutalmazzuk. Az eredményt a február 15. számunkban fogjuk közölni.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

MOHÁCSY LAJOS százados.

Stádium Sajtóvállalat Részvénytársaság, Budapest, VI., Rózsa-u. 111. — Felelős igazgató: Gyory Aladár.

Hegedű, Harmónium, Tórgató, Szakszófon, Grammofon, Rádió

és az összes hangszerek legjobbak, csakis itt a magyar gyárban kaphatók
Csendőröknek részletre is:

MOGYORÓSSY HANGSZERGYÁRA
Budapest, VIII., Kőközdí-út 71. Arjegyzék Ing. 94.

Férj, nő és gyermek a legmegbízhatóbb minőségben. **CIPÓK**

Amikor csendőrágyiszorjában kedvező feltételek
MÉLTÁNYOS ANGYAL KALMAN Budapest, VIII., József-körül 19-
ÁRBAN A övendőrség kedvelt bevásárlási helye.

GMB ADRIA BALATON Magyar gyártmányú
PENGÉT HASZNÁLJUNK
KAPHATÓ MINDEN HÉT

MAGYAR

GYÁRTMÁNY

Katonai különítések
Rendjelek (molatur)
Katonai szolgók
Tűzomán egyesületi jelvények
Modernernek érnak

Morzsányi Józsefnél

Budapest, IV., Eszkü-út 5. sz. Telefon: 872-17